

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13410

TSHIKO IN RUSLAND

Arturo Karoti

.

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

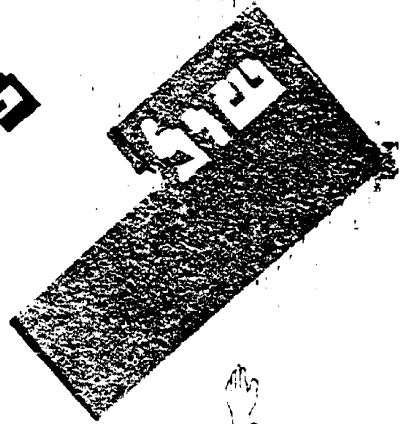

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

פּוֹלִיטֵיכֵר

קוֹלְטוֹרֵי אֵינְדֵר
ז
ז
ז

קוֹלְטוֹרֵי אֵינְדֵר

א. קאַראַטי

קא אין רוסלאנד

[85—3]

שול - און פיאָנערן - ביבליאָטעק

ארטוראָ קאראַטי

טשיקא אין רוסלאנד

אידיש - ל. ר.

№ 13

קאָפּעראַטיווער פארלאַג
"קולטור-ליגע"

קיעוו - 1926

מעלונכע - טרעסט - קיעוו - דרוק
4-טע דרוק. וואַראָווסקע גאַס 42.
באַשט. 1209 זאַ. געדרוקט 3000
(אקרהייטליט 12818 קיעוו)

1. א וויכטיקער באשלוס

ס'איז האלבער טאָג. די זון וואַרפט פייערדיקע פיילן פון טונקל-בלויען הימל און גליט אָן די שטיינער פונם שאַסיי און די ווענט, וואָס באַ דער זייט פון וועג. דער וועג רייסט זיך מיטאַמאָל אָפּ, פאַרלירט זיך אין אַ גרוב אַ פאַרוואַלגערטער מיט שטיינער, גליטשט זיך פון איר אַרויס און לויפט ווייטער. אָט פון דער גרוב האָט זיך באוויזן טשיקאַ.

ער איז געגאַן ארויף מיטן וועג, פאַמעלעך, מיט בידע טריט. אין די הענט האָט ער געהאַלטן אַ שטעקן און ער האָט מיט אים געפאַכעט און געשפאַלטן די לופט, גענומען אים אף די אַקסלען, געצילעוועט זיך מיט אים און געשריגן: בום! — ווי ער וואַלט זיך געשלאָגן מיט סאַנים אָף שווערדן, אָדער ער וואַלט געשאָסן אָף זיי מיט אַ ביקס.

אין אַ פאַר מינוט אַרום האָט ער זיך שוין נאַכגעיאָגט נאָך אַ יאַשטשערקע, וואָס איז געלאָפן אונטער דער וואַנט. ער האָט זיך אַ בייג געטון כאַפן אַ שטיין - פון דער ערד. אין דער רעגע האָט די יאַשטשערקע זיך אַריינגעגליטשט אין אַ שפאַלט פון וואַנט.

— אַ-אַ, ס'אַראַ פייל! — האָט אַ געשריי געטון טשיקאַ און האָט אַ שליידער געטון דעם שטיין פאַרויס. דערנאָך האָט ער גענומען אַן אַנדער שטיין און אַ וואַרף געטון אים אינם ערשטן, וואָס איז געלעגן אינמיטן וועג.

און אזוי, ווארפנדיק זיך מיט שטיינער, איז ער צוגעקומען
ביז פראטאָ סטראָצינאָ.

פראַטאָ סטראָצינאָ איז אַ קליינער פּלאַץ, פאַרקלעמט פון
אַלע זייטן מיט פיר אָפּגעקראַכענע ווענט און באַוואַקסן מיט
שיטערן גראַז. אינמיטן — עטלעכע ביימער. אין איינעם אָן
אַלטן צעצווייגטן בוים איז געווען אַ גרויסע בוים-הייל. מ'האַט
געקאַנט אין איר אַריינקריכן דורך אַ לאַך אין דער קאַרע. דער
בוים האָט געוואָרפן אַף דער הייסער ערד אַ פּרישן שאַטן.
טשיקאַ האָט זיך צוגעזעצט אַף דער ערד און זיך צוגעשפּאַרט
מיט דער פּלייצע צום שטאַם, מיטן פּאַנעם צו דער זייט פּלאַץ, וואו
די וואַנט איז נידעריקער און ס'זעט זיך פּונדאַרטן אויס פּלאַץ-
רענציע, מיט אירע טורעמס, קלויסטערס, מיט אירע הייכן, וואָס
זיינען גרוי פון איילבירט-ביימער, מיט גרינע פּרוכט-גערטנער,
טונקעלע קיפּאַריסן און טאַנען, און פּונדערווייטן — טונקל-בלויע
בערג.

טשיקאַ האָט זיך פאַרקוקט אַף די מעכטיקע, רואיקע שפיצן
פון די בערג.

פלוצלינג האָט זיך איבער זיין קאַפּ דערהערט אַ שאַך, ווי
עמעצער וואָלט דאַרט געפּוּזעט איבער די צווייגן אָדער איבערן
שטאַם פּונם בוים.

טשיקאַ האָט אופּגעוויבן דעם קאַפּ, נאָר אין די בלעטער,
וואָס האָבן געגלאַנצט ווי פעל, האָט מען קיינעם ניט געזען. און
ס'האַט זיך פאַרט עפעס גערודערט!

טשיקאַ איז אופּגעשפרונגען און האָט אריינגעשטעקט דעם קאַפּ
אין הייל.

די בוים-הייל איז געווען אַ גראַמע און פינף אַזוינע ווי
טשיקאַ האָבן זיך געקאַנט דאַרטן באַהאַלטן. נאָר דאַרטן איז גע-
ווען פינצטער, און איידער נאָך טשיקעס אויג האָט זיך צוגע-
וואוינט צו דער טונקלקייט, האָט עפעס אַ האַרטע זאַך אים אַ
שטויס געטון אין קאַפּ. טשיקאַ האָט אַ הייב געטון די הענט
און האָט אָנגעטאַפּט עמעצנס אַ פאַר שיך. דאָס אינגל וואָלט

געוויס באַשלאָסן, אַז דאָס איז א געהאַנגענער, וואָס טעלעפעט
 זיך ווי א צינגל אין א גלאַק, נאָר אין דער רעגע האָט זיך גע-
 לאָזט הערן אַ דערשראָקענער געשריי. און טשיקא האָט דערקענט
 דאָס קאָל.

— ע! טאָפּאָ?! — האָט ער אַ געשריי געטון, אַרויסשלעפּנ-
 דיק דעם קאָפּ פון הייל.

טאָפּאָ, א באַרוואיקטער, איז אַרויסגעשפרונגען פון הייל.
 — טשיקא!
 — וואָס האָסטו דאָרטן געטון? — האָט טשיקא געפרעגט.
 טאָפּאָ איז צעמישט געוואָרן פון דער פראַגע. בא אים זיינען
 שטענדיק געווען הונדערטער סוידעס.
 — כ'האַב זיך געשפּילט...
 — זאָג דעם עמעס!
 — איך... דאָרט איז פאַראַן א לאַך, זעט מען פון איר אויס
 פ י ע ז אָ ל י אַזוי ווי אַף דער דלאַני.
 — לאָז נאָר, כ'וועל א קוק טון, — האָט א געשריי געטון
 טשיקא, קריכנדיק אין בוים-הייל.
 טאָפּאָ האָט זיך א וואָרף געטון צו אים מיט שרעק און האָט
 אים א כאַפּ געטון פאר די הענט.
 — ניין, דאָרט איז ניטאָ קיין לעכער, דאָס האָב אין געזאָגט אַך
 קאַטאַוועס, איך קוב אלעמאָל אהערצו אַזוי זיך, מאַכן גימנאַסטיק.
 — דערצייל דער באַבע דיינער! איך בין נישט קיין נאָר
 און איך פאַרשטיי. דאָס באַהאַלטסטו דאָ דיינע שמאַטעלייעס!
 — ניין, ניין, ס'איז א ליגן!
 — הער אוף! האָב זיך נישט מוירע, איך דאָרף נישט האָבן דיין
 גוטס. פאַרשטייסטו מיך, — און טשיקא האָט אראַפּגעלאָזן זיין
 קאָל, — ס'יווי פאַר איך אַוועק.
 — וואָס?
 — יאָ. איך פאַר אַוועק. איך פאַר קיין רוטלאַנד.
 טאָפּאָ האָט נישט געענטפערט. ער איז אַרויסגעשפרונגען פון
 בוים-הייל און האָט זיך אַנגעהויבן קייקלען איבערן גראָז.

— וואָס, דו גלויבסט מיר ניט? — האָט טשיקא געפרעגט.
 ארויסשפרינגענדיק אָפֿן וועג.
 טאַפּאַ איז צו אים צוגעגאַנגען און, קאלופּענדיק מיטן פינגער
 אין נאָז, האָט ער אים געוואָנט:
 — קיין רוסלאַנד? מינעסטאַם וועסטו פליען אָף און אַעראָ-
 פלאַן, איאַ?
 — דו גלויבסט מיר ניט?
 טשיקא איז געווען אין קאַס.
 — יאַ, קיין רוסלאַנד, טאַקע קיין רוסלאַנד, און איך לאָז זיך
 אין וועג נאָך היינט אינאַוונט, אָט!
 — פאַר געזונט! אָף אָף וועמעס כעשפּן וועסטו קריפּן א
 בילעט?
 — איך וועל גיין צופּוס.
 טאַפּאַ האָט זיך גענומען קאַטשען פּון געלעכטער.
 — אָט וועל איך דיר באַלד אזוי פאַרגעבן, וועסטו שוין
 וויסן, ווי אזוי לאַכן, — האָט זיך אינדערעמעסן צעבייזערט
 טשיקאַ.
 טאַפּאַ האָט אופּגעהערט לאַכן, נאָר ער האָט זיך אויסגעקע-
 רעוועט צו טשיקען מיט דער פלייצע. יענער האָט אים גענומען
 פאַרן אַרבל.
 — ס'גלויבט זיך דיר ניט, ווייל דו ווייסט גאַרנישט ניט.
 איך האָב שוין אַלץ צוגעגרייט.
 — און די זאכן שוין איינגעפאַקעוועט?
 טשיקא האט זיך אָנגעבויגן צו טאַפּאַס אויער און האָט אים
 איינגעראַמט א סאָד...
 — זאָלסט קיינעם ניט דערציילן, דאָס איז אַ סאָד. היינט
 אינאַוונט לאָז איך זיך אין וועג. איך גיי צופּוס ביז ליוואָרנאָ.
 און פּון דאָרטן—איינס! און קיין רוסלאַנד—איינס און צוויי!
 מ'ווארט דאָרט אָף מיר.
 — ווער?
 — זיי.

— ווער—זיי?

—זיי, דאָס איז א סאָד. כּהאַב דאָך דיר געזאָגט.

— וואָס זשע וועסטו דאָרטן טון?

— דאָס איז אויך א סאָד. און דערהויפּט איז, וואָס דאָרטן איז אזוי גוט. דאָרט— איז לעבן; דאָרט איז ניטאָ קיין פּא-שיסטן— אָט קיין האָרעלע ניט! דאָרט איז אומעטום וויטע פּא-גען. און אַלע זינגען אינטערנאַציאָנאַל...

— איך גיי אויך מיט דיר— האָט א געשריי געטון טאָפּאָ. ער האָט שוין געגלויבט טשיקען.

טשיקא האָט אָף אים א קוק געטון פּונויבן אַראָפּ.

— ווער—דו? דו טאָרסט ניט. ערשטנס, ביסטו ניט קיין

באַלשעוויק.

— איך בין ניט קיין באַלשעוויק?

— דו ביסט גערעכט, —האָט טשיקא נאָכגעגעבן: ער האָט

זיך דערמאַנט, אַז טאָפּאָ איז געווען איינער פון זיינע געטריי-

סטע אָנהיינגער. —נאָר דו ביסט נישט אזא באַלשעוויק, ווי איך.

פּאראן אזוינע סעקרעטן, וואָס דו טאָרסט זיך אין זיי ניט מישן.

— נאָר איך וויל אויך פּאָרן!

טשיקא האָט ניט געוואוסט, וואָס טוט מען דאָ, ס'האָט זיך

אים זייער ניט געלוסט באליידיקן זיין פריינט. האָט ער געזאָגט

מיט אן ערנסטן טאָן:

— ניין, דו קענסט ניט פּאָרן. ווער וועט בלייבן אין פּלאָ-

רענציע, אז דו וועסט אוועקפּאָרן? שטעל זיך פּאָר, אז איך וועל

דארטן עפעס איבערגעבן אנווערע פריינט, נו, לאַמיר זאָגן,

אז זיי זאָלן זיך צוגרייטן צו דער רעוואָלוציע, — איז וועל

איך דאָך ניט קענען שרייבן אַלעמען! און אויב דו וועסט

זיין דאָ, וועל איך דיך אָנשרייבן און דו וועסט דאָ שוין אלץ

באוואָרענען!

דערדאָזיקער פּאָרשלאג איז געפּעלן געוואָרן דעם יאָטל.

— עפּשער ביסטו גערעכט— האָט ער געענטסערט, — איך

דאַרף בלייבן דאָ.

פונדעסטוועגן האָט ער זייער מעקאַנע געווען טשיקען. זיך
אָוועקלאָזן קיין רוסלאַנד! אַרומפּאַרן! פּאַרוואָס זאָל טשיקא פּאַרן
און ער ניט? זאָל בעסער טשיקא בלייבן דאָ!

— זאָג, טשיקא, — האָט ער צוגעגעבן, — פּאַרוואָס זאָלסטו אויך
ניט בלייבן דאָ? וואָלסטו געקאָנט אָנשרייבן אין רוסלאַנד און...
— איך זאָל בלייבן! — האָט א געשריי געטון טשיקא, — זע נאָר,
וואָס ער טראַכט דיר אויס! נאַרישקייטן!

ער האָט געוואָרפן א בייזן קוק אָף פּלאָרענציע.

— ניני איז געשטאַרבן, — האָט ער צוגעגעבן, — אָפּן אלטן
פּלוטאָ איז א געבעך אַ קוק צו טון. שלא נג מיינט, אַז ער
איז איצט דער גאַנצער באַלעבאַס איבער סאַן-פּרעדיאַנאָ. וואוהין
דו זאָלסט ניט א קוק טון — זיינען פּאַשיסטן, אָף יעדן טריט —
„זאָל לעבן מוסאָליני!“, און בייג די קאָפּ פאַר זייערע פּאַנען. ניין,
צום טייל! איך פאַר אַוועק...

טשיקא האָט זיך א כאַפּ געטון. ער האָט גערעדט צו הויך.
— געדיינק-די-טאַפּאַ, דאָס איז א סאָד!
טאַפּאַן האט פאַרדראָסן. ס'האָט זיך אים געגלוסט אַ שטאַך
טון טשיקען.

— וועמען וועסטו דערציילן! האָסט פּאַשעט מוירע בלייבן דאָ.
טשיקא האָט זיך א וואָרף געטון אָף אים ווי אַ קאַץ. טאַפּאַ
האָט געכאַפט א ציטער.

— ניין, ניין, איך האָב געזאָגט אָף קאַטאַוועס, — האָט ער א
געשריי געטון און האָט זיך געריסן פון טשיקעס הענט. נאָר יע-
נער האָט אים געטרייסלט מיט אַלע קויכעס.

— איך האָב מוירע? איך? פאַר וועמען? עפּשער פּאַר די-
צי עפּשער פאַר שלא נג? איך וועל זיך מיט אייך אַלעמען
איינפאַרען מיט איין האַנט, כ'וועל אייך צעקוועטשן מיט איין
פינגער!

דאָס אינגל איז געווען קרעפטיק, ווי א רויך.

— ס-איז געווען אָף קאַטאַוועס, — האָט זיך געריסן טאַפּאַ, —
כ'האָב נאָר געזאָגט אָף קאַטאַוועס!

— אָס אזוי-זשע רעד! — האָט שטריינג געדאַגט טשיקאַ. ער
האָט זיך באַרוואַיקט.

— הער-זשע, מיר זיינען שטענדיק געווען גוטע פריינט און
כאַווייריס.

— יאָ.

— איצט דאַרפן מיר דאָס דערווייזן. איך פאַר אוועק, דו
בלייבסט. נאָר — שאַ! וועל איך זיך נאָר דערוויסן, אַז דו פלוי-
דערסט, קער איך זיך אום און צערייב זיך אין אַ פראַשעק. נו,
גיי דיר איצט וואוהין דו דאַרפסט און ווארט אָף אַ בריוו-האַסט
פאַרשטאַנען?

— פארשטאַנען, פארשטאַנען, — האָט געענטפערט טאַפּאַ. —
האַב קיין מוירע ניט, איך קאָן האַלטן דאָס מויל, איך וועל קיי-
נעם ניט...

— ער וועט נאָך אויספלוידערן אינגאַנצן, — האָט א טראַכט
געטון טשיקאַ.

דערדאָזיקער געדאַנק האָט אים פלוצלינג איבערגעקערט אלע
זיינע פלענער מיט די פיס ארוף.

— און! — האָט ער א געשריי געטון, — דאַכט זיך, אז ס'איז
בעסער דו זאָלסט אויך אוועקפאַרן מיט מיר.
— נו? — האָט זיך פארכידעשט טאַפּאַ, — מיט דיר, קיין
רוסלאַנד?

— יאָ, אינצוויייען וועט זיין פריילעכער.

נאָר טאַפּאַ האָט שטענדיק ליב געהאַט דערווידערן. וויבאלד
טשיקאַ האָט אים גערופן מיט זיך, איז פאַ אים אינגאַנצן אָפגע-
פאלן דער כיישעק צום פאַרן. ער האָט זיך באלד דערמאַנט. ווי
גוט ס'וועט אים זיין אין סאַן-פּרעדיאַנאַ, אַז טשיקאַ וועט אוועק-
פאַרן. ער וועט דענסטמאַל ווערן דער עלטסטער איבער אלע כעוורע.
און אויסערדעם, ווי קאָן ער דאָ לאָזן אלע זיינע אויצרעס?

— נאָר אז איך וועל זיך אָפזאָגן פאַרן, וועט טשיקאַ מיינען,
אַז איך בין אַ שרעקנדיקער, — האָט אַ טראַכט געטון טאַפּאַ, און
ער האָט געענטפערט:

— רעכט, איך וועל פאָרן. נאָר... עפּשער איז גאָר בעסער
מיר זאָלן דאָ ביידע בלייבן. מע דארף דאָך אָפּזאָלן שלאָנגן
פאַר זיינע געכטיקע שטייבער!

טשיקאָ האָט אַ זיפּך געטון.
— ס'וועט קומען אַ צייט, כ'וועל זיך נאָך מיט אים אָפּרע-
כענען, נאָר דאָ וועל איך ניט בלייבן. דו ווייסט וואָס פאַר אַ
טאָג היינט איז?

— דער ערשטער מאַי.
— נו, אָט! דער ערשטער מאַי! און אלע ארבעטן. קיין איין
רויטע פּאָן איז ניטאָ! דאָ בלייבן? ניין, אַ פּייג: איך גיי אוועק.
איך וויל אַהין, וואו דער ערשטער מאַי איז אַ יאָנטעוה. אַן עמעס
האָט געזאָגט דער אלטער טאָניאַ: „איצט זיינען מיר
קנעכט, און גאָר!“

— קום! איך לויף עסן וואַרעמעס, — האָט געזאָגט טאַפּאַ.
— גיי, איך בין ניט הונגעריק...
טאַפּאַ האָט זיך געלאָזן לויפן, נאָר דערנאָך האָט ער זיך אָפּ-
געשטעלט. אים איז אריין אין קאָפּ, אז טשיקאָ קען זיך דאָרט
פאַרקלייבן אין זיין סעקרעט, אינם בוים-הייל.

— קום, טשיקאָ, — האָט ער איבערגעכאַזערט. ער האָט זיך
אומגעקערט און אים גענומען פאַר אַ האַנט. — מיר דארפן זיך
דאָך נאָך צונויפּרעדן. נאָך וואַרעמעס דארף איך גיין אין סאַן-
ניקאָלאָ, וועלן מיר קיין צייט ניט האָבן אָפּרעדן, איך ווייס דאָך
ניט, וואָס דארף איך טון נאָך דיין...

טאַפּאַ האָט זיך פאַרכאַפט, ער האָט זיך דערמאָנט, אַז ער האָט
מאַסקים געווען פאַרן צוזאַמען מיט טשיקען.

— מיר האָבן זיך נאָך ניט צונויפּגערעדט, וואו וועלן מיר
זיך באַגעגענען אינאַוונט, — האָט ער פאַריכט.

טשיקאָ האָט ניט באַמערקט דעם אויסדריי פּונם יאַטל, אים
האָט זיך אויסגעוויזן, אַז טאַפּאַ איז גערעכט, און ער איז מיט
אים אַוועקגעלאָסן גיך אַראָפּ מיטן וועג. דער סעקרעט אינם בוים-
הייל און אלע אויצרעס טאַפּאַס זיינען געבליבן אויסער געפּאַר.

II. ער קלייבט זיך אין וועג

— דאָס, וואָס טשיקאָ האָט גערעדט, איז ניט געווען קיין פראָסטע פלאַפלעריי. דאָס איז געווען אַ גוט דורכגעטראַכטער פּלאַן. און טשיקאָ האָט לאַנג און אויספירלעך געשמעסט וועגן דעם מיט פּלוטאָן.

איצט איז שוין דער באשלוס געווען אָנגענומען און מע האָט געדארפט אָנהייבן טון.

אַז די אינגלעך האָבן אויסגעפעלט דעם שלאמבאָן, האָט טשיקאָ זיך געזעגנט מיט סאָפּאָן.

— נו, — האָט ער געזאָגט, — איך ווארט אף דיר נאָך זונפאַרגאַנג באַם אינזל אף דער גרעבליע. ביז רוסלאנד איז ווייט, און איך וויל אומזיסט קיין צייט ניט פאַטערן. ווי נאָר די זון וועט פאַר-גיין, לאָז איך זיך אין וועג און איך וועל אף דיר ניט ווארטן. זע נאָר, זאָלסט ניט פארשפּעטיקן.

— האָב קיין מוירע ניט, — האָט געענטפּערט סאָפּאָ און האָט זיך אוועקגעלאָזן צו וויא-סאן-דושיאָוואָני.

טשיקאָ האָט אַ פאַרטראַכטער אַ קוק געטון אָף אים און מיט לאַנגזאַמע טריט האָט ער זיך גענומען צו קאמאלדאָלי.

אין אַ פאַר מינוט ארום איז ער אריין אין פּלוטאָס קיך.

דאָרט זיינען געווען עטלעכע ארבעטער. זיי האָבן צוגעביסן:

ווער מאַקאַראָנעס, ווער פאַסאַליעס.

פאר יעדערן פון זיי איז געשטאַנען אַ האַלבע גלאָז וויין

און אַ גראפּין מיט וואסער.

באַם שיינק-טיש האָט פּלוטאָס איידעם עפעס גערעדט וועגן

פּאַשיסטן.

פון קיך האָט זיך געטראָגן דער רייַעך פון געבראָטן פלייש

און אַ קלאַפּעריי פון טעלער.

— אַ גוטער מאָרגן איך און האָט אייך אַ גוטן אפּעטיט! —

האָט הייליך אַ געשריי געטון טשיקאָ און איז איבערגעלאָסן אין

קיך אַריין.

— נ-י-א, איצט מיט אפעטיט! בא אונזערע סארדינסטן! —
 האָט אַ שמייכל געטון איינער פון די ארבעטער.
 — מעגלעך, אַז ס'ליינט ניט, — האָט אַ זאָג געטון אַ צוויי-
 טער און האָט איינגעפֿיסן די ציין אין אַ לוסטע ברויט.
 אין קיך האָט פֿלוטאַס טאַכטער עפעס געמישט אין אַ קע-
 סעלע, און די אלטע באדינערן האָט געוואשן די טעלער. פֿלוטא
 אַליין איז געזעסן באַם טיש מיט אַ שטיקל ציגאַר אין די ציין
 און מיט אַ זויערער מינע.
 — אַ גוטער! — האָט טשיקא געזאָגט.
 — אַ גוטער! — האָבן אַלע אין איין קאָל געענטפערט.
 — זעך זיך, קליינער, — האָט פֿלוטאַ געזאָגט. — גיב אים עפעס
 אָפעסן — האָט ער געבעטן די אַלטע.
 — כאַפּ זיך ניט, פעטערל, איך בין ניט הונגעריק. לאַז, איך
 וועל פֿריער העלפן וואָשן דאָס געשיר.
 — לאַז, לאַז, פֿריער עס אָפּ, און דערנאָך קענסטו טון, וואָס
 דו ווילסט.
 טשיקאַ האָט גענומען באַ דער אלטער אַ טעלער וואָס און
 האָט זיך געזעצט צום טיש. ער האָט זיך באַהאַפנט מיט אַ לעפל
 און האָט זיך גענומען דאָרשטיקן זופן דעם געשמאקן מאַיכל.
 פֿלוטאַ האָט אָף אים געקוקט מיט ליבע.
 דערנאָך איז אַ שאַטן דורכגעלאָפן איבערן אַלטנס פּאַנעם און
 ער האָט געזאָגט, צושאַקלענדיק מיטן קאָפּ:
 — נו, נו, אָט האָסטו דיר אַן ערשטן מאַ!
 טשיקאַ האָט זיך פֿאַרכלינעט און האָט זיך פֿאַרהוסט.
 — מע קען פֿייגערן, — האָט ער אַ בורטשע געטון.
 — אונזער אָרעמע פֿלאָרענציע! — האָט טרויעריק געשאַקלט
 מיטן קאָפּ פֿלוטאַ — אונזער אָרעמע איטאַליע!
 — נו, איך פֿאַר! איך האָב, פעטערל, באַשלאָסן זיך לאָזן
 אין וועג נאָך היינט אינאַוונט.
 דער אלטער פֿלוטאַ איז צוגעגאַן צום אינגל און האָט אים
 אַוועקגעלייגט זיין צעקנייטשטע האָנט אַסן קאָפּ.

— כ'האָב היינט באַנאַכט געטראַכט וועגן דיר, טשיקאַ, און
ס'האָט מיך אָנגענומען אַמורע דרך אַפּלאַזן. מאַלע וואָס ס'מאכט
זיך! קענסט אומקומען. וועסט פאַלן ערגעץ אונטער אַ פּלויט,
אַדער דו וועסט אַריינפאַלן צו די פאַשיסטן אין די לאפעס, —
נאָר זיין נאָמען וועט בלייבן! זיי בעסער דאָ, עפשער וועט זיך
איבערבייטן.

— וואָס וועט זיך דאָ איבערבייטן? ניין, זאָל זיין גענוג. און
וואָס קען זיך אַזוינס מיט מיר טרעפן? גייען דאָך אונזערע כעורע
אַף ארבעט קיין שווייץ, קיין פראנקרייך. נו, און קיין רוסלאנד
איז אביסל ווייטער. און איך בין דאָך ניט קיין זויג-קינד! און
וואָס דו זאָגסט: פאַשיסטן — איז דאָך דאָ אויך קיינער פון זיי ניט
באוואָרנט. איך וועל זיך שוין היטן.

— עפשער ביסטו גערעכט. פאַרשטייט, באַכערל, וואָלסטו
ניט געווען טשיקאַ, וואָלט איך דרך בעשומיפן ניט אַפּגעלאָזט,
דאָס איז דאָך אַ מעשוגאַס! נו, אָבער אין דיר בין איך זיכער.
איך האַלט אזוי: טאָמער איז שלעכט, קערסטו זיך אום פונמיטן
וועג, פון ליוואַרנאַ.

— נו, ניין! אַף דעם בין איך ניט מאסקים.

— נו, יאט, דו ביסט אַ בעריע — ווען איך בין אינגער,
וואָלטן מיר אַוועק איינינעם. נו, מיר איז שוין ניט לאנג געבליבן
שלעפן דעם דאָך, — כ'וועל אינגיכן פייגערן.

— לאָז אָפּ, פעטערל! וואָס רעדסטו!

— איך ווייס, וואָס איך רעד. מע קען מיך שוין איצט ניט
דערקענען. זיך באהאלטן, ווי אַ מויז, און איך זיך. און פאַרוואָס?
דערפאַר וואָס איך ווייס, אז קיין אייזערנע וואַנט קען מען ניט
דורכשלאָגן. שוין געווען דאָ באַ מיר איינמאָל פאַשיסטן — גענוג
פון מיינעטוועגן. זיי האָבן זיך אריינגעריסן, מיך צעבראַכן, און
סאַרטיק. טויגעניכטסן! צוואַנציק אף איינעם. כ'וועל זיי קיינמאָל
ניט פארגעסן די אכט טעג, וואָס איך בין נאָכדעם אַפּגעלעגן אין
בעט. און איצט קומען זיי צוגיין. פאַרנעם זיך מיט זיי, זיי
העפלעך. טאָמער ניט, טאלט ווידער אראָפּ אַ שטראַך-אַפּטייל.

אַ, כ'וואָלט זיך שוין מיט זיי פאַרנומען! ווי איך פאַרשטיי! נו,
נאָר גיי טו! אַז דו ביסט ארומגערינגלט מיט שפּיאָנען און מיט
פאַרעטער. שוין בעסער פּייגערן!

— האָסט דאָך אליין ערשט, פעטערל, געזאָגט, אז ס'וועט זיך
איבערבייטן!

— מאלע וואָס איך האָב געזאָגט. וואָס וועט זיך דאָ אי-
בערבייטן, אַז די בעסטע זיינען געשטאַרבן, אָדער זיי פוילן אין
טורמעס, און די איבעריקע זיינען אין וועג? דערמאָן נאָר, אַז
דו ביסט אַ מענטש, און באלד טוען זיך אַ שאַט אָף דיר קלעפּ,
סטוסאַקעס און שפעטער קאַטאַרגע, א קריל, אָדער אַ זעץ פון
אַ קינושאַל.

ניט טשיקאַ און ניט די פרויען האָבן ניט געענטפערט דעם
אַלטן. די שטילקייט האָט איבערגעריסן דעם איידעמס קאָל.

— דערלאַנגט אַ פאַרציע געבראַטנס מיט שפינאַט.

טשיקאַ האָט אַ שפרונג געטון, גענומען באַ פלוטאַס טאַכטער
דעם טעלער און אַוועקגעטראָגן אין קלייט. אַז ער האָט זיך אומ-
געקערט אין קיך, איז אפן טיש געשטאַנען אַ טעלער מיט פלייש.
— עס, קליינער, — האָט פלוטאַ געזאָגט, — היינט דארף באַ אונז
זיין אַ צווייענדיקער יאַנטעו: דיין אָפּפאַר און דער ערשטער
מאַי. נעם אַביסל וויין. — דער אלטער האָט אים דערלאַנגט אַ
האַלבע גלאַז וויין.

טשיקאַ איז געווען גערירט און גליקלעך, גליקלעך ביז גאָר.
אַפן טיש איז פאַר אים געשטאַנען אַ הייסער שמעקנדיקער טע-
לער מיט פלייש, מיט גרינעם שפינאַט, און דאָס אלץ איז געווען
באַנאַסן מיט גרויסאַרטיקן גאַלדענעם פאַמידאַר-סאַאוס. דער יאַט
האָט זיך גענומען קייען אַזוי, אַז ס'האַבן געקנאַקט באַ אים די
קינבאַקן. דער אלטער האָט אָף אים געקוקט מיט ליבע, ווי אָף אן
אייגענעם זון.

— הער נאָר, יאַט, קיין געלט אָף אַ בילעט ביז ליחואַרנאַ
וועט באַ מיר ניט קלעקן. כ'האַב גערעכנט צונויפנעמען צווישן
גוטע ברידער, נאָר איצט דארף מען יעדער איבעריקן גראַשן

אָפּגעבן פֿאַר די מישפּאַכעס פֿון די אומגעקומענע אָדער טאַר-
שפּאַרטע. ביז ליוואַרנאָ וועסטו מוזן הייבן פּיס. דעם וועג וועסטו
געפינען גרינג. גיי די גאַנצע צייט מיטן טייך אַרנאָ—און פֿאַר-
טיק. אינאַוונט כאַפּ זיך אריין, — מע וועט דיר דאָ צוגרייטן אַ
טאַרבעלע מיט ברויט און נאָך מיט עפעס. אַמאָל זיינען באַ מיר
געווען פּריינט אין יעדער געסל און אין יעדן טויער. נאָר איצט
טאַר מען קיינעם ניט פֿאַרגלויבן. דער רוך ווייסט, וואָס איז
געוואָרן מיט די מענטשן. נאָר איינעם קאָן איך יאָ, וואָס וועט
דיר געוויס העלפּן. אַז דו וועסט אַנקומען אין ליוואַרנאָ, געפּין
וויאַ-דעל-אנדזשעלאָ, נאָמער... נאָמער פּופּציק. פֿאַרגעס-זשע
ניט, פּונקט אַ האַלבע מייע, דער דריטער שטאַק. זאָלסט זיך
פּרעגן דאָרט אַף אריסטידן... ווי הייסט ער דאָרט? — אריסטיד
באַנדיעראַ. וועסט געדיינקען?

— פּאַרשטייט זיך! אַריסטיד באַנדיעראַ, דריטער שטאַק
פּופּציק, וויאַ-דעל-אנדזשעלאָ.

— דאָס איז מיינער אַ גוטער כאַווער, אַן אַלטער יאַם-מאַן.
ער פֿאַרמאָגט אַביסל געלט און צוויי באַרקאַסן אפּן יאַם, ער
איז דאָ געווען אַ כּוידעש צוריק, און ער איז אזא ווי געווען,
נישט איבערגעביטן זיך אַף קיין האָר ניט. זאָלסט קומען צו אים
פּון מיין נאָמען און זאָלסט אים דערציילן אזוי ווי ס'איז. זאָלסט
אים זאָגן, וואוהיין דו קלייבסט זיך, און ער וועט טון, וואָס ער וועט
נאָר קענען. כּוואַלט אַוואַדע געוואַלט דיר העלפּן נאָך מיט עפעס,
נאָר איך ווייס ניט ווי אזוי, זיי האָבן מיך אָפּגעשוונדן. די היצלעס!
דאָס אינגל האָט ניט אויסגעהאַלטן און האָט זיך אַ וואָרף
געטון דעם אלטן אַפּן האַלז. איבער זיינע באַקן האָבן גערונען
טרערן. ער האָט אין איין צייט געלאבט און געוויינט. דער אלטער
פּלוטא האָט ניט געוואַלט ווייזן, אַז ער לאָזט אויך א טרער, האָט
ער נאָך אַמאָל אָנגעצונדן זיין שטיקל ציגאַר און האָט זיך גענו-
מען בלאָזן, ווי אַ לאַקאַמאַטיוו.

— נו, — האָט פּלוטאָ געזאָגט, ארויסלאָזנדיק אַ גרויסן קנויל
רויך, — איצט ווייסטו שוין, וואָס דו האָסט צו טון. עס אָפּ און

לייג זיך צו, שלאָף אַביטל. כוועל זיך אופוועקן צו זיבן
אַזיבער.

— מיר ווילט זיך ניט שלאָפן.

— שלאָף, שלאָף, ווילדער דו, ס'וועט זיר ניט שאטן. אַניט
וועסטו אַנשלאָפן ווערן אין וועג. עפּשער וואָלט טאַקע בעסער
געווען זאָלסט ארויס אינדערפרי.

— ניין, אַלע אינגלעך ביז ס'ניי קענען מיך דאָ. איך דארף
ארויס אומבאמערקט.

— ביסט אַ כעוורעמאן, טשיקאַ, אף מיין וואָרט אַ יאט, —
האַט פּלוטאָ געזאָגט. — עס אָפּ, טרינק אָפּ, און אין בעט אריין
אַן טאַינעס. דער אלטער איז ארויס אין קלייט.

III. אָנהייב פון דער רייזע

וואָס איז דאָס פאַר אַ אינגל טופעט איבער דער גרעפליע
און שליידערט איין שטיין נאָכן אַנדערן אין דער ארנאָ? זאָל
דאָס זיין טשיקאַ? אף מיין וואָרט טשיקאַ! נאָר וואָס איז דאָס
מיט אים געוואָרן! וואָס איז דאָס פאַר אַ קאָסטיוס! אַ רעקל,
הויזן, זאָקן, שטייוועלעך, אַ העמד מיט אַן אָפּגעלייגטן קאָלנער,
א רייטער שאַרף, און די האָר זיינען בא אים אונטערגעשוירן.
און דאָס פּאַנעם אויסגעוואשן, אַזש ווייס!

אַף דער ערד ליגט אַ גרוי-גרינס זעקל, אַזאַ ווי זעלנער
טראַגן, און אַ מאַטראַסיש היטל. אין זעקל—צוויי פאַר שקאַרפעט-
קעס, פיר טיכעלעך, א העמדל, אַ בייגל וואורשט און אַ לאבן
ברויט. אין קעשענע פון רעקל—נאָך אַ טיכעלע, אין דער צוויי-
טער—אַ קליין מעסערל מיט אַן אָפּגעבראַכענעם שפיץ, און אין
דער דריטער אין דער זייט-קעשענע—אַ העפט, צוויי קאַנווערטן
און אַ שטיפּטל.

דריי לירעס קליינגעלט קלינגען אין דער הויזן-קעשענע און
נאָך זיבן לירעס זיינען פארנייט אין גארטל פון די הויזן, — יאָ,
גאַנצע זיבן לירעס, צוויי פּאַפּירלעך, איינס טון פינף און איינס

פון צוויי לירעס. וועלכער ראָקפּעלער קען זיך איצט צו אים
גלייכן?

טשיקאָ האָט געשליידערט אין אַרנאָ אַ שטיין נאָך אַ שטיין.
ער האָט דאָך געדארפט צו עמעצן אויסלאָזן דעם קאַס, און די
שטיינער, וואָס האָבן געשאָסן ווי אַ האַגל אין דער וואסער פון
טייך, האָבן אינדערעמעסן געדארפט אַנקומען טאַפען. און! וויפל
נאָך וועט מען דארפן אף אים ווארטן?

— יא, פלוטאָ און זיין טאָכטער האָבן זיך אַ סטאַרע געטון!
און ווער אַ אויך, דעם אומגליקלעכן נינים שוועסטער. דאָס איז
דאָך זיין קאַסטיום איצט אַף טשיקען. די העפט און דאָס שטיפטל
האָט אים אויך ווער אַ געגעבן — ער זאָל שרייבן בריוו, — און דאָס
זעקל פראָוויאַנט און געלט האָט צוגעגרייט פאַר אים דער אַל-
טער פלוטאָ.

אַ ווער אַ האָט זיך מיט אים געזעגנט, האָט זי אים אָנגע-
זאָגט, ער זאָל אליין קיין אַדרעס ניט שרייבן אף דער בריוו, ווייל
מע וועט ניט קענען איבערלייענען. זי האָט נאָך אַלץ באַקלאָגט
. יר ברודער און איר אָרעמען פעטער גאַסטאָ. דער פאַטער איז
געזעסן אין טורמע. נאָר ברוטא איז געווען איצט איר טרייסט:
אַז ער איז אופגעשטאַנען פון דער היציקער קריינק, האָט ער
זיך אופגעהערט כאווערן מיט די פאַשיסטן און האָט געלעבט מיט
דער שוועסטער, געאַרבעט פאַר אַ געהילף-בוכהאַלטער אין אַ
ביכער-מאַגאַזין.

פאַרנאַכט זיינען די גאַסן שטענדיק פול מיט מענטשן, וואָס
ציען זיך פון שטאָט אין די פאַרשטעט דורך די טויערן פון סאַן-
פּרעדיאַנאָ. אַז טשיקאָ האָט זיך אָפּגעזעגנט מיט ווערען, מיט פּלו-
טאָן, מיט זיין טאָכטער און זיין איידעם, האָט ער זיך אריינגע-
מישט אינם האמוין, און קיינער האָט אים ניט באַמערקט, ביז ער
איז ארויס אַף דער גייעבליע.

טשיקאָ האָט זיך ארומגעקוקט אף לינקס און אף רעכטס,
אוועקסאַרן פונדאנען און אף אייביק עפשער פאַרלאָזן די דאָזיקע
ערטער, די בערג, די פלעצער און גאַסן!

די זון האָט זיך באַהאַלטן אָף יענער זייט באַרג. אַ ווייכער
זונט האָט זיך פאַרגאַנוועט אין בלויען הימל. ס'האָט אַ גלאַנץ
זעטן אַ ווייט שטערנדל, ס'האַבן אַ ציטער געטון די לעצטע
וטראַלן און ווינען פאַרלאָשן געוואָרן. די זון איז פאַרגאַנען...
שיקא האט באַטוקט די גרעבליע ביזן סאַמע בריק. קיין לעבע-
יקער מענטש ניטאָ. טאַפּאָ האט אָפּגענאַרם. טשיקאַ האָט נאַכ-
וּמאַל אַ קוק געטון אָף דער שטאַט און דערוועגן, אַז ס'צינדן זיך אָן
י ערשטע לאַמטערנס און ערטערווייט אין די פענצטער פון די
וואַלאַן באַווייזט זיך שיין.

דאָס אינגל האָט אַ ציטער געטון. דערנאָך האָט ער זיך אָנג-
עבויגן, אופּגעהויבן דעם זאַק און פאַרוואָרפן אים אָף דער
עלייצע. ער האט אָנגערוקט דאָס היטל אפן קאַפּ און, ניט אומ-
קוקנדיק זיך, האָט ער גענומען שפּאַנען איבער דער גרעבליע;
דערנאָך האָט ער פאַרקערעוועט אין אַ זייט און אוועק, און אוועק,
און אוועק. אין אַ שאַ צוויי אַרום איז ער שוין געשלאָפּן געשמאַק
אַף אַ קופּע היי אין שטאַל באַ אַ גערטנער אָף יענער זייט גרע-
ווער בריק.

די שווערסטע מינוטן, די מינוטן פון צעשיידן זיך, איז ער
שוין איבערגעקומען, און איצט האָבן זיך דעם אינגל געכאַלעמט
וואונדערלעכע כאלומעס: א וואונדערלעך לאַנד, וואו אלע מענטשן
זיינען כאוויירים, וואו אינדערלופטן שווימען רויטע פּאַנען און
פלאַקאַטן. אָף וועלכע ס'איז אָנגעשריבן:
וואָל לעבן דער קאַמוניזם!

ס'האָט אים אופּגעוועקט דעם גערטנערס קאַל. ער האָט זיך
אופּגעכאַפּט און אַ געשריי געטון:
— נו, איצט לאַמיר מאכן דעם טוואלעט!

טשיקעס טוואלעט איז געווען אַ גאַנץ פאַשעטער. ער האָט
פון זיך אָפּגעטרייסלט דאָס היי און אויסגעווישט מיט די קולאַקעס
די אויגן. דערנאָך האָט ער אַ קוק געטון אָף די שיך.
— פריער פון אלץ, — האָט ער געוואָגט, — איז אין זיי ניט
באַקוועם צו גיין; ניט דאָס וואָס באַרוועסערהייט! און אויסער דעם

איז אן אויירע. טשיקא האָט צוגעבונדן די שייך צום זאָק, פארוואָרפן דעם זאָק אפן אקסל און איז ארויס פון שטאַל. ס'האָט געטאַגט. סאַנטי איז געווען באַ זיך אַליין אַ באלעבאַס און אין בייטל איז באַ אים געווען פריילעך. דאָס איז געווען אַ וואוילער יונג, און נעכטן האָט טשיקאָ ניט געדאַרפט זיך לאַנג באַ אים בעטן ער זאָל אים לאָזן איבערנעכטיקן. איצט, אז ער האָט דערזעען דאָס אינגל, האָט ער אים אַ געשריי געטון.

— היי, יאַטל, וואוהין אַזוי פרי? ווילסט מינעסטאם עסן. גיי אין קיך טרינקען קאַווע.

— אַ דאַנק, פעטערל! — האָט טשיקא געזאָגט.

— ער האָט זיך צוויי מאָל ניט געלאָזן בעטן. אין אַ מינוט ארום איז ער געזעסן פאַרן טיש לעבן אַ גרויסן קאַמין. פאַר אים איז געשטאַנען אַ טעצל קאַווע מיט בילך, מיט אַ לוסטע ברויט די גרייס ווי אַ טעלער. טשיקאָ האָט געגעסן און געטראַכט: דער-ווייל גייט מיר ווי אַ געהאנגענעם. ער האָט זיך גיך איינגעפאַ-רעט מיטן אַנבייטן, אָפגעווישט מיט דער האַנט דאָס מויל, אָפגע-דאַנקט און אַרויס אין הויף.

די זון איז נאָך ניט אופגעגאַן, דער וועג איז געלאָפן אַ ברייטער, אַ גלייכער, ווי אַ פייל, טשיקאָ איז געגאַנגען מיט גיכע טריט, און אַלע אייוורים האָבן אין אים געזונגען פון סימכע. דער קאָפּ איז געווען פול מיט פלענער און כעשבוינעס. אין פינף טעג אַרום וועט ער זיין אין ליוואָרנאַ; עפשער וועט זיך אים איינגעבן אַנקומען אַהין אין דריי טעג אַרום.

אַריסטיד... ווי הייסט ער דאָרט? אַריסטיד איז געוויס אַ גאַנ-צער מאַכער. ניט אומזיסט טראַגט ער אַזאַ נאַמען—אַריסטיד! אַן עמעסער יאַם-נאַמען. פאַרשטייט זיך, אַריסטיד וועט אים גיך אַריבערפעקלען קיין רוסלאַנד. ער וועט דאָס קענען—געוויס. אַניט וואָלט דאָך פלוטאָ וועגן אים אַפילע ניט געטראַכט. און אַריב אַזוי — וו-וו-וו! — און ער איז אין מאַסקווע. מאַסקווע! ס'אַראַ קאָמישער גאַמען. און אז מע נעמט נאָר אַף די געדאַנקען, אַז דאָרט איז לענין און קאָמוניזם! מאַסקווע! וו-וו-וו!

עפעס א הינטל האָט זיך אַ וואָרף געטון פון אים אין אַ זייט, און טשיקא האָט זיך צעלאכט. דערנאָך האָט ער גענומען זינגען זיין אַלט לידל, אַזאַ אַלטס, אַז ס'האָט זיך נאָך גערעדט אין דעם וועגן נאַפּאַלעאַנען. דער סאָף פונם לידל איז געווען אזא :

ט'געדאַרפט פלאצן אין מאַסקווע פון וויינען.
ט'דאָך אין מאַסקווע געפונען נאָר ביינער,
נאר טרוקענע, טרוקענע ביינער!

ג, טשיקא—איז דאָך ניט נאַפּאַלעאַן. ער וועט דאָרט געפינען עפעס בעסערס. ער וועט דאָרטן אויפטון אַ וועלט. אויך! אַז ס'וועלן דערגיין יעדיעס וועגן אים ביו פּלאָרענציע, וועט טאָפּ אַ, און פּלוטאָ, און ווערא, און ראַנקאָלאָ, און בעפּאָ, און אלע, אַלע אנדערע וועלן רעדן פון אים גאנצענע טעג! און שלאַנג? אַט ווער ס'וועט שוין געוויס פלאצן פון פּאַרדראָס. שלאַנג-מוסקאָלאָ, גאַנבאַנטשיאן און אלע אנדערע—פע—פּאַשיסטן!

אַט אַזוי פּלידערנדיק מיט זיך אַליין, האָט ער געשפּאַנט מיט אַלע קויכעס. צו אַכט אַזייגער איז ער געווען שוין ניט ווייט פון סיני. ער האָט אָפּגעקערעוועט פון וועג, זיך צוגעזעצט לעבן אַ וואַנט, אַראָפּגעוואָרפן דעם זאק, ארויסגעשלעפט ברויט מיט וואורשט און אָפּגעגעסן. דערנאָך האָט ער דורכגעגעצט דעם האַלז באַ א קוואל און האָט זיך געלאָזט אין וועג מיטן שאַסיי איבערן בריק. דאָ האָט ער געכאַפט א גוטן ציטער מע זאָל אים עמעצער ניט באַגעגענען פון די באַקענטע און מע זאָל אים ניט דערקענען. ער האָט געקריפט אין אַ קלייטעלע אַ פונט ברויט און האָט געשטעלט טריט. דאָ האָבן זיך אָנגעהויבן גייע ערטער. ווייטער פון דאַנען איז טשיקא קיינמאָל ניט געווען. ס'האָט זיך געוואָלט גיין גיכער און גיכער, נאָר די זון איז שוין געווען הויך און האָט אָנגעהויבן בראָטן. און אין די פּיס האָט זיך געפּילט אַ מידקייט.

דער זאַמד אָפּן ברעג פון ארנאָ איז געווען גלאט, טרוקן, אָנגעגליט פון דער זון, און די וואסער איז געווען שפיגלדיק און

לויטער. ס'האָט אָנגענומען אַ כײַשעק. טשיקא האָט פון זיך אראָפּגענומען דאָס אָנסון. אַרײַנגעשפרונגען אין דער פּרײַשער וואסער און זיך געלאָזט שווימען. וואָס, אומזיסט איז ער דען געשוואומען בעסער פון אלע כעוורע אין סאַן-פּרעדיאנאַ? וויפל מאָל איז ער דאָרט געשפרונגען פונם אייזערנעם בריק? און דאָרט איז דאָך גוטע צען מעטר — ניט קיין קלייניקייט!

דערנאָך האָט טשיקא זיך אביסל געווארעמט אָף דער זון, זיך אָנגעטון און ארויס אפן וועג — א מונטערער, אן אויסגערוטער, ווי ער וואָלט זיך אגאנצע נאכט געוואלגערט אין א באקוועמער בעט. ער איז נאָך ניט אָפּגעגאָן קיין קילאַמעטר, ווי ער האָט דעהערט אונטער זיך אַ קלינגעריי פון גלעקער און א קלאפעריי פון קאַזיטעס. ער האָט זיך אויסגעקערעוועט — פון סיני איז געפאָרן צו אים א ליידיקע פור. אין וואָגן איז געזעסן א יונג מיט א גוטמוטיקן פאַגעם. אז ער האָט זיך אויסגעגלייכט מיטן אינגל, האָט ער פארהאלטן דאָס פערד און פריילעך אים א רוף געטון: — היי, גוטער ברודער, וואוהין שלעפסטו זיך דאָס?

טשיקא האָט ניט גערעכנט, אז ער שלעפט זיך גאָר. ער איז געווען אינגאנצן צופרידן מיט דער ארבעט פון זיינע פיס. נאָר ער האָט זיך אָף קיין האָר ניט באליידיקט און האָט געענטפערט: — איך גיי קיין עמפּאָלי צו מיין אלטער אַם.

— אָף דער אייגענער פאָר? און וואָס וועט טון די מאשין?
— פאר דער מאשין דארף מען האָבן... טשיקא האָט א דריי געטון מיט די פינגער, ווי ער וואָלט געציילט געלט. —
— קריך אהער, אוי, אזוי, — האָט זיך צעלאכט דער באַכער, אָפּשטעלנדיק די פור. טשיקא האָט זיך באזעצט לעבן אים אָף דער שטרוי.

— איך פאָר קיין מאָנטעל ופּאָ נאָך טעפּ. פונדאָרטן קענסט פאר א שאַ צוויי זיך דערשלאָגן קיין עמפּאָלי.
— בא טשיקען האָט זיך דאָס מויל צעעפנט ביז די אויערן.
— נו, ווי ס'גייט מיר! אזוי וועל איך פאר אַ וואָך צייט זיין אין מאַסקווע. — האָט ער א טראכט געטון.

דערווייל האָט דאָס באַכערל פאַרויכערט די לולקע, ארויס-
 געלאָזן א קנול רויך און האָט אונטערגעשמיסן דאָס פּערוז.
 — נאָ, דזשאָרדזשיאַ! — אָט אַ פּערדל! שטיפּעריש ווי אַ לאָ-
 שעקל! פּוֹן סִינִי ביז מאַנטעל־לופּאַ די גאַנצע צייט געלאָפּן.
 אָ-אָ, דזשאָרדזשיאַ! מיר זיינען מיט אים גוטע-ברידער, זיך
 קריגן — דאָס גיט. איך שמועס מיט אים, און ער שאַקלט נאָר
 מיטן קאָפּ — יאָ, ווי איינער רעדט, ניין, און שפּאַרט! אָט, גוטער
 ברודער, וועמען איך גלויב! ער וועט מיך גיט אויסגעבן, דאָס איז
 גיט קיין שפּיאַן. אינאָ, דזשאָרדזשיאַ? מיר האָבן ארויסגעפירט
 מיט זיך גיט איין היץ-קאָפּ, עמעס? כ'איז אָבער גוט אויסשטעלן
 דער פּאַליציע און די פּאַשיסטן אַ צונג.

שטיקא איז געווען אויסער זיך פון סימכע. ער האָט דעם
 באַכערל געגעבן צו פּאַרשטיין, אז ער מיט אים זיינען כאוויירים,
 און יענער האָט אָנגעשאַטן דריי זעק מיט ווערטלעך און האָט
 אָנגעהויבן דערציילן זאכן, וואָס די האָר האָבן זיך געשטעלט
 קאַפּיר: וועגן די מערדערייען פון די פּאַשיסטן אין די דערפער
 און זייער צערעכענען זיך מיט די קאָמוניסטן און די סאַציאַ-
 ליסטן.

— איך שווער זיך מיט אלע רוכעס, — האָט א געשריי געטון
 דאָס באַכערל, — אז ס'וועט קומען א טאָג, דאָס פּאַלק וועט זיך
 אָנעמען מיט קויעך און וועט אף שטיקער צערייסן די דאָזיקע אויס-
 ווארפן! שוין צוויי יאָר, אז זיי מאטערן אונז... ווען וועט שוין
 נעמען א סאָף דערצו?

דער מונדשטיק פון דער לולקע האָט א קנאק געטון אינם
 באַכערס פּאַרקלעמטע ציין.

שטיקא האָט גערעדט ווינציק, מער געהערט, און נאָך מער
 געקוקט אין די זייטן. דאָס איז געווען אַ ניי לאַנד, נישט ענלעך
 אף די ערסער, וואָס ער האָט געקענט.

ווייט, ווייט האָבן זיך באוויזן הייזלעך. אף יענער זייט טייך
 האָט מען אויסגעזען א דאָרף, ווי א טשערעדע שאָף, וואָס קלע-
 טערט אפן באַרג.

— דאָ פאָרויס איז מאנטעלופאָ, און אין יענער זייט
טייך—קאפראיא—האָט געזאָגט דער באַכער.
אז דער וואָגן איז אריינגעפאָרן אין מאַנטעלופאָ, וואָס איז
באוואוסט מיט אירע טעפ און קריגעלעך, האָט דאָס באַכערל
געזאָגט.

— נו, איך בין געקומען. איצט, מיין פריינט, דארפסטו מיט
מיר אָפעסן ווארעמעס.

טשיקא האָט אומזיסט זיך געפרוואוּט אָפּזאָגן. דער באַכער
האָט אים גענומען פאר דער האנט, אריינגעשלעפט אין שטוב
און אָפּגעלאָזן ערשט נאָך דעם, ווי ער האָט אים גוט אָנגעפילט
מיט מאקראָאָנעס, מיט קעז און פוטער און מיט געטריקנטע פיש
מיט פאָמידאָרן. ער האָט אים באלייט ביזן בריקל איבערן טייך
און האָט אים באוויזן דעם וועג.

טשיקען האָט געגליקט. ער האָט נאָך קימאט גיט אָנגערירט
זיינע געלט, ער האָט געהאט א פולן זאק מיט עסן און א פולן
בויד. דער וועג איז געווען אן איינגענעמער, א שאַטנדיקער און
איז געגאן אפן סאמע ברעג פון ארנאָ. און אפן טייך קוקן איז
שטענדיק א פארגעניגן.

ארום פינף א זייגער, אז טשיקא האָט שוין געלאָזן נאָך זיך
די שטאָט אמבראָדושיאנאָ, האָט ער דערהערט עמעצנס
א ליד:

„אוי, איר ברידער, כעוורע שלעפער,

שערבלעך שטעכן אין די פיס!“

אפן וועג האָט זיך באוויזן א אינגל פון א יאָר פערצן אָדער
פופצן, אויסגעשמירט ווי א מילנער.

ער האָט אויך דערזעען טשיקען און האָט זיך אָפּגעשטעלט
ווארטן אף אים. טשיקא איז צו אים צוגעגאן אביסל פאָרויכטיק
און האָט דערזעען, אַז יענער היט זיך אויך. פונדעסטוועגן זיינען
זיי זיך איינער דעם אַנדערן געפעלן געוואָרן.
— אַלאָ! — האָט געזאָגט דער מילנער.

— אַלאָ! — האָט געענטפערט טשיקאַ, כאָטש געוויינלעך פלעגט
ער זיך אַנדערש גריסן. זיי זיינען געשטאַנען אַ מינוט שווייגנדיק
און זיך צוגעקוקט איינער צום צווייטן.

— איך גיי אין פיזע, — האָט געזאָגט צום סאַף יענער.

— און איך אויך אַהין, — האָט געענטפערט טשיקאַ.

— פּונוואַנען ביסטו, — האָט געפרעגט דאָס אינגל.

— פון פּלאָרענציע.

און איך בין אויך פון פּלאָרענציע! איך רעכן ביז ע מ פ א ל י
זיך לאָזן צופוס און פונדאָרטן מיטן באַן ביז לוקי.

— און איך גיי צופוס, איך האָב קיין געלט נישט.

— נאָ דיר! איך האָב זיי קיינמאָל נישט געהאַט. נאָר איך פאָר

מיטן באַן.

טשיקאַ האָט זיך פאַרכידעשט.

— אַהער בין איך אויך אָנגעקומען מיטן באַן, יענע נאַכט.

מיר איז נימעס געוואָרן שטעקן אין מאנטעלופאַ, האָב איך בא-

שלאָסן דאָ נישט וואָרטן אָפן באַן און זיך דורכשפאַצירן ביז

עמפאָלי צופוס. פונדאָרטן קען מען באַנאַכט אַוועקפאַרן.

— מיטן באַן?

— מיטן באַן.

— אָן געלט?

— אָן געלט. וואָס ביסטו פון דער לעוואָנע אַראָפּגעפאלן?

זאָל קויפן אַ בילעט דער, וואָס ס'פוילט זיך נישט. און איך—

אַ פייג! אַז מיר צאָלן נישט מיינע באַלעבאַטיס, איז פאַר וואָס,

פרעגט זיך, זאָל איך צאָלן?

טשיקאַ האָט זיך נישט קלאָר פאַרגעשטעלט, ווי אַזוי באוועגט

זיך אָף דער וועלט אַט דאָס אינגל, וואָס איז באַשאַטן מיט מעל.

נאָר עפשער איז דאָס גאָר נישט געווען קיין מעל, כאָטש ער איז

געווען ווייס ווי אַ מילנער. פּונוואַנען איז ער? אַרומפאַרן איז

בא אים, אַפּאַנעם, אַ וואַכעדיקע זאַך, — אַ גערויכערטע לולקע!

טשיקאַ האָט באַשלאָסן גיין מיט אים אינזיינעם. ער האָט

געזאָגט.

— דו נעמסט זיך גלייך קיין עמפאל? —

— יא.

— איז לאָמיר גיין.

— לאָמיר גיין.

און זיי זיינען אַוועק.

זיי האָבן זיך גענומען פלוידערן, און טשיקא האָט זיך דער-
וואוסט טויזנט נייע זאַכן. טשיקא האָט געקענט אייטגעצייכנט דעם
טאַל, אין וועלכן ס'ליגט פלאָרענציע. ער האָט זיך אופגעהויבן
אַפילע אָף די הייכן פון פּיעזאַלי. ס'איז ניט געווען קיין איין
לאַך אין דעם קאנט, וואו ער איז ניט געקראָכן, ס'איז קיין איין
בוים ניט געווען, אָף וועלכן ער האָט ניט געקלעטערט, און קיין
איין כאַכמע ניט, וואָס ער זאָל ניט הערן. דאָס אינגל אָבער, וואָס איז
געווען הונדערט מאָל נאַרישער פון אים, האָט געקענט די גאַנצע
וועלט! ער איז געבוירן געוואָרן אין לוק, דאָס גאַנצע לעבן האָט
ער זיך אַרומגעשלעפט דורך שטעט און דערפער און האָט גע-
האנדלט מיט גיפסענע סטאַטועטקעס. ער איז געווען אין אַלע
שטעט פון איטאַליע.

ער האָט געקענט מאַרסעל, ליאַן, פאַריזש, ווין, בערלין און
אַפילע לאַנדאָן.

— און מאַסקווע? — האָט טשיקא געפרעגט. ס'האָט אים אַ
טיאַכקע געטון אין האַרצן.

— גיין. ביז דער מילכאָמע בין איך געווען צו קליין, און
פון זינט ס'האָט זיך אָנגעהויבן די מילכאָמע, איז שווער זיך
דערשלאָגן קיין רוסלאַנד.

אינגיכן האָט טשיקא דערזעען, אז אין פּאָליטיק פאַרשטייט זיין
כאַווער, ווי אַ כאַזער אין אַפעלטינעס. דאָ איז ער געווען נאַריש
ווי אַ קלאַך.

ריטע, שוואַרצע, ווייסע — פאַר אים זיינען זיי געווען אַלציינט,
אַזי זיי זאָלן קויפן זיינע סטאַטועטקעס. דערפאַר אָבער, איז אין
דאָס, וואָס ס'געהערט צו פּאַרן, האָט ער געקאַנט פאַרשטעקן אין
נאַרמל וועמען איר ווילט. וואָס פלעג ער ניט אויסטראַכטן קעדיי

ער זאל קאָנען דורכפֿאַרן אומזיסט מיטן באַן! אָפנארן דעם קאָנ-
דוקטער, שטעלן א נאָז דעם פּאָליציימאן.
טשיקא האָט אָנגעשטעלט זיינע אויערן אלץ מער און מער
און האָט ניט באַמערקט, ווי ס'איז אָנגעקומען דער אָונט,
און זיי זיינען געקומען קיין עמפּאָלי. דאָרט זיינען זיי אריין
אין דער ערשטער קיך און טשיקא, וואס האט זיך געהאלטן פאר
א גרעסערן געוויר פון זיין כאווער, האָט באשטעלט צוויי האַלבע
גלעזער וויין און א גראַפּין וואַסער. דערנאָך האט ער ארויסגע-
שלעפט פון זאק ווארשט מיט ברויט, ארויסגענומען דעם מע-
סער פון קעשענע און כעוורע האָבן זיך צוגעכאַפט צום עסן.
אָפּגעגאסן, האָבן זיי זיך אוועקגעלאָזט צו דער אייזנבאן-
סטאַנציע.

— נו, לאָמיר זיך איינמאַסטען, — האָט געזאָגט דאָס אינגל, —
מ'דאַרף א קוק טון, וועלכער צוג גייט אָפּ דער ערשטער אין
פּיעז און אָפּזוכן א פּאַסיקן וואגאָן פאר אומזיסטע פּאַסאזשירן.
— זעץ זיך, ווארט צו, באלד קום איך.
טשיקא האָט געוואוסט, אז אין דער זאך ווייסט ער קיין אָס
ניט, האָט ער זיך צוגעזעצט אָף א שטיין און האָט זיך גענומען
וואַרטן אָף זיין כאווער.

IV. ווי אָף פּוטער

ס'איז דורכגעגאן בא אַ פּערטל שאַ — טשיקען האָט זיך עס אויס-
געצויגן פאר א יאָר, — און דאָס אינגל האָט זיך ניט אומגעקערט.
טשיקא איז געווען ביזו. ער איז זיך מיט אים באַגאנגען, ווי א
כאווער, האָט אים געגלויבט ווי אַן ערלעכן מענטשן, און יע-
נער — אָט האָסטו דיר! — איז איצט אַנטלאָפּן גאַנץ רואיק צו
אלדי רוכעס.

— פייגערן זאל ער! — האָט זיך טשיקא געזידלט. — פּינצטער,
כאָטש אן אויג ארויסנעמען, מיטן אָרט בין איך ניט באַקאנט,

מיד בין איך ווי זיבן הינט. ווי אזוי וועל איך דאָ געפינען אן אָרט, וואו זיך אריטשלאָפן?

אין דער רעגע האָט זיך באוויזן דאָס אינגל.

— היי, קום! איך האָב געפונען א וואַגאַנדעלע, אף מיין וואָרט פאר אונז אריסגעבויט.

טשיקא איז אופגעשטאַנען און האט זיך געלאָזן נאך אים. זיי זיינען געלאָפן איבער סאַרוואָרפענע ליניעס, זיך געגליטשט אי-בער וואַגאַנעס, זיך צוגעטוליעט צו די בופערס, ווען פארביי זיי איז דורכגעגאַנגען דער קאַראָולער מיטן לאמטערן. דערנאָך האָבן זיי זיך א טוק געטון אונטער א צוג, דורכגעלאָפן עטלעכע טריט אף אלע פיר און ארויסגעשוואמען לעבן אן אָפענעם וואַגאַן.

אָט דאָס איז ער, — האָט דאָס אינגל א זאָג געטון טשיקען אפן אויער, און ווי א קאך איז ער אריינגעשפרונגען אינע-ווייניק.

טשיקא — נאָך אים. אין וואַגאַן איז געווען פינצטער. נאר יענער האָט אים גענומען פאר דער האנט און אריינגעפירט טי-פער. טשיקא האָט דערפילט, אז אונטער די פיס בא אים איז שטרוי.

— לייג זיך, האָט א קאַמאַנדעווע געטון דאס אינגל, און טשיקא האָט געפאַלגט.

דאס געניט אינגל האט נאך א שורשע געטון מיט דער שטרוי און האט זיך צוגעלייגט לעבן טשיקען.

— נו, אז מ'וועט אפילע א קוק טון אהערצו, וועט מען אונז ניט באמערקן, — האָט ער געזאָגט, צודעקנדיק דעם כאווער מיט שטרוי.

— ווען וועט אָפגיין דער צוג?

— באלד. ליג שטיל, מ'וועט נאך דערהערן.

טשיקא איז אנשוויגן געווארן. ער איז געלעגן שטיל, שטיל, אזוי שטיל, אז ניט קוקנדיק אף זיין אומרואיקייט און וואָס ער איז צום ערשטן מאָל אין זיין לעבן אין צוג, — איז ער באלד

אנשלאָפּן געוואָרן. דאָס אינגל — די גערויכערטע לולקע האט
דערהערט, או דער צוג איז אָפּגעבאָן, האט ער זיך רואיק צו-
נייפגעדרייט ווי אַ בייגל און איז אויך אַנדרימלט געוואָרן.
נאָר ער איז געווען א געניטער פאָרער און האָט געהאַט א
גרינגן שלאָף.

ער האָט זיך באצייטנט אופגעכאַפט און האָט אופגעוועקט זיין
כאַווער.

— נו, שטיי אָף, מיר זיינען שוין לעבן פיזע.

טשיקא האָט אופגעריסן די אויגן און האָט זיך פאַרכי דעשט.

— וואָס! שוין?

— און וואָס מיינסטו, פיזע איז וואו דער שוואַרצער פע-

פער וואַקסט? שטיי אָף!

די כעווערע זיינען אופגעשטאַנען און האָבן אָפּגעטרייסלט פון
זיך די שטרוי.

דורכן שפאַלט פון טיר האָט זיך דורכגעליטשט א בלימכע שוין.

— ברום! ברום! ברום! — האָבן געטראַסקעט די וואַגאַנעס,

און טשיקא, ציטערנדיק פון אומרואיקייט, האָט זיך צוגעהערט

צו די שטויסן. ער איז צוגעפאלן מיט די אויגן צום שפאַלט און

איז צעטומלט געוואָרן.

— ער פליט דאָך געשווינדער פונם טראַמוואַי.

— אנו. רוק זיך נאָר אָפּ אביסעלע, — האָט געזאָגט דאָס אינגל

און האָט זיך אָנגעלייגט אָף דער טיר. ער האָט זי אָפּגערוקט

פונקט אַזוי פיל, אַז זיי זאָלן קאָנען זיך דורכשפאַרן דורך איר.

— ווי נאָר דער צוג וועט זיך אָפּשטעלן, וועל איך אַראָפּ-

שפרינגען — און דו נאָך מיר. און דערנאָך — פיס! לויף וואוהין

די אויגן קוקן, און קוק זיך ניט אַרום.

אַ שאַרפער, לאַנגער פייף האָט פארטויבט זיינע ווערטער.

דער צוג האט אָנגעהויבן גיין לאַנגזאַמער, און דאָס אינגל איז

אַראָפּגעשפרונגען פונם וואַגאַן. טשיקא נאָך אים. פון נייטגעניס-

קייט האָט ער זיך איבערגעקולעט, און ווען ניט זיין פלינקייט,

וואָלט ער זיך געוויס צעקוועטשט די נאָז. אַז ער איז אופגעשפרונגען

אַף די פיס, האָט ער דערזען, אַז פון זיין כאַזער איז שוין אַפילע דאָס אָרט פאַרקילט געוואָרן און אַז צו אים לויפט, מאַכן-דיק מיט די הענט, דער קאַראָולנער. פון איין זייט איז געווען דער זוג, פון דער צווייטער — א נידעריקער פלויט. טשיקא האָט ניט לאַנג געטראַכט. מיט איין שפּונוג איז ער אַריבער איבערן פלויט, געטראַפן אין א גאַרטן און זיך געלאָזן איבער די בייט-לעך קרויט.

ער האָט דאָס געטון ניט ווילנדיק. ער האָט געהערט, ווי און-טער זיין פלייצע האָט עפעס געטריגן דער קאַראָולנער, און אין דערזעלבער צייט האָט ער מיט שרעק דערזען, ווי פון דער שטוב, וואָס איז געשטאַנען טיף אין גאַרטן, איז ארויסגעלאָפן א פרוי מיט אַ הונט. די פרוי האָט זיך געריסן און דער הונט האָט געבילט און זיך געטראָגן צו אים. טשיקא האָט זיך ארומגעקוקט. רעכטס, איבער אַ ברייטן גראָבן איז געווען א שמאַל וועגל, וואָס האָט געפירט צו דער פרייהייט. פאַרויס און לינקס — די שטוב, די פרוי און דער גרויסער הונט, וואָס האָט געכריפעט פון בייזקייט.

— עך, וואָס ס'וועט זיין, וועט זיין, — האָט אַ געשריי גע-טון טשיקא און האָט זיך א וואָרף געטון צום גראָבן. ביזן גראָבן איז געווען ניט ווייט, נאָר דער הונט האט אים אָנגעיאָגט. אָט איז ער שוין צוויי טריט פון אים, אָט פילט שוין טשיקא אף זיינע פיס זיין וואַרעמען אַטעם... איינס! דער הונט האָט א קנאק געטון מיט די ציין און האָט פאַרפעלט.

טשיקא איז איבערגעשפרונגען איבערן גראָבן און האָט זיך אריסגעצויגן אף יענער זייט אין דער גאַנצער ליינג.

— פונדעסטוועגן בין איך א בעריע, א יאָט, — האָט טשיקא אַ טראַכט געטון, שטעלנדיק זיך אף די פיס. דער פעטער הונט האָט אפילע ניט געטראַכט שפּרינגען איבערן גראָבן. גענוג פונ-זיינעטוועגן, אַז ער האָט אַרויסגעטריבן דאָס אינגל פונם באַלעבאָס גאַרטן. ער האָט זיך אָפגעשטעלט, גענומען בילן.

דאָסזעלבע האָבן געטון די מענטשן אויך, — די פרוי אָף דער שוועל
פון שטוב, און דער קאַראָלנער אָף יענער זייַה פּלויט.

— אַנטלויף און קוק זיך גיט אום, — האָט זיך טשיקא דער-
מאָנט די טוירע פון זיין כאַווער און האָט זיך געלאָזן לויפן אי-
בערן וועגל, דערנאָך איבערן שטויביקן גרויסן וועג, ביז ער
האָט זיך פאַרקערעוועט און ער האָט זיך אומגעקוקט. קיין לע-
בעדיקע נעשטאַמע ניטאָ! ער איז אַוועק טריט באַ טריט, שווער
אַטעמענדיק.

דאָס האַרץ האָט באַ אים געקאַלאַקאַטעט גיך, גיך: טוק,
טוק—טוק.

באַם וועג איז געווען אַ לאַנקע, און טשיקא האָט זיך אַראָפּ-
געלאָזן אפן גראָז איבערכאַפן דעם אַטעם. ערשט איצט האָט ער
זיך אומגעקוקט, וואו איז ער ערגעץ. אין דער רעכטער האַנט —
פעלדער, אינדערווייטן — הויכע בערג, הוילע און שטיינערדיקע;
לינקס — אַ הויכע וואַנט און דער וועג, מיט וועלכן ער איז גע-
קומען צום אָרט; אונטן — גערטנער. און פאַרויס אויך גערטנער,
גערטנער, גערטנער! און אָף יענער זייט — הייזער, קלויסטערס,
פאַבריק-קוימענס.

— פּיזע? — האָט אַ געשריי געטון טשיקא.

ער האָט באַטראַכט זיין פאַרמעגן. ס'איז גאַנץ. ער האָט נאָך
אַ האַלבן בייגל וואורשט, און אין קעשענע קלינגען צען נייקל-
קעס—צוויי לירעס.

ער איז געווען הונגעריק, נאָר ער האָט באַשלאָסן נאָך צו-
וואַרטן מיטן עסן. דערווייל איז אופגעגאַן די זון. ער איז נאָך
געזעסן אַביסל, דערנאָך איז ער אופגעשטאַנען און איז אַוועק
צוריק מיטן וועג.

איינמאָל פאַרקערעוועט, דאָס צווייטע מאָל; ער האָט פאַרויכטיק
געכאַפט אַ קוק פון הינטערן פּלויט. קיין סאַקאַנע איז נישטאָ —
גיט די פרוי, נישט דער הונט, גיט דער קאַראָלנער. טשיקא
האָט בעשאַלעם אויסגעפעלט דעם שלימאַזלידיקן גאַרטן, איז אָפּ-
געגאַן באַ אַ האַלבן קילאָמעטער און האָט זיך צוגעזעצט אָף די

שטאַכעטן פון אַ בריקל. דאָרט האָט ער אָפגעטרייסלט דעם שטויב פון די פיס, אָנגעטון שקאַרפעטקעס און שטיינעלעך. דער-נאָך האָט ער אויסגעוואָשן אינם טיכל, וואָס איז געלאָפן אונטערן בריקל. די הענט מיטן פאָנעם, האָט זיי אויסגעווישט מיטן נאָז-טיכל, האָט אָפגעטרייסלט דעם שטויב פונם קאָסטיום און פונם היטל און האָט זיך אַוועקגעלאָזן אין שטאָט אַרײן. ער האָט געדארפט האָבן א לייטישן אויסזען. מיטן וועג האָט ער באַט-ראַכט וואָס ער האָט צו טון. ערשטנס, דאָרף ער קויפן ברויט און אָפעסן, צווייטנס, זיך פאנאנדערפרעגן אָף דעם וועג אין לי-וואָרנא, און דריטנס — וואָס גיכער זיך לאָזן אין וועג אַרײן.

— ער, ווען איך געפין ערגעץ מיין כאווער פון די סטאַטו-עסקעס, — האָט טשיקא א טראכט געטון.

ער האָט זיך אויסגעלייכט מיט די ערשטע הייזער פון פאָר-שטאָט און ס'האָט אים א קלאַפ געטון אין נאָז דער געשמאַקער רייעך פון פרישן ברויט. אָט איז א בעקעריי. ער איז אַרײן און האָט זיך געקויפט א האלבן קילאָ ווייסן פרישן ברויט און איז ארויס אין גאַס.

דאָס ברויט איז געווען אַזאַ שמעקעדיקס, אַזאַ געשמאַקס, און טשיקא איז געווען אזוי הונגעריק, אַז ער האָט זיך ניט איינגעהאַלטן און האָט אַרײנגעשטעקט אין אים די ציין נאָך גיי-ענדיק.

אַז טשיקא איז אָנגעקומען אין מיטן שטאט אַפן קליינעם פלאַץ, וואו ס'זיינען געשטאַנען ביינק און מ'האָט זיך געקאָנט צוועצן, מיט אלע באַקוועמעלעכקייטן אָפעסן, האָט טשיקא באַמערקט, אַז פונם ברויט איז באַ אים אַפילע קיין ברעקל ניט געבליבן.

— איז נאָך בעסער, — האט דאָס אינגל באַשלאָסן, צוועצנדיק זיך אָף א באַנק, — וועט בא מיר בלייבן מער וואורשט. דערנאָך האָט ער אָנגעהויבן באַטראַכטן, ווי אַזוי זאָל ער זיך דערוויסן דעם וועג קיין ליוואָרנא. וועדליק ער האָט אויסגערעכנט מיט פלוטאַן, קומט אויס, אַז פון פיזע ביז ליוואָרנאָ איז עטלעכע קי-לאַמעטר.

אויב ער וועט זיך נעמען אויספרעגן, ווי אזוי גיין צופוס
קיין ליזארנא, וועט ער זיכער ווענדן אף זיך אוסמערקזאמקייט.
וואָס טוט מען דאָ?
גיין. שוין בעסער גארנישט פרעגן, בעסער אליין אַ זוך טון
דעם וועג.

ארנאָ לויפט צום יאָם און פּאַלט אין אים אַריין ניט ווייט
פון ליזארנא. אַרנאָ גייט פאַרביי פיזע אויך. ווען מינעמט זיך
גלייך מיטן טייך, קאָן מען זיך שוין ניט אַראָפּשלאָגן פונם
וועג. די טויערן פון פיזע, וואָס גייען ארויס אַף אַרנאָ, פירן
שוין אַרויס אַפן וועג קיין ליזארנא. טשיקאַ האָט זיך אופגע-
שטעלט און האָט זיך אַוועקגעלאָזן זוכן די אַרנאָ.
ער האָט זיך ארומגעדרייט באַ א האַלבער שאַ און האָט גע-
פונען דעם טייך. דאָ איז די ברעג-גאַס ענלעך געווען אַף דער
פלאַרענטינער, נאָר אַף יענער איז שטענדיק געווען א גרויסער
אוילעם, און דאָ איז אזוי ווי מיט א בעזעם אויסגעקערט.
אַן אלטינקער, וואָס איז געזעסן לעבן א קליינעם וואונדער-
שיינעם קלויסטערל, האָט א קוק געטון אַפן אינגל.
— אַפּאַנעם, דו ביסט ניט קיין פיזאנער? — האָט ער אים
געפרעגט.

— גיין. איך בין פון פלאָרענציע.
— באַ אייך איז ניטאָ אזוינע שיינע קלויסטערס.
טשיקאַ האָט ניט געקענט דערלאָזן, אז ערגעץ זאָל זיין עפעס
שענערס, ווי אין זיין פלאָרענציע. און ער האָט זיך גענומען
קריגן מיטן אלטינקן.
געענדיקט האָט זיך דאָס דערמיט, וואָס דער אלטער האָט
אים אוועקגעפירט צום בארימטן „פּאַלנדיקן טורעם“. מיטן וועג
האָט דאָס אינגל אויסגעפרעגט בא אים אַלץ, וואָס ער האָט גע-
דארפט וויסן, וועגן דעם וועג קיין ליזארנא.
אַזייגער עלף האָט דאָס אינגל זיך באוואָרנט מיט ברויט
און האָט מונטער אוועקגעשפּאַנט איבערן גראמען וועג. ער האָט
זיך ניט שטאַרק גענומען צום הארצן, וואָס טויעט אים אויסקומען

נעכטיקן אונטערן פרייען הימל און קיין ליוואַרנאַ אַנקומען ערשט
אַף מאָרגן.

ער האָט שוין אָפּגעשפּאַנט אַ קילאַמעטער אַכט, אַביסעלע זיך
איינגעמידט.

די זון האָט אים אָנגעהויבן דערקוטשען. פּלוצלינג האָט ער
געטראפּן אינמיטן וועג עפעס אַן אומבאוועגלעכן אַוטאָמאָביל.
אונטער אים איז געלעגן מיטן בויך אַרום דער שאַפּער און האָט
זיך געזיידלט אַף וואָס די וועלט שטייט.

— עי, באַכערל, קום נאָר אַהער, — האָט ער אַ געשריי געטון
צו טשיקען.

טשיקא איז צוגעגאַנגען.

— דאָרט אין אַוטאָמאָביל ליגט אַן איינגלישער שליסל, גיב
אים נאָר אַהער.

דאָס אינגל האט אים דערלאנגט דעם שליסל, דערנאָך האָט
ער אַראָפּגעוואָרפּן אין אַוטאָמאָביל זיין זעקל און זיין היטל און
האָט זיך גענומען אויספילן אַלץ, וואָס דער שאַפּער האָט אים
געהייסן. דאָס האָט שטאַרק פאַרגרינגערט דעם אַוטאָמאָביליסט
זיין אַרבעט, און אָט איז ער שוין אַרויסגעקראָכן פון אונטער דער
מאַשין.

— ביסט אַ וואוילער יאַט, — האָט ער אים געזאָגט. — אַן דיר
וואָלט איך זיך דאָ אָפּגעוואלגערט ביז מאָרגן, און איך מוז אָן
אַ סערעץ ביז דריי אַזיגער זיין אין ליוואַרנאַ. און דו וואוהין
שפּאַנסטו?

טשיקא האָט אַ מינוטעלע געשוויגן, און האָט געענטפּערט:

— איך גיי אריך קיין ליוואַרנאַ.

— צופּוט?

— יאָ. מיר האָבן זיך פאַרוואָסן אין שול, ווער וועט פריער
אַנקומען קין ליוואַרנאַ אָנז באַן.

— און פּונדאנען גייסטו?

— פון פּלאָרענציע. איך בין קימאַט די גאַנצע צייט געפּאָרן

אַף אַ פּור. איך בין אַרויסגעגאַן נעכטן אינדערפרי.

טשיקא 2

— נו, יאטל, ביז ליווארנאָ וועל איך זיך אונטערפירן.
— אָבער, ווי ס'גייט מיר! — האָט אַ שפּרונג געטון טשיקא.
ער האָט זיך גיך אַוועקגעשטעלט הינטערן שאַפער, און דער
אווטאָמאָביל האָט אַוועקגעיאָגט קיין ליווארנאָ.
דער וועג האָט זיך געטראַגן פארביי זיי. טשיקא האָט די
גאַנצע צייט גערעדט ווייניק. ער האָט זיך געמאכט, אַז ער קען
גוט ליוואַרנאָ, און האָט געזאָגט, אַז ער האָט דאָ אַ פעטער אָף
וויאַ-דער-אנדזשעלאָ.

אין ליווארנאָ זיינען זיי אָנגעקומען פינף אַזויגער.
— איך וועל זיך אַראָפּווארפן אָף פּיאַצא-דעל-וואַלטאַנע, —
האָט דער שאַפער געזאָגט. פון דאָרט ביז וויאַ-דעל-אַנדזשעלאָ
איז הונדערט שפאן.

נאָר אז טשיקא איז אַרויס פון אוטאָמאָביל, האָט ער דערזעען
אַזאַ בילד, אז ער האָט זיך פארגעסן אין אַריסטידן און אַפילע
אין מאַסקווע. ער האָט דערזעען דאָס, פון וואָס ס'כאַלעמען אַלע
קינדער פון אַלע לענדער און פון וואָס די קאָפּ פארדרייט זיך.
ער האָט דערזעען ווייט אין דער טיף פון אַ ברייטער און גלייכער
גאַס א וואלד מיט זעגלבויםער.

— האפן! יאם! — האָט ער אַ געשריי געטון, און ער האָט
זיך פארגעסן אין דער גאַנצער וועלט, און זיך געלאָזן לויפן
אַראָפּ מיט דער גאַס.

V. יאָם!

אַן אַטעם האָט זיך טשיקא געטראַגן צום יאם. אָט האָט
ער אַריסגעפעלט אַ פלאץ און א גאַרטן. דער וואַלד מיט זעגל-
בויםער איז אַלץ נעענטער. טשיקא איז געלאָפן און געקוקט אין
אַלע זייטן. ס'האָט זיך אים געוואָלט איינשלינגען מיט די אויגן
די גאַנצע שטאָט. די ליוואַרנער זיינען גאַרניט ענלעך אָף די
פלאַרענטינער. דאָ איז דער אַוילעם א מער פארביקער. דאָ זיינען
געווען מאַטראָסן און פאָרט-אַרבעטער, מאַטראָסן אין בלויע אנצוגן.

ארבעטער אין אָנטון פֿון טאַבאק-קאָליר, שטאַטלייט, לידיקגייער
און פארנומענע, פרויען מיט אלערליי קונציקע הוטן. טשיקא האָט
אומגעוואלגערט עפעס איינעם א שיקערן. האָט זיך א טויטשע
געטון אין בויך פון א גראָבער אַלטינקער און האָט זיך אוועק-
געטראָגן ווייטער אונטער א האָגל פון זידלערייען.

אַ שטיינערנער בריק. טשיקא איז ארופגעפלוין אָף אים און
האָט זיך אָפגעשטעלט ווי א צוגעוואקסענער. דער בריק איז
איבערגעשפרונגען איבער אַ קאנאל. אָף דער שמוציקער וואסער
פון קאנאל האָבן זיך געהוידעט ריזיקע בארקאסן. אַ צוויי, דריי
בארקאסן זיינען געווען איבערגעקערט אָף אַ זייט, און ס'האָט זיך
אויסגעזען פֿאַ זיי דער קיל. — „דער פעמפיק“ — האָט אַ טראכט
געטון טשיקא.

— נו דאַרף מען דאס א שטורעם האָבן, או מע זאָל זיי איבער-
קערן, — האָט אַ טראכט געטון טשיקא.

פּרונוואנען האָט ער געקענט וויסן, אז די בארקאסן האָט מען
איבערגעקערט אומיכטן, קעדיי אַפרייניקן דעם קיל פון וואסער-
געוויקסן און יאמשיסעלעך.

טשיקא האָט זיך ניט לאנג פארהאלטן אפן בריק. וואָס ווייטער,
אַלץ געדיכטער איז דער וואָלד פון זעגלבויער. די רייעס און
קאַנאַטן האָבן זיך צונויפגעפלאַכטן אין אַ געדיכטער שפינוועבס.
ער איז אַוועקגעלאָפן ווייטער, האָט אויסגעפעלט דעם שלאמבאַן,
און דער גאַנצער אַלטער פאָרט האָט זיך געעפנט פאר אים.
ברייטע טרעפּ האָבן זיך אַראָפגעלאָזן צום וואָסער, און פאַרביי
דעם גאַנצן ברעג און פאַרביי דעם גאַנצן מאָל, אָף דער בלויער.
בלויער וואָסער האָבן זיך געוויגט שיפן, — דאַמפשיפן, זעגלשיפן,
קאטערס, מאָטאָר-שיפלעך, שלופן, גרויסע, קליינע, שווארצע,
רייסע, געלע, גרינע. די רירעוודיקע שלופן האָבן געלאַנצט מיט
די רודערס און געפלוין הין און צוריק. אַ קאטער, אַ קלייניג-
קער, ווי אַ שפילעכל, האָט געשלעפט נאָך זיך אין האפן אַ ריזיקן
בארקאס. אַ שייניקע זעגלשיף האָט צעוויקלט די זעגלען, זיך
געקערעוועט צום ווינט און האָט זיך געגרייט צום אָפּשוימען.

טשיקא איז געלאָפן ווייטער—געענטער, אַלץ געענטער צום יאָם. איבער די פּאַלובן פון די פּישער-באַרקאסן האָבן אַרומגעשפּאַצירט פעסטער—אַדערדיקע כעווע, און דאָס אינגל האָט ניט ווילנדיק זיי מעקאַנע געווען: ס'אַראַ לעבן! ס'אַראַ וואונדערלעך לעבן! ער איז שוין צוגעגאַן ביזן מאָל, און ס'האַט אים פאַרדראָסן, וואָס ווייטער קען מען ניט גיין. נאָר באַלד האָט ער באַמערקט עפעס אַ לייטערל אַרויף אָף דער וואַנט און ער איז מיטן לייטערל אַרומגעלאָפן אפן מאָל.

— אוי, — האָט ער אַ געשריי געטון און איז פאַרשטיינערט געוואָרן.

אַ שפיגל, אַ בלויער, אַ לאזער-שפיגל איז געלעגן פאַר אים. דאָרט איז געווען נאָך אַ וואַנט, — דער נייער מאל, ווי אַ בויגן, און אַ טורעם מיט אַ גלעזערנעם דאַך, — דער לייכט-טורעם. און צווישן דעם טורעם און דעם מאל לינקס, און צווישן דעם מאל און די אלטע געביידעס רעכטס — דער אומגענדלעכער אומבאַגערע-געצטער יאָם. טשיקא האָט זיך אַראָפּגעלאָזן מיטן לייטערל אַראָפּ ביז ער איז אָנגעקומען אָף אַזאַ אָרט, וואו ס'האַט גאָרנישט ניט געשטערט קוקן אָף דער בלויער, ווי דער הימל, וואָסער-ברייט. ווייט, ווייט אין יאָם-פונקט ווי אומבאוועגלעכע שוואַרצע וואַלקנס, האבן זיך אויסגעזען אינזעלעך. עטלעכע זעגלשיפלעך און דאָם-פערס האָבן געשניטן די וואסער-גלאַט און האָבן זיך דערווייטערט פון האַפן. די זון האָט זיך אַראָפּגעלאָזט, און די וואָסער האָט געפינקלט מיט גאַלדענע און בורשטינענע גלאַנצן.

טשיקא האָט זיך דערמאָנט, אַז ער דאַרף פאַרן קיין רוטלאַנד, און אַז צוליבדעם דאַרף ער זיך זען מיט אַריסטידן. ער האָט זיך אָפּגעריסן פון יאָם און האָט זיך אויסגעקערעוועט צוריק. אַז ער איז צוגעגאַן ביזן שלאַבאַן, האָט די זון אָנגעהויבן פאַר-גיין. ווען טשיקא זאָל געווען וויסן, וואָס פאַר אַ פאַרקישעפטער בילד איז דער זון-פאַרגאַנג אָפן יאָם, וואָלט ער זיך ניט געווען אַיילן אין שטאָם אַריין. איצט אָבער האָט ער נאָר געזעען אַ הימל פאַרגאַסן מיט פּורפור, שטיקלעך רויסן זייד, וואָס זיינען אזוי

ווי געשוואומען אין וואסער צווישן די שווארצע קארפוסן פון די
זעגלשיפלעך, און זעגלבויםער, און זעגלען, וואָס האָבן געפלא-
קערט אין שקיע-פייער.

אַ שווערער באַרקאס, פול מיט מענטשן, האָט געשווינד זיך
געגליטשט פארביי דער דאמבע, ניט ווייט פונם לייטער.

אַ דאַרער, לאַנגער מענטש האָט צונויפגעלייגט די הענט ווי

אַ רופאַר און האָט זיך צעשריען לעבן טשיקען:

— אריסטוי-אי-איד!

טשיקאַ האָט אַ שפרונג געטון ווי אן אָפגעברייטער. ער האָט

אַ קוק געטון אפן מענטשן און דערנאָך אפן באַרקאס, פון וועלכן

ס'האָט זיך דערהערט עמעצנס אַ הילכיקער ענטפער.

— אַ-האַ-אַ-אַ!

דער לאנגער האָט זיך אַראָפגעלאָזן מיט אַ טרעפל נידערי-

קער און-האָט זיך צוגעזעצט אף דער ערד. דאָס שיפל איז צוגע-

שטאַנען, די מענטשן זיינען גרינג אַרויסגעשפּרינגען אַף דער

דאמבע, און איינער פון זיי, אַ מענטש פון ריזיקן וואוקס פון אַ

יאָר פופציק איז אַרופגעלאָפן אפן לייטער צו דעם, וואָס האָט

אים גערופן. דער לאנגער איז אופגעשטאַנען אים אַנקעגן.

— אריסטוי, — האָט טשיקאַ דערהערט. — דער קאַפיטאַן פון

„טערעזאַ“ ווארט אַף דיר בא גיגען.

— פארוואָס איז ער אַהערצו ניט געקומען? — האָט יענער

געפרעגט.

— ער פארבריינגט דאָרטן מיטן גריך, וואָס וויל דיך זען.

טשיקאַ האָט אַ סראַכט געטון, אז דער אריסטוי קען זיין

טאַקע יענער אַריסטוי, וואָס ער דאַרף צו אים. איז ער צוגעגאָן

צו אים און האָט אים געפרעגט:

— זייט אזוי גוט, דאָס זיינט איר סעניאָר אריסטוי בינדיעראָ?

דער ריז האָט אים מיט נייגער באַטראַכט.

— יא, דאָס איז ער. און דו ווער ביסטו?

— טשיקאַ.

— אי, אַ נאָמען! וואָס-זשע דאַרפסטו, יאַטל?

— איך בין פון גלאָרענציע.
 — דאָס זעט מען, — האָט זיך יענער צעלאַכט.
 — מיך האָט געשיקט צו אייך פלוטאָ. איך האָב פון אים
 אַ בריוו צו אייך.
 — ווער, פלוטאָ? קען דאָס זיין? מיין אלטער פלוטאָ?
 — יאָ, פלוטאָ. ער גריסט אייך טויזנט מאָל און... נאר איך
 דאַרף מיט אייך רעדן עפעס צווישן פיר אויגן... אַזאַ געשעפט...
 מיט איין וואָרט — אַ סאָך.
 — וואָס איז? עפעס האָט זיך געטראָפן מיט מיין אלטן? —
 האָט אַ געשריי געטון אריסטיד, געמענדיק באַם אינגל דעם
 צעריבענעם פאקעט.
 — גיי צו גיגען און זאָג דעם קאַפיטאַן, אז איך וועל באלד
 קומען, — האָט ער זיך געווענדעט צו דעם לאַנגן באַכער.
 — נו איצט לייג ארויס, — האָט ער געזאָגט טשיקען, צערייסן-
 דיק דעם קאַנווערט.
 — פריער פון אַלץ דאַרפֿט איר וויסן, אַז איך בין טשיקא פון
 סאַן-פּרעדיגאַ, און אז איך בין אַ באַלשעוויק.
 דער ריז האָט זיך הויך צעלאַכט.
 — יאָ, אַ באַלשעוויק, — האָט אַביסל באַליידיקט געזאָגט דאָס
 אינגל. — דערפאַר קען איך מער גיט שטעקן אין פלאָרענציע, און
 איך וויל קיין רוסלאַנד. פלוטאָ האָט מיר געזאָגט, אַז איך זאָל
 אייך געפינען און אַז איר וועט מיך אַריבערפעקלען קיין רוסלאַנד.
 נאר קיין געלט האָב איך גיט...
 אַריסטיד האָט האַלב-שמיכלענדיק, האַלב ערנסט אַ קוק גע-
 טון אַפן אינגל.
 — קיין רוסלאַנד? דו ביסט פון זינען אַראָפּ צי וואָס? אַפּאָ-
 נעם, פלוטאָ האָט פּאַשעט געוואָלט דו זאָלסט זיך דורכגיין קיין
 ליוואַרנאַ! ביסט אַ נאַרעלע!
 באַ טשיקען האָט זיך אָפּגעריסן אין האַרצן.
 וואָס הייסט? קען דען זיין, אַז פלוטאָ זאָל מיט אים טרייבן
 קאַטאַוועס? פלוטאָס וואָרט איז פאַרן אינגל געווען אַ געזעץ.

ניין, דאָס האָט ער, אַריסטיד, געמאַכט כּוּזעק פּון אים. פּאַרשטייט זיך! מיסטאַם האָט ער זיך שוין אויך פּאַרשריבן צו די פּאַשיסטן. — ניין, ניין! איך קען שוין לאַנג פּלוטאַן, ער וואָלט מיך ניט געשיקט צו אייך, ווען ער וואָלט ניט געווען זיכער, אַז איר וועט מיר קענען העלפּן, מיך אַריבערשיקן קיין רוסלאַנד.

די זיכערקייט, מיט וועלכער דאָס אינגל האָט גערעדט וועגן אַלטן פּלוטאַן, און זיין דערשרעק האָבן געוירט דעם ריז. ער האָט פּאַרשטאַנען, אַז דאָס איז אַן ערנסטע זאַך. עטלעכע מינוט האָט ער געשוויגן, מאַטערנדיק זיך אַף די קאָטשערעס פּונם אַלטן. — רעכט, יאַטל, מירן דאָס באַקלערן, — האָט ער דערנאָך געוואָגט. — לאָמיר גיין אינײַנעם, עפּשער וועלן מיר עפּעס צוטראַכטן. זיי זיינען אוועק צום שלאַמבאַן.

פּון פּאַרט ביו גינעס שיינקל איז געווען גאַנץ ווייט. אינ-מיטן וועג האָט טשיקא דערווייל אויסגעדרעציילט פּון זיך, פּון פּלוטאַן, און נאָך אַמאָל פּון זיך און פּון נאָך טויזנט אנדערע זאַכן. דער אַלטער יאַם-מאַן האָט צוגעשמייכלט און האָט אים פּריינטלעך געפּאַטשט אין פּלייצע — דאָס אינגל איז אים געפּעלן געוואָרן.

— ס'אין איינפאל אַביסעלע! קיין רוסלאַנד! ניין, אַף מײן וואָרט, אַף אַזאַ האַמבאַצע קאָן פאַלן נאָר אַ מעשווגענער. און פּונדעסטוועגן איז דאָס אַ יאַם אַ אינגל, — האָט ער זיך געטראַכט. ס'האָט זיך אים, אפּאַנעם, פּאַרוואָלט פּרייהייט. דער רועך ווייסט אים, דעם ברען, עפּשער וועט ער זיך טאַקע דערשלאָגן קיין רוס-לאַנד. אַ גרויסן איז שווער זיך דורכרייטן, און אַ אינגל וועט זיך עפּשער איינגעבן. ווי די מאַיסע איז — מע דאַרף אים העלפּן. דאָס יאַטל איז אפּאַנעם ווערט. און דער אַלטער פּלוטאַן האָט דאָך אויך ניט אַבי געשריבן, מינעסטאַם איז ער זיכער אין דעם אינגל. אַט שרייבט ער דאָך: „וואָלטס פּאַר אים טון אַלץ, וואָס דו וואָלטסט געטון פּאַר מיר, באַגיי זיך מיט אים, אזוי ווי דו וואָלטסט צו טון געהאַט מיט אַ דערוואַקסענעם. איך קען אים שוין לאַנג.“ נאָר ווי אזוי העלפּט מען אים? מע וועט אים

מחן איבערזעצן אף אן אנדער שיף, ווער ווייט, צי נאר
איינמאל?

— נו, מיר זיינען געקומען, — האָט אַריסטיד געזאָגט, און זיי
זיינען אַרײַן אין באַרימטן שײַנקל אף דער גריכישער גאַס. אין
צוויי קליינע צימערלעך איז געזעסן אַן אוילעם — אַלץ יאַם-לייט.
זיי האָבן געטרונקען, זיך געקריגט, געשריגן און זיך געזידלט,
געזידלט האָבן זיי זיך גוטמוטיק, גיכער צוליב באַזאַלצן דעם
שמועס מיט שאַרפע ווערטער, איידער פון בייזקייט.

דער קאַפיטאַן, וואָס האָט געוואַרט אַף אַריסטידן, אַ מענטש
פון אַ יאָר פּערציק, אַ נידעריקער, אַ יאָדערדיקער, דורכגעברענט
פון דער זון און דורכגעזאלצן פון יאַם-וואסער, איז אופגעשטאַ-
נען פון טיש, האָט געדריקט דעם ריז די האנט און האָט אים
אַוועקגעזעצט צווישן זיך און צווישן אַ גראָבן, אַ פאַרברענטן,
ברוינפאַנגעמדיקן מענטשן. זיי האָבן זיך גענומען פאַר די גלעזער,
מעכאַבעד געווען טשיקען אויך, דערנאָך האָבן זיי פאַרפירט אַ
שמועס. דעם אינגל האָט זיך אויסגעדאַכט, אז דער שמועס איז אַן
אַ סאָף, און ער האָט קיין וואַרט גיט פאַרשטאַנען. צי דערפאַר,
ווייל די יאַם-לייט האָבן גערעדט אַפן יאַם-זשאַראָנאָן, צי דערפאַר,
וואָס דער קאַפּ זיינער איז אים געווען פאַרשלאָגן מיט אַלץ, וואָס
ער האָט געזעען, און מיט די געדאַנקען וועגן דער קומענדיקער
רייזע.

פלוצלינג האָט אַריסטיד איבערגעריסן דעם שמועס און האָט
זיך געווענט צו טשיקען:

— נו, אינגל, מאַרגן פאַרסטו.

— און ער האָט ווייטער פאַרגעזעצט דעם שמועס מיטן גריך,

ווי ס'וואָלט גאַרניט פאַרגעקומען.

בא טשיקען האָט דאָס הארץ אָנגעהויבן קאָלאָטען, אזוי ווי סע

וואָלט געוואָלט ארויסשפּרינגען פון ברוסט.

און אָט, אז אַלע דריי האָבן זיך צונויפגערעדט, האָבן זיי זיך

פּעסט געדריקט די הענט. דער גריך איז געבליבן אַף זיין אָרט,

און דער קאַפיטאַן מיט אַריסטידן מיט טשיקען זיינען אַרויס אין

גאָס. דאָרט האָט דער קאַפיטאַן זיי באַלייט ביזן ראַג און האָט
 זיך מיט זיי אָפגעזעננט. איצט זיינען זיי שוין געבליבן אליין.
 — דאָס איז דער קאַפיטאַן פון, טערעזע, פון מיין באַר-
 קאס, — האָט אַריסטיד געזאָגט, — ער שווימט אָפּ מאַרגן, דו וועסט
 פאָרן מיט אים, טערעזאָ גייט...
 — קיין רוסלאַנד? — האָט אַ געטרײַ געסון טשיקא.
 — גיין. קיין גענא.
 — אָ! האָט טרויעריק געזאָגט דאָס אינגל.
 — איך וועל איבערגעבן דעם קאַפיטאַן, ווי אַזוי ער זאָל זיך
 מיט דיר באַגיין. אין גענא וועט ער דיך געוויס באַקענען מיט
 עמעצן, וואָס גייט אין שוואַרצן יאָם.
 — נאָר איך וויל דאָך קיין רוסלאַנד!
 אַריסטיד האָט זיך צעלאַכט.
 — ביסט אַ נאַרעלע. דער שוואַרצער יאָם איז דאָך אין רוס-
 לאַנד. וואָס ביסטו, אַן אַווסטראַלער צי וואָס?
 — גיין. איך בין אַ סאַך-פּרעדיאַנער, — האָט געענטפערט
 טשיקא.
 — נו, אָט, געדיינק-זשע, ברודערל, דער שוואַרצער יאָם איז
 אין רוסלאַנד. און איצט לאַמיר גיין צו מיר אַהיים, מיר וועלן
 אָפּעסן, און דערנאָך, אויב דו ביסט מיד, וועסטו זיך צולייגן
 שלאָפן. מאַרגן אינדערפרי וועט זיין רעכט. טשיקא האָט זיך
 מירע געהאַט אייגעסן יענעם אין די ביינער, און ער האָט זיך
 געפרואוּט אָפּזאָגן פון דער גאסטפריינטלעכקייט, כאָטש ס'איז
 אים שטאַרק געפעלן געוואָרן דער געדאַנק וועגן אַ גוטער ווע-
 טשערע און אן עמעסער בעט. נאָר אַריסטיד איז באַשטאַנען אָף
 זיינס. אין אַ מינוט צען אַרום איז דאָס אינגל שוין אַריין אין אַ
 גרויסן צימער. אינמיטן איז געשטאַנען אַ טיש, באַדעקט מיט אַ
 ברייטן טישטעך און אָנגעשטעלט מיט טעלער. וואָס ס'האָט פון
 זיי געשלאָגן אַ פאַרע. אַרום דעם טיש זיינען געזעסן כעווע פון
 אַלערליי עלטער, פון א קליינס אָף אַ הויכן שטולעכל, ביז אַ
 צוואנציקיאַריקן באַכער.

צווי פרויען האָבן זיך געפּאַרעט און זיך געסטאַרעט איינע-
מען די קינדער.

אַריסטידס אָנקום איז באַגעגנט געוואָרן פון אַלעמען מיט אַ
פריילעכן געשריי: אַ! אַ! אַ! אַ! אַ!

אַלע וועלפעלעך זיינען אופגעשפרונגען פון די ערטע (אויסער
דאָס קליינס, פאַרשטייט זיך,) און זיך אַ וואָרף געטון צום פּאָ-
טער, אים אַרומגענומען, געקושט און געריסן.

דער ריז האָט געלאַכט, געסאַפּעט, זיך געווערט, אָפּגעוואָרפן
די קינדער אין די זייטן, און נאַכאַמאָל זיך געקושט און נאַכ-
אַמאָל זיך געזידלט.

טשיקא, וואָס איז קימאט זיין גאַנץ לעבן געווען אַ יאָסעם,
איז דערצו ניט געוואוינט געווען, און ס'איז אים געווען מאַדנע
קוקן אָף דעם.

דערנאָך, אַז די קינדער האָבן זיך אַביסל באַרואיקט, האָט
אַריסטיד געזאָגט צו איינער פון די פרויען—צו זיין ווייב:

— נו, איז גיב אונז אָפּעסן. אָט דער כעוורעמאן—דאָס איז
טשיקא פון פלאָרענציע, ער איז אַן עמעסער רעוואָלוציאָנער, ניט
דאָס וואָס איר, איר קענט נאָר פישטשען באַם וואָרעמעס און
כאַפן פיש אין בעט.

דאָס עלטערע אינגל האָט אַנגעהויבן מאַכן מיט די הענט. דאָס
מויל איז באַ אים געווען פול מיט האַלושקעס.

אַריסטיד האָט אים פאַרשטאַנען.

— נו, נו, דו ביסט אויך אַ גוטער גאַנער. אָט ער—אַריסטיד
האָט באַוויזן אָף טשיקען,—ער האָט געבויט באַריקאדן און האָט
זיך געשלאָגן ווי אַ גרויסער. ס'מאַכט ניט אויס, וואָס ער איז די
גרייס ווי אַ פליג. און אָט, אַז ס'איז אים נימעס געוואָרן זיצן שטיל,
ווי אַ קעצעלע, אונטער די פאשיסטן, האָט ער גענומען די פיס
אָף די פלייצעס און האָט זיך אַוועקגעלאָזן צו לענינען! אָט-וואָס!
טשיקא האָט זיך זייער פארשעמט פון אַווינע לויב-ווערטער,
אַריסטיד האָט אליין געמוזט אַראָפּנעמען באַ אים דאָס היטל און
דאָס זעקל און אים באַזעצן צום טיש.

דאָס איז געווען אזאָ אָונט, אַז טשיקא האָט אים קיינמאָל
ניט פאָרגעסן. אָנגעגעסן האָט ער זיך אָף צעוועצט ווערן, און די
כעוודע זיינען געווען אויסגעצייכנטע. ער איז געווען האַלב-שי-
קער, ניט אזוי פון וויין. וואָס ער האָט אויסגעטרונקען אין שיינק,
זיי פון אופּרעגונג.

נאָך אין יענעם אָונט האָט ער אָפּגעטון אַ שווערע, שרעק-
לעכע אַרבעט: ער האָט אָנגעשריבן אַ בריוו.
אָנגעשריבן האָט ער אים פאַרן שלאָף אין אַ ליב צימערל,
וואו ס'זיינען געשטאנען דריי בעטלעך און וואו ער האָט דערנאָך
באנאכט געווען וואונדערלעכע אומבאשרייבלעכע כאַלימעס.

17. כידושים

אין אַ פאָר טעג אַרום, גאַנצפרי האָט דער בריוו-טרעגער גע-
בראַכט דעם אַלטן פלוטאָן אַ בריוו. דער אַלטער האָט אָנגעטון
אָף דער נאָז די ברילן און האָט באַלד דערזעען. אז דער בריוו איז
אָנגעקומען פון ליוואָרנא. ער האָט אים געעפנט און האָט אָנגע-
הויבן ליינען — מיט צאָרעס, ווייל ער איז צו דער אַרבעט ניט
געוואוינט געווען. ס'האָט באַ אים ניט געקלעקט קיין געדולד, און
ער האָט אַ רוף געטון זיין איידעם:

— זיי אזוי גוט, ליינן מיר איבער דעם בריוו, עפעס פאַר-
שטיי איך אין אים גאָרנישט. טשיקא שרייבט, אז ער פאַרט אַוועק
עפעס מיט אן אַלטינקער. וואָס איז דאָס פאַר אַן אַלטינקע? ליינן
גיכער, איך האָב קיין געדולד ניט.

— נו, אין אַט די שטעקנס און קאָטשערעס קען דער רוען
אַליין די פיס צעברעכן. — האָט זיך צעלאַכט דער איידעם און האָט
זיך גענומען קאָרפען אין דעם בריוו.

פלוטאָ האָט אים אַלעמאָל איבערגעריסן מיט אויסרופן און
מיט געלעכטער.

אָנגעשריבן איז דאָרט געווען אַט=וואָס:

טייערער פלוטאָ. איך פאָר מאַרגן מיט טערעזען, וואָס איז
 אַן אַלטע און מיט נאָך אַ אינגל אַזוי ווי איך און פינף מענטשן.
 און דאָרט איז זעגלען, וואָס ווען אַ חיינט, לויפט ער, ווי דער באַן.
 מיט וועלכן כּיבין געפאָרן פון עמפאָלי קיין פיזע, און דאָרט איז
 אַ טורעם, וואָס פאַלט, און פונדאָרט קיין ליהאָרנא אָף אַוואַטאָמאָ-
 ביל און כּיהאַב געפונען סיניאָר אריסטיד איז ער געזונט ווי אַן
 אָקס און ער שיקט מיך מיט טערעזע און פון טערעזע וועט מען
 מיך שיקן אין דעם לאַנד, וואָס דו ווייסט, מיט וואָס איך באַגרייס
 דיך און קוש ווערען און דיין טאָכטער און איר מאַן. דיין טשיקאָ.
 — אָס דאָס איז אַ יאָט, — האָט אַ געשרי געטון פלוטאָ. — איך
 קען זיך שווערן, אַז דער כּעוועמאַן וועט זיך דערשלאַנגן קיין
 רוסלאַנד! און וואָס זאָגסטו אָף אַריסטידן! דאָס ווייסט אַ מענטש! אָס
 דאָס ווייסט אַ מענטש פון אַלטן דאָר! נאָר ווי ארום איז דאָס
 אינגל געקומען אַפן באַן, און פונדאָנען קומט צו אים אַן אַוואַטאָ-
 סאַביל? אוי, אַ ברען, אַ ברען!

דער אַלטער האָט געלאָזן אַ טרער. פונקט אין דער מינוט
 איז צוגעבאָן ווערא, — זי האָט זיך אַריינגעכאַפט פּרעגן, צי ס'איז
 ניטאָ קיין נייט, — און זיי האָבן זיך צוזאַמען גענומען ליענען
 טשיקעס ברייח.

— דו ווייסט גאָרניט, פעטער פלוטאָ, ווי איך האָב ליב טשי-
 קען, — האָט געזאָגט דאָס מיידל. — ער איז אַזוי ענלעך אָף אונזער
 ניני! ניני האָט אים אויך זייער ליב געהאַט.

זי נאָר ס'האָט גענומען שאַרען אָף טאָג, האָט טשיקא אום-
 געריסן די אריגן, אראָפּגעשפרונגען פון בעט און אַ וואָרף געטון
 זיך צום פענצטער.

נאָר פון פענצטער האָט מען ארויסגעזען ניט מער, ווי אַ קליין
 שמוציק הייפל. טשיקא האָט זיך פלייסיק אַרומגעוואָשן, וואָס זיך
 אָנזעטן, און אָס האָט ער מיט פאַרגעניגן דערהערט, אַז אינם
 נאָענטן צימער גייט עמעזער ארום.

— ער האָט שטילערהייט אן עפן געטון די סיר, און האָט
 דערווען אריסטידס פרוי, נאָך ניט קיין פאַרקעמטע—זי האָט פאר-
 קערט דעם צימער. טשיקא האָט געזאָגט :
 — גוט מאָרגן, סעניאָרא, — און האָט געעפנט די סיר.
 די פרוי האָט זיך צעלאַכט און האָט געענטפערט.
 — אַ גוט מאָרגן דיר, יאַטל! וואָס ביסטו אזוי פרי אופגע-
 שטאַנען?
 — ס'איז דען פרי?
 — סייזן ס'האָט זיך דיר שלעכט געשלאָפן.
 — מיר? כ'האָב, דאַכט זיך, פאר דער נאַכט קיין איינמאָל
 זיך ניט אופגעכאַפט! נאָר איך... איך האָב נעכטן צום ערשטן
 מאָל אין מיין לעבן געזען דעם יאַם, די שיפן, און ס'ווילט זיך
 מיר וואָס גיכער לויפן אהינצו...
 — וואָרט נאָר, זאָל עמעצער אופשטיין פון מינע כעווערע, און
 ער וועט דיך באַלייטן.
 — אזא זאך! — האָט אַ טראכט געטון טשיקא, — זיך און וואָרט!
 ער האָט זיך געסטארעט געפינען עפעס אן אויסרייד.
 — אָף וואָס? ס'איז איבעריק! ס'איז נישט קעדאַי!... כ'האָב
 שוין אייך אזוי אויך דערקוטשעט.
 די פרוי האָט זיך צעלאַכט.
 — ס'קערט זיך וועלטן, דערקוטשעט, — און וואָס איז דאָס
 פאר אַ גאַנג, אוועקגיין פון שטוב אפן ניכטערן האַרצן, אָן אַ זופ
 קאַווע?
 דאָ האָט שוין טשיקא זיך צעלאַכט.
 — אַזן ניכטערן האַרצן! אָן אַ זופ קאַווע! איר מיינט טאַקע
 אינדערעמעסן, אז איך בין צוגעוואוינט אלע אינדערפרי עסן אָג-
 בייטן? ניין, סעניאָרא, בא מיר איז דאווע א געוואוינשאפט
 פאסטן ביז ווארעמעס. און ווען ניט דער אלטער פלוטאָ, וואָלט
 מיר נאָך אויסגעקומען אָפלייגן דעם ווארעמעס אָף וועטשערע.
 — נעבעך, — האָט געזאָגט מיט ראכמאַנעס די פרוי—גו, קאָל-
 זמאַן דו ביסט דאָ, וועסטו זיך מוזן אָפזאָגן פון דיין געוואוינשאפט.

אין סידר האָט זיך באוויזן אריסטיד אָן א ראָק, און דאָס
אינגל האָט אים דערלאנגט די האנט.
— גוט מאָרגן!
— גוט מאָרגן, שעדל! פרי, פרי האָסטו זיך אופגעהויבן.
— ער איז שוין שיר ניט אנטלאָפן, ניט דורכגעשווינקט דעם
האלז, —האָט אריסטידן געזאָגט זיין ווייב און האָט געוואָרנט דאָס
אינגל מיטן פינגער.
— אָט אַ וויזעלע! לאָז אָפּ, לאָז אָפּ, ביז מיר וועלן אָפעסן,
דערנאָך וועלן מיר אוועקגיין אף „טערעזע“.
נאָכן אָנבײַסן האָט זיך טשיקא אָנגעטון, זיך מיט אלעמען
אָפגעזעגנט און איז צוזאמען מיט אריסטידן ארויס אין גאס.
גייענדיק האָט אריסטיד פארבראכט מיטן אינגל, אַזוי ווי מיט
אַ דערוואַקסענעם.
— באַלד וועל איך דיר באַווייזן מיין באַרקאס „טערעזע“.
דאָס איז אַן אַלטע, נאָר אַן אויסגעפרוואווע, זיכערע שיף, —האָט
ער געזאָגט, —און דערנאָך וועלן מיר זיך אופהייבן אָפּן באַרט פון
דער גרויסער איינגלישער דאַמפשיף, וואָס נעמט איצט אָן מאַ-
טראַסן אָף קאַלקוטע.
טשיקא האָט אַ שאַקל געטון מיטן קאַפּ, אַז ער פאַרשטייט,
נאָר אינדערעמעסן האָט ער ניט געזאָגט, צי איז קאַלקוטאַ
אַ שטאָט, צי א לאַנד, צי גאָר אַ נאָמען פון אַ שיף.
דערנאָך איז מען אַריבער אָף אַן אַנדער שמועס, און דער
אַלטער יאַם-מאַן האָט זיך צערעדט וועגן די פאַשיסטן און וועגן
דעם, וואָס פריער האָבן זיי אין אַלע צאָרעס אַרופגעוואָרפן די
קלאַק אָף די סאַציאַליסטן און קאָמוניסטן, און איצט, אַז זיי האָבן
פאַרכאַפט די מאכט, האָבן זיי דערפירט איטאַליע ביז דער עק-
סטער אַרעמקייט, ביז גרויסע אומגליקן. אַלץ גייט צו גרונט,
אַטילע דער מיסכער איז אָפגעשוואַכט געוואָרן, אין האַפּן האָבן
אָנגעהויבן אָנקומען ווינציקער שיפן און ווינציקער אָפּגיין.
מיר מיט מיין מישפּאַכע איז איצט זייער שווער. ס'איז
שווער אויסשלאָגן די הויצאַעס. איך האָב זיך געווען גע-

קיפט א שטיקל ערד אונטער מאַנטעווערדא. איך האָב גערעכנט אָף דער עלטער זיך אופהערן ארומשלעפן איבערן יאָם. און איצט האָב איך דאָס געמוזט פאַרקויפן. ווי קענען איצט לעבן אַרבעטער, פאַרשטיי איך ניט. אמער, דו ווייסט דאָס אליין. ברויט מיט צי- בעלע איז ברויט מיט ציבעלע, נאָר לאָזט אונז זיין פריי. נאָר וואָס, ווען? איצט טאָר מען קיין פּיפּט גיט טון. גייסט אין גאט, טאָ קוק זיך אום, צי איז ערגעץ נישטאָ קיין שטעקן, צי פליט אָף דיר גיט קיין שטיין פון אונטערן ראָג! ערגער ווי פאר די דייטשן. דעמאָלט האָסטו כאָטש געוואוסט איין זאָך — היט זיך פאַר דייטשן און פאַר שפּיאָנען. און איצט? פע! — דער יאָם-מאָן האָט מיט קאָס א שפּיי געטון.

— איצט פארבריינגסטו מיט א גוטן ברודער, איז אַפּדערנאכט, אז די קערסט זיך אום א מידער פון דער אַרבעט, קוקסט זיך גאָרניט אום, — פליען אָף דיר אָן א צוויי צענדליק ראַצנים, ברעכן דיר איבער די ריפּן מיט זייערע שטעקנס, אָדער זעצן דיר אריין אַ מעסער אין רוקן. זאָלט אָנקוקן מיינע מאַטראָסן! א ווייטיק צו קוקן.

— די פאשיסטן ווייסן, אז מיר טראָגן עפעס אין האַרצן. און קוקן נאָך יעדן טריט אונזערן. ס'גייט גיט דורך קיין וואָך, אז זיי זאָלן עמעצן גיט צעקאלעטשען. און אלק — צענען אָף איינעם, און אלק — אין דער פינצטער! און דערנאָך, אז דו דערקענסט עמעצן פון זיי און לייגסט גיט אָן די ביינער — איז גאָר אן אומגליק! אָט לאָ- מיר נעמען מירן וואָל ענטע. האָט ער אַריינגעכאפט צוויי רע- וואָלווער-קוילן אין רוקן און זעקס כאַדאָשים טורמע. און ווי נאָר ער איז ארויס פון טורמע... נאָר וואָס דארף מען דאָ ריידן! איצט ליגט ער אין דער ערד אפן בייסוילעם. צעריסן, צעטאָפּ- טשעט, פארפייניקט, — און דער באַכער איז דאָך געווען אָף צוויי קעפּ העכער פון מיר. א לעבן! עך! ווען איך קען זיך אַרויס- כאפן פונדאנען! נאָר ס'איז דען פאר מיר? מיט אלע מיינע אוי- פעלעך! שווייג איך שוין. זיך טו קיין פּיפּט גיט. ווען איך זאָג נאָר א וואָרט, וואָלטן זיי מיך געמאזיקט, וואָלטן פארברענט מירן

שטוב און אומגעבראכט מײן ווייב און קינדער. זיי לאָזן אַליין—
וועלן זיי אויסשטארבן פון הונגער. און עמעסע קײט איז א
מישפּאַכע...

דער רױ האָט שווער א זיפּך געטאַן.
דערווייל זײנען זיי צוגעגאן צום בריק, און באַם אַנבליק פון
די שיפּן און די זעגלבויםער האָבן זיי עפעס ווי גײט ווילנדיק
אַפּגעטרייסלט פון זיך אלע שווערע געדאַנקען.

זיי האָבן פאַרקערעוועט רעכטס פאַרביי דעם קאַנאַל און
אַריסטיד האָט אַ פּײף געטון צו א שיפּער. יענער איז מיט עט-
לעכע קלעפּ פון די רודערס געווען באַ דער דאַמבע. דער אל-
טער יאַם-מאַן מיטן אינגל זײנען אַראָפּ אין שלופּ און געזאַגט
דעם שיפּער, וואוהין ער זאָל זיי פירן.

טשיקאַ איז געקומען צום אויספיר, אַז שווימען אין א שלופּ
איבערן יאַם (באַ אים איז דער קאַנאַל אויך געווען איאַם) — איז
אַלצײנס, וואָס שווימען איבער דער ארנאַ.

— אַפּאַנעם, אַז אין אַפּענעם יאַם וועט זײן אנדערש, —
האַט ער אַ טראכט געטין.

ארום און ארום זײנען געווען באַרקעס, זעגלשיפלעך, קא-
טערס, דאַמפּערס. און אַט זײנען די באַרקאַסן, וואָס זײנען אי-
בערגעקערט מיטן דעק ארוף.

מינעסטאַם האָט זיי איבערגעקערט דער שטורעם, — האָט
טשיקאַ געפרעגט.

— גײן. מע רײניקט פון זיי אָפּ די יאַם-שיסעלעך און מע
פאַרקײטעוועט די דעקן, — האָט אַריסטיד געענטפּערט מיט
א שמײכל.

דער שלופּ האָט אויסגעפעלט די אַרקע, איז אריין אין אלטן
פּאַרט און איז צוגעשטאַנען צו דער דאַמבע.

טשיקאַ און אריסטיד האָבן זיך אופּגעהויבן מיט א לײטער,
זון אַ גוטע פּערטל שאַ זײנען זיי געגאן מיט די רעלסן פון דער
אײזנבאַן-לײניע. זיי האָבן זיך אופּגעהויבן אָפּ אַ בריק, אויסגע-

פעלט איין קאנאל, צוגעגאן צו א צווייטן, זייער אַ ברייטן, וואָס אינמיטן אים זיינען געשטאַנען צוויי ריזיקע דאמפשיפן. אַרום זיי האָבן זיך געטומלט מענטשן, אויסלאַדנדיק פון די טרומען ברויט און אַנלאַדנדיק אים אין וואַנאַנעס.

זיי זיינען צוגעגאָן ביז דעם אריינגאנג אינם קאנאל. פון-דאַנען האָט מען שוין אויסגעזען דעם אומעדלעכן יאַם. דעם טייל האפן האָט מען גערופן— נייער פאַרט. דאָ האָבן זיי זיך אָפגעשטעלט פאַר אַ גרויסן באַרקאס. די טרעגערס האָבן איבער צו-געשטעלטע שטייג-ברעטער, אַרופגעקייקלט שווערע פעסלעך אַפן באַרקאס. דערנאָך האָט מען זיי אופגעהויבן אינדערלופטן אף קא-נאַטן, איבערגעווארפענע אַף אַ בלאַק. און זיי אַראָפגעלאָזן אין טרום. דער קאפיטאן, וואָס פאַר זיין קליינעם וואוקס און פאַר זיין גרעב האָט מען גערופן האַר מאַט, כאַטש זיין עמעסער נאָמען אין געווען פעליטשע אגעסי, האָט אָנגעפירט מיטן אַנלאַדן.

אריסטיד האָט צוגעווארט ביז א פאס האָט זיך אופגעהויבן אינדערלופטן און די שטייג-ברעט האָט זיך באפרייט, און איז אַרופגעלאָפן צוזאמען מיט שטיקען אַפן באַרקאס. מינעסטאם האָט קאָלומבוס, אז ער איז אַרופגעטראטן אף דעם אומבאקאנטן לאַנד, זיך ווינציקער געפרייט פון שטיקען, ווען ער האָט זיך דערפילט אַף דער שיף.

אריסטיד האָט אַ שמועס געטון מיטן קאפיטאן וועגן געשעפט, און דערנאָך האָט ער אים פאַרגעשטעלט שטיקען און האָט אים געגעבן די נייטיקע אָנזייזונגען וועגן אים.

דער קאפיטאן האַר מאַט האָט אים אופגענומען זייער פריינטלעך, האָט ארוף געטון דעם יונגע, געהיסן אים אָפ-פירן שטיקען אַפן נאָז און אים צוגרייטן א בעטל.

אַפן באק איז געווען פינצטער, ס'האָט געשטונקען מיט פעך און מיט פעסט, נאָר שטיקען האָט דאָס דאַווקע ניט געאַרט. זיינע אויגן זיינען צוגעוואוינט געוואָרן צו דער פינצטער, און ער האָט דערזעען, אז דער יונג טאָפּשעט זיך אף איין אָרט.

מיט א בעטל און מיט א שטרוי-זאק.

— אָ—אָ, ס'ארא בעטגעוואנט, —האָט א געשריי געטון טשיקא.
אין מיין לעבן בין איך ניט געשלאָפן אף אזא עמעסע פּערינע!
ער האָט אַראָפּגעוואָרפן אפן בעטל זיין זאק און האָט זיך
צוגעזעצט.

— ווי אזוי רופט מען דיך? —האָט ער געפרעגט.

— בעפע. אין דיך?

— טשיקאָ.

— אָ—כאָ—כאָ! ווי געפעלט דיר א נאָמען! א ציגארן-שטיקל!

ווער האָט דיר עס אַזוי א נאָמען געגעבן?

— איך געדיינק שוין אליין ניט, מע האָט מיך שטענדיק אַזוי
גערופן. דו דינסט שוין לאנג אף, טערעזע? —

— גיין, ערשט א האלב יאָר.

— און דער קאפיטאַן איז א גוטער?

— אַ גוטער ביז ער ווערט אין קאס. און אז ער צינדט זיך

אָן — איז באַוויזן זיך אים ניט אף די אויגן. פונדעסטוועגן האָבן
אים אלע ליב, וואָרים ער איז א גוטער-ברודער — א יאָט.

— אין וואָס איז אין די פעסלעך?

— קישקעס. מע פירט זיי אף א וואורשט-זאבריק.

טשיקא האָט זיך צעלאכט.

— וועלן, היסט, עס בא, טערעזע? אין בויך זיין קישקעס!

מע דארף זיך האלטן פאר די זייטן.

דערווייל האָט אַריסטיד א רוף געטון טשיקען, ער האָט אים

געוואָלט פירן אף דער איינגלישער דאַמפשיף. טשיקא האָט

זיך צעזענגט מיט זיין גייעם כאווער, מיטן קאפיטאַן, מיט די

מאטראָסן, מיט די טרעגערס און איז אוועקגעלאָפן מיט

אַריסטידן.

כאָטש דעם אינגל האָט זיך זייער ניט געוואָלט איינעסן אריס-

טידן, פונדעסטוועגן האָט ער אים פארוואָרפן מיט פראגן וועגן

„טערעזען, זענען רייס¹⁾, טויען²⁾, זעגלען און זענען טויזנטער
אנדערע זאכן.

זיי זיינען צוגעשוואמען מיט א שלופ צו דער דאמפשיף און
טשיקא האט זיך שיר ניט געבראָכן דעם האלז און נאָקן. פא-
רייסנדיק דעם קאָפּ צו באַטראַכטן דעם שטאַלענעם ריז.
— ער איז העכער פון אונזער פלאָרענטינער קלויסטער, —

האָט אַ טראַכט געטון דאָס אינגל.
דערנאָך האָט ער זיך מיט אַריסטידן אופגעהויבן אַף דער שיף
און ס'האָט אים פאַרכאַפּט דעם אָטעם. ער האָט דערווען אַ ברייטן
פלאַך באַדעקט מיט ברעטער, און אינמיטן— אַ ריזיקן פירעקעדיקן
אַפּגורנט. דער פלאַך איז געווען אַרומגעצאַמט מיט אייזערנע
שטאַכעטן. אינמיטן דעם פלאַך אָף אַ הויכן זעגלבוים האָט גע-
פלאַטערט אַ פאַרשיידנפאַרביקער פלאַג. אין דער רעכטער האַנט
איז עפעס געשטאַנען, אזוי ווי אַ שטוב מיט פענצטער און מיט
טירן, און אַפן דאָך פון שטוב— אַ טורעמל מיט אַ בריקל. באַ די
זייטן פון שטוב זיינען געווען צוויי שמאַלע אָפענע קאַרידאָרן,
און פון זיי האָט מען אויסגעזען אַף יענער זייט שטוב נאָך אזא
פלאַך. דאָרטן זיינען געווען אָנגעוואַלגערט קאַנאַטן און קייטן
און ס'איז געשטאַנען זייער אַ הויכער זעגלבוים, און פון דעם
זעגלבוים זיינען, אזוי ווי צווייגן, אָפּגעגאַן רייס, שטריק און
קייטן האָבן זיך איבערגעפלאַנגטעט אין אַ געדיכטן געפלעכט. אפן
דאָך פון שטוב, אונטערן טורעמל מיטן בריקל, האָט זיך אויסגעזען
אַ ריזיקער אייזערנער קוימען. ס'האָבן זיך אופגעהויבן פון אים
שוואַרצע קנוילן רויך.

פּלוצלינג האָט אפן צווייטן פלאַך אָנגעהויבן אַרבעטן אַ דאַמף-
קראַן, האָט אָנגעהויבן קלאַפן און טראַסקען. ס'האָבן זיך דערהערט
געשרייען און אַ טופען פון מענטשן, און רודעס מאַרמאַר האָבן
זיך אָנגעהויבן אופהייבן אין דער לופטן פון די באַרקאַסן, וואָס
זיינען געשטאַנען אונטער דער דאַמפשיף, און פון דער הייך
האָבן זיי זיך לאַנגזאַם אַראָפּגעלאָזן אין אָפּגורנט.

1) רייס— זעגל-שטאַנגען. 2) טויען— שטריק אָף ציען די זעגלען.

— זו האָב קיין מוידע גיט, — האָט אַריסטיד געזאגט דעם אינגל. — גיי און גיב א קוק, ווי אזוי קומט דאָס פאַר. טשיקא איז פריער צוגעלאָפן און האָט א קוק געטון אין טרום — א קוק געטון און אַ אויקע געטון — אזוי גרויס און גראם איז ער געווען. מענטשן האָבן דאָרט באפרייט פון די קאנאטן די מאַרמאָרנע רודעס און זיי צונויפגעלייגט איינס אפן אַנדערן. דערנאָך איז ער ארוף אפן קאפיטאנס בריקל; פונדאָרט האָט מען גוט אויסגעזען דעם אלטן פאָרט און א האלבע שטאָט. מע האָט אים באוויזן די מאשין-אָפטיילונג, די דאַמף-קעסלען, די קא-יוטעס, דעם עס-זאל, די קיך, און ס'האָט אים פארדרייט דער קאַפּ, אַז מע האָט אים דערציילט מיט וואָס פאר א גיכקייט קען די דאמפשיף גיין, ווי שטארק אירע מאשינעס זיינען, ווי דער שרויף אַרבעט און וויפל מאסע מע קען אַנלייגן אין טרום, — מער פון פינף הונדערט וואגאָן. און נאך מער האָט זיך טשיקא פאר-כידעסט, ווען ער האָט זיך דערוואוסט, אז דידאָזיקע דאמפשיף איז פון די קלענסטע, אז אין נעאפאָל זיינען פאַראַן שיפן, וואָס זיינען עפּשער צען מאָל גרעסער און צוויי מאָל גיכער.

VII. אַ צאָרע!

שוין נאָך האלבן טאָג זיינען אריסטיד מיט טשיקען אוועק אַהיים. נאָך מיטאָג האָט אריסטיד זיך צוגעלייגט, און דאָס אינגל איז אוועק זיך אביסל ארומדרייען איבער דער שטאָט. פריער פון אַלץ, פארשטייט זיך, איז ער אוועק אין פאָרט — דאָרט האָט ער זיך אוועקגעשטעלט קוקן, ווי אַף אַ ריזיקער ווערף בויט מען אַ דאמפשיף און מע פאריכט זעגלשיפלעך. איצט איז ער שוין גיט געזען קיין פראַזאן. ער האָט שוין געקענט אונטערשיידן אַ קא-טער פון אַ באַרקע און אַ שרויפדאמפער פון אראָד-דאמפער. ער האָט שוין איצטער פארשטאנען אמילע אביסל די שפראך פון די יאַם-לייט.

— עפשער זאל איך גאר ווערן א מאטראָס? — האָט ער זיך

א טראַכט געטון.

פלוצלינג האָט ער דערזען עזעס א באַקאַנט פּאַנעם. ער האָט

א ציטער געטון.

— וואָס איז דאָס פאר אַן אַנשיקעניש! נאָר ער דרייב זיך,

אַט דער טויגעניכטס, פאר די פיס!

יענער האָט דערזען טשיקען און איז בלייב געוואָרן פון

שרעק. דאָס איז געווען שלאַנג! נאָך אמאל שלאַנג — דאָס

אינגל, דער פאשיסט פון סאן-פרעדיאנאָ, וואָס טשיקא האָט זיך

אַפּט מיט אים געשלאָגן. דאָס האָט ער אָנגערייצט די באנדע, וואָס

האָט עטלעכע טעג צוריק פארוואָרפן טשיקען און טאַפּאַן מיט

שטיינער. טשיקא האָט באמערקט, אַז שלאַנג האָט זיך דערשראָקן.

„ער איז ניט אַליין. דער, וואָס איז מיט אים, איז מינע-

סטאַם אַ פאשיסט. נאָר ס'מאכט ניט אויס, איך וועל אנטלויפן.“

האָט אַ טראַכט געטון טשיקא.

טשיקא איז צוגעגאן צום קליינעם פאשיסט, און מאכנדיק זיך,

אַז ער באמערקט ניט זיין כאווער, האָט ער אַ געשריי געטון:

— אַ, וואָס איז דאָס, וועמען זע איך דאָס? דו ביסט אויך

אין ליוואָר נאָ?

שלאַנגן האָט זיך אויסגעדאַכט, אַז טשיקא האָט זיך אינדער-

עמעסן דערפרייט מיט אים. און וואָס איז? ער האָט דען פאר אים

אים מורע? אַז מיט אים גייט אַזאַ געזונטער באַכערעץ פון אַ

יאָר פופצן! און טשיקא מיינט דאכט זיך גארניט קיין שלעכטס.

און ער האָט געענטפערט מיט אַ שמייכל:

— יאָ, מיר זיינען אַהער צו געקומען מיטן טאַטן. ער וויל דאָ

דינגען אַ דירע אַפּן באַד-סעזאָן.

דער שאַפער דזשידושי ראטי, שלאַנגס פאטער, איז ניט אום-

זיסט געווען אַ פּאָשיסט. פאר דער צייט פון פּאַשיום האט ער

אַנגעזשעברעוועט אַ גוטן פארמעגן.

— זייער אנגענעם, — האָט טשיקא געענטפערט און האָט אַ ווינק

געטון אַפּן צווייטן — דער איז אויך אַ פּאָשיסט?

— ווי דען, ווי דען, — האט יענער געענטפערט מיט גארלעס, —
און איר זיינט אייך אַ פאַשיסט?

שלאַנג האָט אַ שטורכע געטון זיין כאווער אין זייט מיטן
עלנבוין, און טשיקא האט אף אים אַ קוק געטון מיט אַ פאַר
אויגן אף דורכשטעכן אים דורך און דורך.

— אייך אַ פאַשיסט? אַלע פאַשיסטן בא אייך אין ליוואַרנאַ
זיינען אזוינע סמאַרקאַטשעס ווי דו?

— וואָס? — האָט יענער אַ געשריי געטון. ער האָט שוין אָנגע-
הויבן פאַרשטיין, וואס דא טוט זיך.

נאָר טשיקא האט זיך אפילע אף אים גיט אומגעקוקט און
האט אַ שפּאַן געטון צו שלאנגן.

— דו געדיינקסט דינע שטיינער אנומלטן?

— אייך געדיינק, — האָט שטיל געענטפערט שלאַנג און האָט
געכאַפט אַ ציטער.

— און דו געדיינקסט, אז איר זיינט געווען אַכצן און מיר
נאָר אינצוויי: אייך און כאפּאַ? און אז איר האט זיך געלאָזט
אנטלויפן, האָט מען אייך גיט געקענט אָניאַגן, ווייל איר זיינט
שוין געווען ווייט?

שלאַנג האָט גיט געענטפערט. און טשיקא האט אַ געשריי
געטון:

— איצט וועסטו בא מיר אריינכאפן דערפאר!

שלאַנגס כאווער האט זיך אוועקגעשטעלט צווישן זיי, ער
האט זיך פארלאָזן אף זיין קויעך.

— אַ נו, יאַטל, כאַזער נאָר איבער, — האָט ער מיט צאָרן
אַ געשריי געטון. — כיוועל דיך דאָך צערייבן אפן אָרט, דו וואָ-
רעם איינער!

— מיר וועלן זען, — האָט אַ געשריי געטון טשיקא. און איי-
דער יעבער האָט זיך נאך ארוםגעקוקט, האט ער אים שוין צע-
זעצט די נאָז און זיך ארוםגעוואָרפן אָף שלאנגן. נאָר שלאנג
איז שוין אזוי געלאָפן, אז מע האָט נאָר די פּיאַטעס אויסגעווען.
טשיקא האָט אים אָנגעיאָגט, אַ שליידער געטון אף דער ערד

און האָט אים גענומען לייגן. שלאנגס כאווער איז געקומען צו זיך, און אנשטאט דעם, ער זאָל לויפן צו הילף, האָט ער זיך גענומען שרייען: — צו אונז! צו אונז! — דאָס גיז דער שטענדי-קער רוף פון די פאשיסטן. טשיקא, אז ער האט דערהערט דעם-דאָזיקן געשריי, האָט ער פארשטאנען, אָז באלד וועלן זיך אָנלויפן פון אלע זייטן פאשיסטן. ער האָט געגעבן דעם לעצטן סטוסאק שלאָנגן, אים אָפגעשליידערט פון זיך, זיך ארופגעווארפן אָף זיין כאווער און אים אריינגעהאקט זיין קולאק אין די ציין אריין. דערנאָך האָט ער זיך געלאָזן צום קאנאל, אריינגעשפרונגען אין וואסער, אראפגעטוקט, ווי אַ פיש, און זיך באהאלטן אונטער איינער פון די זעגל-שיפלעך, וואָס זיינען געווען איבערגעקערט מיטן דעק ארוף.

ערשט איצט האָט ער פאַרשטאַנען, אַז ס'איז אַ מיעסע מאיסע. דאָ קען מען אים נרינג כאַפן, און אַ נאסער אַרויס אַפן ברעג קען מען ניט.

אין דער רעגע האָט טשיקא באַמערקט ניט ווייט פון זיך אַ שלופ און האָט דערקענט אינם טיפער דעמוזעלבן, וואָס האָט זיי אינדערפרי אַריבערגעפירט אָף „טערעזע“. ער איז צוגעשוואו-מען צום שיפל און האָט שטילערהייט אַ רוף געטון דעם שיפער. יענער האָט אים דערקענט, טשיקא איז אריין אין שיפל. — גיכער, פעטערל, פירט מיך אָף „טערעזע“, — האָט טשיקא געזאָגט. — כ'האָב ערשט אָנגעבראַכן די ביינער צוויי אינגלעך פאַ-שיסטן, און זיי האָבן אָנגעהויבן שרייען: „צו אונז!“

— רעכט, רעכט, — האָט דער אַלטער געענטפערט, — לייג זיך אַפן דעק.

אַז דאָס אינגל האָט זיך אויסגעצויגן אונטער דער באַנק, האָט דער שיפער אַרופגעווארפן אָף אים זיין רעקל.

— גיב מיר אַפ דיין היטל, כ'וועל זי אריינזווארפן אין וואַ-סער. זאָלן זיי דאָרט מיינען, אַז דו ביסט דערטרונקן געוואָרן.

דערווייל האָט ער זיך אָנגעלייגט מיט אַלע קויכעס אָף די רודערס.

אָפֿן ברעג איז זיך שוין צונויפגעלאָפֿן אָן אוילעם. שלאנג
און זיין כּאָווער זיינען צעזעצט געוואָרן פֿון קאַס. דערצײלנדיק,
וואָס ס׳האַט זיך דאָ געטראָפֿן. די קליינע פּאַשיסטן זיינען געווען
אַזוי צערייצט, אַז זיי האָבן זיך אפּילע פּאַרגעסן שעמען, וואָס זיי
צווייען האָט גוט אָנגעלייגט די ביינער איין קליין יאַטל.
אַ פּאָליציימאַן, עטלעכע פּאַשיסטן און שלאנג מיט זיין כּאָ-
ווער האָבן זיך געלאָזן לויפֿן צום קאַנאַל. זיי זיינען געלאָפֿן איבערן
ברעג, געשפרונגען פֿון איין שיפל אין דער אַנדערער. צו זיי
זיינען צוגעשטאַנען נאָך עטלעכע זשאַנדאַרמען. זיי האָבן געטו-
גען שטיקעס היטל. אַנדערע האָבן באשלאָסן, אַז ער איז דער-
טרונקען געוואָרן, און אַנדערע האָבן גערעכט, אַז ער באַהאַלט
זיך ערגעץ אין אַ שיפל, אָדער ער איז אַנטלאָפֿן אין שטאָט.
לאָזנדיק די זשאַנדאַרמען באַם קאַנאַל, האָבן די פּאַשיסטן זיך
פּאַרקערזעט מיט אַ געסל צום שטאָט, און זיי האָבן זיך גע-
לאָזן לויפֿן און געשרינגן. ס׳איז געוואָרן אַלץ מערער און מע-
רער פּאַשיסטן. זיי זיינען אַרומגעלאָפֿן פֿון איין גאַס אין דער
צווייטער, זיי האָבן צעפֿודעט די גאַנצע געגנט און דערשראָקן
אַף טויט עטלעכע פֿרויען און הינט. אַז זיי זיינען זיך גוט אָנגע-
לאָפֿן, האָבן די פּאַשיסטן זיך צונויפגעקליבן אַפֿן פּלאַץ ווי ס׳אָ-
רײַאָ, -- פּאַרכאַפּעטע, נאַסע, פּאַרשויצטע און מיט ליידיקע הענט.
פֿון פּאַרדראָס האָבן זיי איינגעאַרדנט אַ פּראָצעסיע, און זיי האָבן
זיך געלאָזן, זינגנדיק קאַכף-לידער, ביט דער גאַס ווי ס׳אָרײַאָ.
צעהיצטע פֿון לויפֿן און זינגען, האָבן זיי זיך דאָ אַלע אייניגעס
אַרופגעוואָרפֿן עפעס אָף אַן אָנגעזעענעס קאָמוניסט און האָבן אים
שרעקלעך געשלאָגן. אַן אָפּטייל פּאָליציי-לייט האָט אָף דעם גע-
קוקט פֿונם פענצטער פֿון פּאָליציי-צירקל און האָט פֿריילעך געלאַכט.
אַט דערדאָזיקער ערשטער ניצאַכן האָט נאָך מער צעהיצט
די פּאַשיסטן. אין דעם טאָג האָט שוין קיין איין קאָמוניסט אָדער
סאָציאַליסט, וואָס די אויסווארפֿן האָבן אים געקענט אין פּאַנעם,
און קיין איין אַרבעטער, וואָס איז דורכגעגאַן מיט דער גאַס ווי-
ס אָרײַאָ, זיך גיט אויסגעדרייט פֿון זייערע הענט. מ׳האַט זיך

וועגן דעם דערוואוסט אין די נאָענטע קוואַרטאַלן, און פון אַלע זייטן האָבן אָנגעהויבן אָנקומען אופּגערעגטע אַרבעטער און האָבן זיך געלאָזן אָף די פּאַשיסטן. זיינען דעמאָלט אומעטום צע-
שטעלט געוואָרן פּיקעטן פון פּאָליציי און זשאַנדאַרמען, און די פּאַשיסטן האָבן באַקומען אַ מעגלעכקייט זיך צעגייין אַהיים.

VIII. אפן יאָם

פּאַרנאַכט, אַז אַריסטיד איז געקומען אָף „טערעזע“ און האָט געפונען טשיקען אַ הוילן (דאָס אינגל האָט צעהאַנגען זיין אָנטוין, ס'זאָל זיך אויסטרוקענען), האָט ער קיין האַרץ ניט געהאַט זיך ביזערן אָף אים.

— פּאַרשטייט, — האָט אַריסטיד געזאָגט — טיסטא, דער אַל-טער שיפּער, האָט ליב דעם ביטערן האָפּן, און אַז ער איז אַביסל האָפּערדיק, שײט זיך באַ אים פון צונג אַלץ, וואָס ער האָט אין קאָפּ. אַז די אויסוואורפן וועלן זיך דערווייטן, אַז דו ביסט אַפּן באַרט פון „טערעזע“, וועלן זיי באַלד טעלעגראַפירן אין גע-נוא, און דעמאָלט וועסטו זיך שוין פון זיי ניט אויסדרייען. טשיקען האָט פּאַרקלעמט באַם האַרצן, דערמאָגענדיק זיך, אַז איבער אַ נאַרישן געשלעג קען פּלאַצן די גאַנצע רייזע און אַז איבער אים קען ליידן אַריסטיד און דער קאַפיטאַן.

— נו, — האָט געזאָגט אַריסטיד, — לאָמיר האָפּן, אַז ס'וועט זיך אויסלאָזן צו גוטן. האָב אַ גליקלעכן וועג און קום בעשאַלעם אין רוסלאַנד. גריס לענינען.

זיי האָבן זיך געזעגנט. טשיקא האָט אים האַרציק באַדאַנקט און האָט אים געבעטן איבערגעבן אַ גרוס זיין ווייב און זיינע קינדער. אַז אַריסטיד איז אַראָפּ פון שיף, האָט זיך צעוויקלט אַ גרו-טער דרייעקיקער ועגל איבערן באַרקאַס. דער באַרקאַס האָט זיך אַ שאַקל געטון און אַ ריר געטון פונם אָרט.

אַז דער באַרקאַס איז אַרויס פון קאַנאַל, האָט זיך טשיקען אויסגעדאַכט, אַז די ערד האָט זיך גענומען דרייען אַרום

„טערעזע“. ער האָט דערפילט, אַז ס׳שאַקלט זיך אונטער זיינע פיס
דער פאַלוב און בייגט זיך אָף לינקס און אָף רעכטס. דער לעצ-
טער רויטער שטראַל פון דער זון האָט אים א זעץ געסחן אין
אויג, און די שיק איז אַרויס פון פאַרט אינם אָפּגענעם יאָם.
כוואַליעס, עמעסע הויכע כוואליעס האָבן גענומען הייבן „טע-
רעזען“ אָף זייערע רוקנס. באַ טשיקען האָט זיך פאַרדרייט דער
קאַפּ, האָט זיך איבערגעקערט דער מאָגן. עפעס אַ קנול האָט
זיך צוגעקייקלט צו זיין האַלז. ער האָט פארשטאַנען, אַז דאָס
הייבט זיך אָן די יאָם-קריינק. ער האָט זיך אָנגעהויבן קערן עפעס
איבער אַ קאנאַט, דערנאָך האָט ער אָנגעהויבן לויפן איבערן פאַ-
לוב און שרייען מיט אַלע קויכעס.

— זאָל לעבן דער יאָם! אוראַ, „טערעזע“, אוראַ-אַ! דער-
נאָך האָט ער זיך גענומען אָנטון. די יאָם-קריינק האָט אָפּגענומען.
אָזוי ווי מיט די הענט. דער ווינט האָט געבלאַזן פון צאָפן-מאַי-
רעו, און „טערעזאַ“ איז געגאַנגען גאַנץ גיך.

אַפן טונקל-בלויען פּאָן פונם מיזרעכדיקן הימל האָבן זיך נאָך
אויסגעזען די טונקעלע בערג לונדזשיאַנע, — בערג פון מאר-
מאר — און ליוואַרנער הייכן. ליוואַרנאַ האָט געפינקלט מיט
טויזנטער פייערן. דער לייכט-טורעם האָט געוואָרפן אַפן יאָם אַ
לאַנגן העלן שטראַל. ווענעראַ האָט ליכטיק געברענט אין הימל.
אין דער טונקעלער בלוי האָבן איינע נאָך דער אַנדערער זיך
אָנגעצונדן שטערן.

יאָם, יאָם! וויפל מאָל האָט ער זיך טשיקען געכאַלעמט,
וויפל מאָל האָט ער געשלידערט וועגן אים מיט אַנדערע קינדער,
און ער איז דאָך טויזנטער מאָל שענער פון אַלע זיינע כאַלוי-
מעס! דאָס לעבן אָפן יאָם! אָט דאָס הייסט אַ לעבן!

טשיקאַ האָט מיט קינע אַ קוק געטון אָפן יונגע, איז צוגע-
גאַן צו אים און האָט זיך גענומען מיט אים פלוידערן. דערנאָך
האָט ער פאַרבראַכט מיט אַ צוויי, דריי מאַטראַסן און אַסילע מיטן
קאַפּיטאַן, וואָס איז געשטאַנען באַם רודער. אָזוי איז דורכגעגאַן
די נאַכט אין שמועסן, און פאַרטאַג, אַז טשיקאַ איז אַנדרימלט

געוואָרן אַף אַ בינטל קאנאטן, האָט ער שוין געוואוסט אַסאַך.
אַסאַך נייע זאַכן, פון אַסאַך באַרימטע יאָם-לייט, פון זייער לעבן
און טויט, און פון אַלערליי שיפן, און פונם פליענדיקן האַלענדער-
ער האָט שוין געוואוסט אַ וועלט מיט נעמען און טערמינען פון
יאָם-לעבן, געאַנראַפישע און אַסטראָנאָמישע.

נאַנצפרי איז דער ווינט אָפּגעפאַלן. די זעגלען האָבן זיך אָפּ-
געלאָזן און זיינען געהאַנגען אַף די זעגלבויער ווי שמאַטקעס.
די זון האָט געבראַטן. ס'איז ניט געווען וואָס צו טון. טשיקא
האַט געהאַלטן אין איין ווערטלעך זיך, און די מאַטראַסן האָבן
זיך געקאַטשעט פון געלעכטער. ס'איז זיי געווען זייער קאַמיש,
וואָס דאָס אינגל האָט פאַר אַזאַ קורצער צייט איבערגענומען אַלע
גיינג פון אַן אַלטן יאָם-מאַן, ווי ער פאַרשטעקט דאָס די הענט
אין די קעשענעס, שפייט אין די זייכן און שיט מיט יאָם-ווערט-
לעך.

האַלבן טאָג האָט דער קאַפיטאַן געזאָגט: דער ווינט שטאַרקט
זיך פון דאַרעם-מאָרעו, ס'רוקט זיך אַ שטורעם. טשיקען האָט אָן-
געכאַפט אַ מוירע. נו, וואָס וועט זיין, אַז דער שטורעם וועט זיי
צעקלאָפן דעם באַרקאָס—איז אַ סאָף דעמאָלט מיט זיין ריזיזע
און מיט אים אַליין און מיט אַלע זיינע שמאַטעס!
נאָר פונדעסטוועגן האָט ער מיט אומגעדולד געוואַרט אָפּן
שטורעם.

„דער ברעג איז דאָך ניט ווייט.“—האַט ער זיך געטראַכט,
טאַמער עפעס וועט „טערעזע“ צוגיין צום ברעג, זיי וועלן
אַרויסשפּרינגען אין וואַסער און וועלן צושווימען צו דער ערד,
ער וועט זיך דאָך געוויס דערשלאָגן. באַ אים איז דאָך שווימען
ניט קיין נייעס. אינגיכן איז זיין נייגעריקייט באַפּרידיקט געוואָרן.—
און נאָך ווי אַזוי! וואַלקנס האָבן פאַרצויגן דעם הימל, די זון
איז פאַרשוואונדן געוואָרן, דער ווינט איז געוואָרן פרישער, די
לופט פייכט, און דער באַרקאָס אונטער אַלע זעגלען האָט גענו-
מען טאַנצן איבער די ברייטע כוואַליעס. אַט האָט ער זיך אופּגע-
הויבן אין דער הייך, און אַט איז ער געפּלויגן אין אָפּגרונט. דעם

אינגלס מאָן האָט זיך ווידער איבערגעקערט, די פיש, וואָס
מ'האָט ערשט אַרויסגעכאַפט פון יאָם און ער האָט זיי אופגעוועסן,
האָבן מיטאַמאָל באַשלאָסן זיך אומקערן צוריק און האָבן גענו-
מען זיך דרייען באַ אים אין די געדערס. טשיקא האָט ווידער
אַמאָל געמוזט אָנעמען שטאַרקע מיטלען. ס'איז אַפאַנעם געווען
ניט גרינג אים בייקומען, און נאָר אינגיכן איז ער געקומען צו
זיך. ער האָט דעם עקיפאַזש ניט געשטערט. פאַרקערט, ער איז
צונאָך געקומען. אַ פלינקער און אַ שטאַרקער, ווי אַ מאַלפע, פלעג
ער אַרופקלעטערן וואו מ'האָט נאָר געדאַרפט. אין מעשעך פון
אַ פאַר שאַ איז ער געוואָרן אַ גאַנץ גוטער יונגע.

— נו, באַכער, ביסט דאָך אַ בעריע, — האָט אים אַ קלאַפּ געטון
אין פלייצע דער קאַפיטאַן האַרמאַט אַזוי רואיק, ווי ער וואָלט
געשטאַנען באַ זיך אין צימער. — דיר איז, אַפאַנעם, אָנגעשריבן גע-
וואָרן. אַז דו זאָלסט ווערן אַ יאָם-מאַן. טו אַ שפּיי אָף דער ערד
און בלייב אָף, טערעזע".

— ניין, קאַפיטאַן, איך האָב געשעפטן, — האָט טשיקא ערנסט
געענטפערט.

דער שטורעם האָט זיך געשטאַרקט. ס'האָט זיך אַראַפגעלאָזן
די נאַכט, אַ שטאַק-פינצטערע. דער ווינט האָט געווילדעוועט, די
טוואַליעס האָבן זיך געשלאָגן איינע אין דער צווייטער. ס'האָט
אַ גאַס געטון אַ שלאַקס-רעגן.

די זעגלען זיינען שוין לאַנג געווען אַראַפגעלאָזן. צוויי
מענטשן האָבן מיט גרויס מאַסערניש געקערעוועט מיטן רודער,
אָנשטעלנדיק דעם באַרקאס מיט דער נאָז צו די כוואליעס. אַלע אי-
בעריקע צוזאַמען מיט טשיקען און מיטן יונגע האָבן פיבעריש גיך
געפאַמפעט פונם באַרקאס די וואַסער, וואָס האָט געקייקלט אי-
בערן באַרט. פאַרפריערענע, אויסגעמאַטערטע, הונגעריקע האָבן
זיי אָף קיין רעגע ניט געטאַרט זיך אויסגלייכן, קיין צייט ניט
געהאַט אַפּעטעמען. אין די עטלעכע שאַ האָט טשיקא דערווען די
צווייטע זייט פונם יאָם-לעבן, די שווערע און אומדערבאַרעמדיקע.
דאָס אינגל האָט געאַרבעט באַם אונטערדעק. זיך אָנבאַפנדיק באַ

אַ קאַנאַט, ס'זאָל אים ניט אַרונטערואַשן, האָט ער אָף אַ רעגע
אופגעהערט אַרבעטן. אין דער מינוט האָט ער דוהכן פּייף פון
ווינט אונט וואָיען פון יאָם דערהערט עטלעכע ווערטער, וואָס
דער קאַפיטאַן האָט געזאָגט איינעם פון די מאַטראַסן, וואָס איז
געשטאַנען באַם ווער. זיי האָבן בייזע זיך געסטאַרעט איבער-
שרייען דעם שטורעם.

— דעם לייכט-טורעם זעט מען ניט.

— מיר דאַרפן זיין ערגעץ אָף דער הייך פון טינאַ.

— זאָל איך פּייגערן, אויב איך ווייס, וואו מיר זיינען!

— דערווייל הערט מען נאָך ניט דעם יאָם-שלאָג!

— נו, אַז מיר וועלן שוין דערהערן, איז אַ גוטן טאָג!

טשיקען האָט זיך אויסגעדאַכט, אַז די נאַכט וועט זיך שוין
קיינמאָל ניט ענדיקן. קיינמאָל אין לעבן האָט ער נאָך אַזוי ניט
געוואָרט אָף טאָג. קיינמאָל ניט! אַפּילע אין יענער שרעקלעכער
נאַכט, ווען די איינוואוינער פון סאַן-פּרעדיאַנאַ האָבן זיך די באַ-
ריקאַדעס געוואָרט אַפן אַנגריף פון די פאַשיסטן און דער פּאָליציי.
ווען טשיקאַ וואָלט אַ ביסל מערער פאַרשטאַנען אין אָט די
זאַכן, וואָלט ער געזעען אין וואָס פאַר אַ געפאַר ס'געפינט זיך
זייער באַרקאַס. דער ווינט האָט געטריבן דעם באַרקאַס צו דעם
הוילן שטיינעריקן ברעג פון דער מיזערעדיקער ריווערע. און
ס'האַט ניט געהאַלפן די גאַנצע געניטקייט פון האַרמאַטן און
פון זיינע מאַטראַסן. דער שטורעם האָט ניט געלאָזן אַנציען קיין
שטיקל זעגל, זיי זאָלן קענען אָפּגיין טיפּער אין יאָם. די פּראָגע
וועגן דעם, צי מע זעט אויס דעם לייכט-טורעם צי ניט, איז געווען
אַ פּראָגע פון לעבן און טויט. אויב יאָ, קענען זיי נאָך האָפּן
אַריינגיין אינם אויסגוס ס'ע צי, און אייב ניט, וועלן די כוואליעס
געוויס צעשלאָגן דעם באַרקאַס, ווי אַ ניסל, אין די שטיינערנע
ווענט פונם בערג.

טשיקאַ האָט זיך נאָכאַמאָל גענומען פאַר דער אַרבעט, נאָר
אין דער מינוט איז אַנגעפּלויגן אַ שקוואַל. דער אונטערדעק איז
פאַרשוואונדן געוואָרן. דערנאָך איז די גאַנצע שיף פאַרשוואונדן

געוואָרן, און ער איז געבליבן אליין אין אַ געדיכטן וואָלקן, אין וועלכן ס'האָבן זיך צונויפגעמישט אלע גערוישן אין איין אומ- באשרייבלעכן רעווען, ברומען, פייפן, וואַיען, דונערן, קנאלן. באַם אינגל האָט אַ בליץ געטון אַ געדאַנק, אז כאָטש ער קען גוט שווימען, נאָר אין אַזאַ גענעם וועט ער זיך ניט האַלטן אַפילע קיין פערטל שאָ.

— אַדיע, רוסלאַנד! אַדיע, סאַן-פּרעדיאַנאַ! אַדיע, לענין! —

האָט ער פאַר זיך אַ געשריי געטון. דאָ האָט מיטאַמאָל אַ שטויס געטון דעם באַרקאַס, און טשיקאַ האָט פאַרלוירן דאָס גלייכגעוויכט, און איידער ער איז נאָך אופגעשטאַנען, איז די נאָז פון שיף איינגעזונקען געוואָרן אין אַן אָפּגרונט, און אַ שווימקער שטראָם האָט אים פאַרפליצט. דעם אינגל האָט זיך אויסגעוויזן, אז די וואַסער האָט אים צונויפ- געפּלעצט, דערנאָך האָט זי אים אונטערגעווארפן אין דער הייך. דער פּאַלוב איז פאַרשוואונדן געווארן פון אונטער זיינע פיס, ער האָט אַ מאַך געטון מיט די הענט אַף זיך אָנכאַפן אין עפעס, די הענט האָבן נאָר אַ פּלוקע געטון איבער דער וואַסער, דער ק. פ. האָט זיך אַ זעץ געטון אין עפעס אַ האַרטער זאַך, און טשיקען האָט זיך אויסגעוויזן, אַז ער פליט ערגעץ אַראָפּ אין אָפּגרונט טיף, טיף, מיטן קאַפּ אַראָפּ, אַז ער פאלט לאַנג, לאַנג, ער זעט גאָרנישט און ער הערט גאָרנישט. ער האָט פאַרלארן דעם באַוואוסטזיין.

IX. כאַפּט טשיקען

די גענוער פּאַשיסטן זיינען שטאַרק צעטראַגן. פון ליחואָרנאַ איז אָנגעקומען אַ וויכטיקע טעלעגראַם. מע דאַרף כאַפן אַ געפער- לעכן פּראָוואַקאַטאָר, אַ פּלאָרענטינער, און זיך אָפּרעכענען ווי ס'דאַרף צו זיין מיטן קאַפיטאַן און מיטן עקיפּאַזש פון דער שיף, אַף וועלכער ער איז אַנטלאָסן.

דער שיטער טיטטאָ האָט זיך טאַקע אָנגעטרונקען און האָט
אויסגעפלידערט די גאַנצע מאיסע.

די טעלעגראַם איז געווען אַ קורצע. און די גענערע פּאַשיסטן
האַבן ניט געוואוסט, אַז דאָס רעדט זיך פון אַ יאַטל ניט העכער
פון אָנדערהאַלבן מעטר.

גיין, זיי האָבן גערעכנט, אַז ס'וועט זיי אויסקומען צו טון
האַבן ביט אַ גוואַר, מיט אַ הערקולעס. דערפאַר האָבן זיי אויס-
געקליבן צען געזונטע יאַטן, קרעפטיקע, פלינקע און שטאַרקע.

דידאָזיקע צען מענטשן האָבן פון גאַנצפרי געווארט אַפן אַנ-
קומען פונם פראָוואַקאָטאַר אַפן באָרט פון אַ קאַטער, וואָס איז
געשטאַבען אף אַ מייל פון אַריינגאנג אין פאַרט.

זיי זיינען אלע געווען אין באַד-קאַטכזומען. טאַמער מאַכט
זיך, אַז דער אַנטלאָפּענער וועט זיך לאָזן שווימען. זיי האָבן
געווארט אין יאַם, ניט אין פאַרט, ווייל זיי האָבן מוירע געהאַט,
אַז ער וועט זיך אויסדרייען פון זייערע הענט, ווי נאָר דער
בארקאס וועט אריין אין האָפן.

אַפן האַרזיאָנט האָט זיך באוויזן אַ זעגל. דער קאַטער האָט
זיך אַראָפּגענומען פון אַנקער און האָט זיך אַוועקגעלאָזן צו אים.
די פּאַשיסטן האָבן אין די רעכטע הענט געהאַלטן רעוואָלוערן,
אין די לינקע—שטעקנס און האָבן זיך געגרייט גיין אף אַבאָר-
דאָזש. מ'האַט שוין אויסגעזעען אינגאַנצן דעם גרויסן זעגל,
אַ שטיפן, אַ פּוגן מיט פרישן צאַפן-מאירעוודיקן ווינט. אָט זיינען
זיי שוין געענטער, מע קען שוין רעדן אין רופאַר.

— עי, בארקאס!

— מיר הערן!

— דיין גאַמען!

— טערעזאַ פון ליוואָרנאַ.

די פּאַשיסטן האָבן זיך איבערגעקוקט.

— פאראן פאַסאַזשירן?

— גיין.

— מיר וועלן אַ קוק טון.

— אָד! —

אַפּן באַרקאָס האָט מען גענומען אַראָפּלאָזן די זעגלען.
אַ פּאַנעם. אַז מ'האַט פאַרשטאַנען אָף, טערעזען, אז אַזעקגיין
אין יאָם אריין וועט זיך נישט איינגעבן. דער קאַסער וואָלט זיכער
אַנגעיאָגט דעם באַרקאָס.

אין אַ מינוט ארום זיינען ביידע שיפּן געשטאַנען איינע
לעבן דער צווייטער. די שיף-האַקנס זיינען איבערגעוואָרפן געוואָרן פון
אין באַרט אַפּן צוהיטן, און די פּאַשיסטן זיינען אריבערגע-
שפּרונגען אָף, טערעזען.

— די הענט אַרום! — האָבן זיי אַ קאַמאַנדעוווע געטון, און
דער עקיפּאַזש האָט באלד געפּאַלנט.

צו יעדער מאַטראָס, צום קאַפיטאַן און צום יונגע האָבן זיי
צוגעשטעלט אַ פּאַשיסט מיט אן אויפגעהויבענעם רעוואָלוצער, און
די איבעריקע פּאַשיסטן האָבן זיך גענומען פליסיק באַזוכן דעם
באַרקאָס. נאָר דעם געפערליכן קאַמיניסט האָבן זיי איבערגעזען נישט
געשינען.

וואו קען מען אים זוכן?

אַפּן באַק איז יעדער לאַך געווען פאַרוואָרפן מיט קאַנאָטן,
זעגלען, שטיקלעך ליחנס, האַקנס און אינסטרומענטן. אַפּן
אונטערדעק—דאָס אַרעמע פאַרמעגן פונם עקיפּאַזש. אינמיטן דעם
פּאַלוב—פאַרשלאָגענע פעסער.

מ'האַט אַלצדינג אַרומגעטאַפּט, אַרומגעוויכט, נאר די פעס-
לעך נישט.

— וואָס איז אין די פעסער?

— קישקעס, — האָט געענטשערט האַרמאַט.

— קישקעס?

— יאָ, אָף מאַכן וואַרשט...

נישט קוקנדיק אָף האַרמאַטס פּראָטעסטן, האָבן די פּאַשיסטן
געוואָלט דורכבויערן אַ לאַך אין איינעם פון די פעסלעך און
אַ קוק פון, וואָס טוט זיך דאָרט.
אַפּן קאַפיטאַן איז אַנגעפּאַלן אַ שרעק.

— בעשומיפן ניט! וואָס איר ווילט, נאָר ניט דאָס, — האָט
 ער אָנגעהויבן שרייען. — איר וועט דורכלעכערן די קישקעס, און
 איך וועל דאַרפן פאר זיי ענטפערן.
 די פאשיסטן זיינען איינגענאַן אף דעם, אַז ווי נאָר דער
 באַרקאס וועט אריין אין פאַרט, וואָל מען שיקן נאָכן באלאבאַס
 פון די קישקעס און פאר אים אין די אייגן עפענען די פעסער.
 נאָר דאָ איז די פאַשיסטן אַרוף אַ גייער געדאנק:
 — און דידאָזיקע מצנטשן דינען אַלע אף טערעזע? — האָט
 געפרעגט דער עלטסטער פונם אָפטייל.
 — וואָדען איז דאָס — פאַסאָזשירן?
 — אַפאַנעם, איר זייט ניט קיין גענווער, אז איר דערקענט
 ניט פון אַ יאָס-מאן ביז אַ יאַבאַשע-שטשור?
 נאָר ס'האָט גאַרנישט ניט געהאַלפן. די פאַשיסטן האָבן
 איבערגעגראָבן אַלע דאָקומענטן, וואָס זיינען געווען אָף דער שיף.
 — איז וואו-ושע האָט איר אַהינגעטון דעם פאַסאָזשיר? —
 האָט זיך געצייזערט דער עלטסטער פונם אָפטייל.
 — וואָס פאר אַ פאַסאָזשיר, דער רוד וואָל דאָס נעמען? שוין
 אַ שאַ, אז איר דולט מיר דעם קאַפּ מיט אייער פאַסאָזשיר.
 — נו, שטילער אַביסל, האלט דעם צונג!
 — אין ליוואַרנאָ האָט איר אַרופגענומען אפן באַרקאס אַ פלאַ-
 רענטשינער, וואָס האָט אָנגעשלאָגן אַ פאַשיסט אויך אַ פלאַרענ-
 טינער, וועלכער איז צופעליק געווען אין ליוואַרנאָ.
 באַ די ווערטער האָט האַרמאַט, די מאַטראָסן און דער יונג
 זיך גענומען קאַטשען פאר געלעכטער. זיי האָבן זיך געהאלטן
 פאַר די זייטן אזוי נאַטירלעך, אַז די פאַשיסטן האָבן אָנגע-
 הויבן גלויבן.
 — וואָס איז דאָ דאָ וואָס צו לאַכן? — האָט מיט קאַס אַ זאָג
 געטון איינער פון זיי.
 — איר וויסט דאָך ניט, וואָס איר רעדט — האָט האַרמאַט
 געזאָגט. — דער, וואָס איר זוכט אים, איז דאָך אַ אינגעלע, אַזאָ
 קליינס.

שיקא 3

— וואָס פאר אַ אינגל? ס'איז אַ דערוואַקסענער מענטש!
 — אַ מענטש! וואָס איז דאָס פאר אַ מענטש. — האָט אַ געשריי
 געטון האַרמאט און האָט פארבידעט אַ קוק געטון אָף זיין
 קאַמאַנדע. — מיר האָבן אין ערגעץ ניט געזען קיין מענטשן!
 — הייסט דאָס, אז עמעצן האָט איר יאָ געזען.
 — נו, יאָ, דעם סאָג, וואָס מיר זיינען אָפגעשוואמען, אַזיגער
 פינף, האָט זיך פארקליבן אָפן באַרקאס אַ פלאָרענטיונער אינגעלע,
 אַט אַזאַ קליינס, פון אַ יאָר דרייצן צי עפּשער נאָך ווינציקער. ער
 האָט געציטערט פון קעלט, איז געווען אינגאַנצן נאַס. ער האָט
 געזאגט, אַז ער האָט זיך צעפאַטשט מיט עפעס אַ אינגל אַ פאשיסט,
 און ער האָט זיך מירע, אַז די פאשיסטן זאָלן אים ניט כאַפן,
 ווייל דעמאָלט פארשפאַרט ער לעבן אָף דער וועלט, און ער
 האָט געבעטן מיר זאָלן אים מיטנעמען מיט זיך. יאָ, איך דערמאָן
 זיך, דאָס אינגל איז צוגעפאַרן צו, סערעזעז אָפן שלופ פונם
 שיפער סיסטא. דעם עמעס זאָנגנדיק, האָט זיך מיר פריער געוואָלט
 דאַטעווען דאָס אינגעלע, כ'האָב אף אים זייער ראַכמאַנעס געהאַט,
 נאָך דערנאָך, פארשטייט איר מיך, האב איך זיך מירע געהאַט.
 מאלע וואָס ס'טרעפט זיך! ערשטנס, איז דער באַרקאס ניט מיינער.
 און ווידער איז באַ מיר אינדערהיים צוויי קינדערלעך אַט אַזוינע
 פיצלעך... מיט איין וואָרט, ווי נאָר דאָס אינגל האָט זיך אויס-
 געטריקנט, האָב איך אים אַראָפגעלאָזן אָפן ברעג. ער האָט גערעוועט,
 ארי, האָט ער גערעוועט! ס'האָט געקענט רירן אַזילע אַ שטיין.
 כ'האָב געזען, ווי ער האָט אַ יאָג געטון צו אַ לידיקן באַן, וואָס
 איז געשטאַנען אָפן וועג, און דאָרט איז ער פארפאלן געוואָרן.
 די פאשיסטן האָבן געהערט און האָבן זיך איבערגעקוקט.
 האַרמאט האָט גערעדט אופריכטיק, נאָר זיי האָבן נאָך ניט
 געגלויבט.

— מיר וועלן שוין זען אין פאָרט. — האָט אַ געשריי געטון
 דער עלטסטער פון אַפּויל, און ער האָט געהייסן, אַז האַלב פא-
 שיסטן זאָלן זיך אומקערן אָפן קאַטער, און האַלב זאָלן בלייבן
 אָפן באַרקאס.

— און טאָמער איז ער גאָר אריינגעשפרונגען אין וואָסער און באהאלט זיך הינטערן קיל פין באַרקאָ אָדער פונם קאסער! — איז אריין אין קאָפּ איינעם פין די פאסיסטן.

— נו, ווער איז פון אייך דער בעסטער שווימער?
— פיר גוטע שווימער האָבן זיך אַפּגעלאָזן אין וואָסער און באַטראַכט פון אלע זייטן דעם קאסער און דעם באַרקאָס.

— דאָ איז קיינער ניטאָ.
בידע שיפן האָבן זיך געלאָזן גיין אין האַפן. אז, טערעזע האָט מען צוגעשוואַרטעוועט צום ברעג, איז איינער פון די פאסיסטן אַוועקגעלאפן נאָכן באלעבאָס פון די פעסער, דער צווייטער איז אַוועקגעגאָן טעלעגראַפירן קיין ליוואַרנא, און די איבעריקע זיינען געבליבן וואַרטן אפן באַרקאָס.

די פעסער האט מען געפונט אין מע האָט אין זיי געפינען נאר קישקעס אין ראָפּע.

פון ליוואַרנא האָט מען באַקומען טעלעגראַמעס און ס'איז קלאָר געוואָרן, אז ס'ווערט זיך טאָקע וועגן א אינגל מיטן נאָמען טשיקא. האַרמאַטן מיט זיין גאַנצער קאמאַנדע האָט מען גע-לאָזן צו רו.

האַרמאַט האָט אָפּגעכאַפט דעם אָטעם. פו!! כ'האָב שוין קיין קייעך ניט. נאר טשיקא. ווי אַזוי דערווייט מען זיך, צי האָט ער זיך דערשלאָגן צום ברעג!

X. טשיקא אין גענווע

א פאַרשטויבט, באַרוועט אינגל איז געשטאַנען אפן ראג פין וויא-טאָרינא אין האָט ניט געוואויסט, וואָס פאַר א וועג זאָל ער אויסקלייבן. מיטאַמאָל האָט ער דערזעען עפעס א באַכער פון אַיאָר צוואַנציק, אַ הויכן, מיט לאַנגע פיס, אַ דאַרן, אינגאַנצן אין שוואַרצן. דאָס פאָנעם א מאַגערס. ווי פין בראַנזע, אָפּגעגאָלט, מיט אן אָדלערשער טאָז און מיט גרויסע לעבעדיקע אויגן און מיט

א שממכל אף די דינע ליפן. סיהאט זיך געפילט אין אים
א יאם-מאן.

— איך קען אים דאך, — האט דאס בארוועס אינגל א טראכט
געטון. — יא, דאס איז ער. נאך סידן ער איז יונגער געווארן,
אדער דאס איז זיין זון.

דערווייל איז דער באַכער צוגעגאָן צום בריק.
— ניין, דאָס קען נישט זיין ער, צו יונג איז ער. נו, באַלד
וועלן מיר דאָס קלאַר מאַכן, — האָט באַשלאָסן דאָס אינגל און
איז צוגעגאָן צום באַכער.
— זייט אַזוי גוט.

יענער האָט זיך אָפגעשטעלט און פאַרכידעשט אַ קוק געטון
אָפן אינגל.

— אַ?

— זייט אַזוי נישט. איר זייט זיין פאַטער, אָדער זיין זון?
דער באַכער האָט זיך פריער פאַרכידעשט און דערנאָך האָט ער
זיך צעלאַכט.

— וואָס ווילסטו זאָגן, — אַטל? זיין פאַטער, זיין זון — און ער
ווער איז?

דאָס אינגל האָט זיך אויך צעלאַכט.

— נו, יא, גערעכט. נאָר איצט יע איך שוין, אַז איר זיינט
איר. איר זיינט נישט ער. נאָר איר זיינט אויך אַ פלארענטינער?
אַזוי ווי אייער פאַטער?

— קאם אויסגערעדט. פאַרשטייט זיך, אַז איך בין מיין פאַטערס
זון, און מיין פאַטער איז אַ פלארענטינער אַזוי ווי איך, אַזוי ווי
דו, אויב איך זאָג קיין ליגן נישט.

— יא, איך בין פון טאן-פרעדיאַאַ.

— און איך בין פון קראַטשע.

— מע רופט איך סעניאר גאלעס, אויב איך זאָג קיין
ליגן נישט.

— עמעס, דו זאָנסט ניס קיין ליגן. און דו ביסט ווער?
 דאָס אינגל האָט זיך אַרומגעקוקט אין אַלע זייטן. די נאָס
 איז געווען פאָרגאָסן מיט מענטשן, א שטראָם מיט עקיפאָזשן.
 אַוואָס און טראַמוואַיען איז געפלאָסן איבערן בריק.
 — עפּשער וועלן מיר אָפּגיין אַהין אונטער די ביימער, וואו
 ס'איז ווינציקער אַרילעם. — האָט ער געזאָגט.
 — וואָס זאָנסטו אָף אים? נו, נו, לאַכיר אָפּגיין. — האָט
 געענטפערט דער באַכער און האָט גענומען שפּאַנען אָף זיינע
 שטאַלצעס.
 — נו, דאָ איז קיינער ניטאָ. — האָט ער געזאָגט זיך צוועצנדיק
 אונטער א פּלאַטאָן, דערצייל.
 — מיט אַיך קען איך, מינעסטאָם, רעדן אָפּן. ווי איך וואָלט
 גערעדט מיט אייער פּאַטער.
 — נו, איז רעד, — האָט אַ געשרי געטון דער באַכער. ס'האָט
 נאָ אים אָנגעהויבן פּלאַצן די גאַל — ווער ביסטו און וואָס דאַרפסטו?
 — איך בין טשיקא פון סאָן-פּרעדיאָנא.
 — טשיקא?
 דאָס אינגל האָט דערזעען, אָו יענעם איז פּרעמד דער נאַמען.
 האָט ער זיך פּאַרכידעשט און האָט אַ געשרי געטון.
 — וואָס הייסט? איר זייט אַ פּלאָרענטינער און מינעסטאָם
 אַ קאָמוניסט אזוי ווי אייער פּאַטער. און איר קענט מיך ניט? איך
 בין דאָך טשיקא, דער באַלשעוויק!
 דער באַכער האָט ראַכמאַנעס געקריגן אָפּן יאַטל און ער האָט
 אים באַרואיקט.
 — אַך טשיקא, טשיקא, — אַ פּאַרשטייט זיך, איך דערמאָן
 זיך שוין, וואָדען, וואָדען, ווער האָט דען ניט געהערט פון דיר!
 נאָר פּאַרשטייט, אַכצן כאַדאַשיס אָפּן יאַם, געזאַלצענע וואַסער
 און גאַלעסן.
 — וואָס, איר זייט אַ יאַם-מאַן?
 — יאַ.
 — אַ פּלאָרענטינער, און אַ קאָמוניסט, און אַ יאַם-מאַן!

דאָס אינגל האָט א קוק געטון אפן באַכער מיט באַגייסטערונג.

— אַ פלאַרענטינער! א קאַמניסט! און א יאם-מאן!

— יא, ברודער, וואָס איז דען?

— וואָס איז דען? אַט וואָס!

טשיקא האָט אין איין אַטעם אים דערציילט, פארוואָס ער האָט זיך אַוועקגעלאָזן אין וועג. אין וואָס ס'האָט זיך מיט אים געטראָפן.

— אַז איך בין געקומען צו זיך, — האָט ער געזענדיקט, — איז

שוין געווען פינצטער און איך בין געלעגן אָף מיין שטרויוואַק.

דער שטרויוואַק איז געווען נאָס און איך נאָך נאָסער. דער שטורעם

האָט נאָך געבושעוועט און דער קאַפּ האָט מיר שרעקלעך ווי

געטון. פינדעסטוועגן האָב איך באַשלאָסן זיך אומקערן העלפן די

מאַטראַסן. איך האָב ווי ס'ניט איז צוגעפויוועט צו דער טיר, נאָר זי

איז געווען פארשלאָסן. איך האָב געקלאַפּט, געקלאַפּט, נאָר ווער,

וואָס! דערנאָך ווייַט איך ניט. אַפּאַנעס, איך בין אַנשלאָפן געוואָרן.

און אז איך האָב זיך אופגעכאַפּט, איז שוין געווען ליכטיק, אין

איך האָב פארשטאנען, אַז דער שטורעם האט זיך איינגעשטילט.

איך בין ארויס אָפן פאלוב. די זון האָט געבאַקט, די זעגלען

זיינען געווען אָנגעצויגן. נאר די כוואַלעס זיינען נאָך געווען

אַזוי ווי בערג, און „סערעווא“ איז געשפרונגען אַרוף און אַראָפּ.

— א, טשיקא! — האָט מיך באַגעגנט די קאמאנדע. אַלע האָבן

מיך פארווארפן מיט פראַגן, וואָס מאַך איך און צי בין איך

געקומען צו זיך? איך האָב געזאָגט, אז איך האָב זיך שטאַרק

אויסגעהונגערט, און זיי האָבן זיך גענומען לאַכן. דער קאַפיטאַן

הארמאַט האָט געזאָגט, אַז אַזוינע שטורעמס האָט ער געזען אָף זיין

לעבן עפּשער הונדערט. דערנאָך האָבן מיר אָפּגעגעסן. אַלע זיינען

געווען הונגעריק ווי די וועלף. די כוואַלעס זיינען געוואָרן אַלץ

קלענער און קלענער. אינאַוונט האָט מיר דער קאַפיטאַן געזאָגט:

— הער, טשיקא, מאַרגן פאַרטאָג קומען מיר אָן אין גענוא.

דיך וועט מען, מינעסטאַם, דאָרט זוכן.

— ט, קען איך דאָרט אַראָפּשפּרינגען אין וואסער, און

אַרויסשויםען ערגעץ אין אַ זייט.

— אַ בוטע קאַפּ! — האָט זיך צעלאכט הארמאט, — אַז מע וועט
 זיך שוין נעמען דיך זוכן, וועסטו ניט באַווייזן א כאַך טון צוויי
 מאָל מיט דער האַנט, וועלן זיי דיך באלד דערווען.
 — וואָס-זשע טוט מען? — האָב איך געפרעגט.
 — אָט וועלן מיר אַטראַכט טון, — האָט געענטפערט דער
 קאַפיטאַן. — דו שווימסט בוט?
 — אָ-אָ! אזוי ווי א פּיש, — האָב איך געזאָגט.
 — דאָ וועט דיר נאָך זיין גרינגער שווימען, ווי אין אַרנאָ.
 ווייל אין יאָם איז די וואסער געוואיזן. זי איז געדיכטער און
 ס'איז גרינגער זיך האַלטן אָף איר. וויפל צייט קענסטו זיך האַלטן
 אָפן וואסער? — האָט ער מיך געפרעגט.
 — איך האָב געענטפערט, אַז ס'פלעג מיר אויסקומען שווימען
 אַ שאַ צוויי און אַמאָל מערער. — נו אריב אזוי איז גוט, — האָט
 ער געזאָגט. — איך וועל צוגיין צום ברעג נאָך פארן פאַרט, און דו
 וועסט אַראָפּשפּרינגען אין יאָם. דאָרט וועט דיר העלפן דער
 שטראָם. איך קען גוט די ערטער. און פאַר א האַלבער שאַ וועסטו
 זיין אָף דער יאַבאַשע. — רעכט, האָב איך געזאָגט, איר — זאָלט נאָד
 זאָגן ווען איך דאַרף שפּרינגען. — פאַרשטייט זיך, — האָט ער
 געענטפערט. — מע דארף דיר נאָך דערקלערן דעם וועג. זאָלסט
 צוגריטבינדן דינע זאַכן אין א קלימעק און זאָלסט שווימען אַ
 הוילער. די פּאָליציי וועט מיינען, אַז דו האָסט זיך געבאַדן.
 דערנאָך זאָלסטו אַרויסקריכן און זיך אָפּטריקענען אָף דער זון.
 די זאַכן זאָלסטו אויך אויכטריקענען. דערנאָך זאָלסטו זיך אָנטון
 און אַוועקגיין, ווי ניט דיך מיינט מען. די גאַנצע צייט זאָלסטו
 זיך האַלטן אָף מאַירעוו-זייט. פארבלאָנדזשען זיך קען מען ניט.
 צווישן דעם יאב און די בערג איז איין וועג, אַ גלייכער וועג קיין
 גענוא. אין גענוא זאָלסטו ניט גענעצן. און דערהויפּט זאָלסטו
 מיט קיינעם ניט פלוידערן. זאָלסטו סרעגן באַ די יאם-לייט. אָף זיי
 קען מען זיך פאַרקאָזן. זאָלסטו באַ זיי סרעגן, וואו איז דער
 סאריין. דאָרט זאָלסטו געפינען דעם קאַפיטאַן ליברעטי און
 זאָלסט אים זאָגן. אַז ס'האָבן דיך געשיקט צו אים אריסטיד און

איך. מיט אים מענסטו רעדן אָפּן. און אַז איך וועל זיך אָפּפאר-
טיקן מיט מיניע געשעפטן, וועל איך אויך קומען אין פאַררין און
זיך אויך צונויפרעדן מיט ליברעטי, און ס'וועט שוין זיין רעכט.
נו, איצט זע נאָר — שחימען ווי אַ פּיש, שטומען ווי אפּיש, טראַכטן
ווי אַ מענטש. ס'ארא ד'מענט אַ מענטש דער האַרמאט איז!

— אַ, האַרמאטן קען איך שוין לאַנג — האָט אַ געשריי געטון
דער באַכער, — נו, דער צייל ווייטער.

— גוט, — האָט געזאָגט טשיקא. — גאַנצפרי זיינען מיר צוגעגאן
נאָענט צום ברעג, אין דער קאפיטאן האַרמאט האָט מיר גע אָגט:

— נו, יאָטל, שוין דיר צייט זיך באַדן. דיין זעקל און די שיד
וועסטו באַקומען באַם קאפיטאן ליברעטי. איך בין אַראָפּגע-

שפרונגען אין וואַסער און בין געשחאומען און געשחאומען, און
אַרויס אָפּן ברעג. „טערעזא“ איז שוין געווען ווייט, ווייט, דערגאָך —

די פּיס אָף די פּלייצעס! ס'זיינען מיר זייער געפעלן געוואָרן
די היגע ערטער. בערג, יאָט און אזוינע גערטנער און זומער-וואוי-

נונגען! ס'לעבט זיך דאָ גוט די היגע בירושויען. איך האָב זיך
אויסגעשלאָפּן עפעס הינטער אַ פאַרקן, און היינט פּארטאָג בין

איך אָנגעקומען קיין גענא. אוי, וויפל הייזער, פּאלאצן, אַחטאָ-
מאַבילן! נאָר איך האָב ניט געוואוסט, ווי גייט מען אין פאַררין.

און איך האָב ניט געוואוסט באַ וועמען צו פרעגן.

— נו, מירן דיר שוין ווייזן. פריער פון אַלץ לאַמיר גיין צו
יר אַהיים. וועסט אָפעסן, זיך אַרומוואַשן, אַרומרייניקן און זיך

אַפרוען. דערווייל וועל איך צוגיין צום פאַררין און וועל איבער-
רעדן מיט ליברעטי. ער איז מייער אַ גוטער ברודער.

— נו?

— גיט נו, נאָה נו! מיר וועלן שוין זען דיך באַוואַרענען,
צו מיטאג וועלן מיר זיך זען. אויב ס'וועלן זיין גוטע גיים, וועלן

מיר זיך דורכגיין, באַקוקן גענא.

— אַ דאַנק, אַ דאַנק, — האָט טשיקא מיט היץ אויסגעשריגן. —
נאָך איך וויל אייך ניט מאַטריעך זיין. און איך בין דאָך אַזאָ

שמוציקער.

— מאך זיך ניט נאָרש, יאטל, דאָס איז אַ קלייניקייט.
אז זיי זיינען געקומען צום באַכער אַהיים, האָט בעפע — אַזוי
האָט מען גערופן דעם באַכער — אינקורדזן דערצײלע זיין מוטער
וועגן טשיקען. טשיקען האָט ער געלאָזן דאָ, און אַליין איז ער
באַלד אַוועקגעגאַן. אז טשיקא האָט זיך אָנגעטרונקען מיט קאַווע
איז ער אַרײַן אין אַ קליין צימערל, וואו ס'איז געשטאנען אַ ווייסע
וואַנע, אַ פולע מיט וואַרעמער וואַסער. ער האָט זיך דאָס צעארבעט
אַביסל מיט דער זייף און מיטן בערשטל. קיינמאַל אין לעבן האָט
ער אַזוי ניט געאַרבעט. ער האָט זיך געריבן, געריבן און האָט
געטראַכט:

— אַבער ס'אַר אַ וואוילע זאַך דאָס איז, זיך אריטוואַשן אָף
ד"י.

אין דריי טעג ארום האָט פּלוטאָ, וואָס איז שוין געווען
שטאַרק אומרואַיק, געריבן די הענט פון נאַכעס, לייענענדיק אַ
בריוו פון טשיקען:

טײערער פּלוטאָ, איך בין געקומען צו פאַרן קיין גענוא אָן
ברעכן. מיר איז אָף טערעזע געווען שטאַרק פּריילעך, און זי
איז גאַרניט דערטרונקען געוואָרן, כאָטש די כײַזערליעס זיינען גע-
ווען גרויסע אַזוי ווי שטיבער. און דער קאַפיטאַן ליברעטי וועט
מיך אַרױפּזעצן אָף אַ דאַמפּשיף, וואָס גייט אין שוואַרצן יאַם.
און די פּאַסיסטן האָבן געוואַרט אָף מיר, וואָרעס אין ליוואַרנאַ
האָבן איך גענערעסט שלאנגן אין אין גענוא האָבן זיי געוואַרט
אָף מיר, נאָר איך האָב אַנטלאָפּן. אין דערפאַר פאַר איך מאַרגן
אַז קיינער זאָל ניט וויסן, איך קוש און איך האָלן איך אלע-
מען און ווערען. טשיקאַ."

אַז איר זאָלט זען ס'אַר אַ גרויסע און שיינע דאַמפּשיף, אָף
וועלכער איך פאַר אַוועק און זי רופט זיך „צעוואַר". זייט געזונט
און איך קוש."

טשיקאַ."

XI. דער ציל איז נאָענט

איידער בעפע האָט איבערגעגעבן טשיקען צום מאשיניסט פון דער שיף „צעזאַר“, צו טאַמאַזאָ, האָט ער אזוי געזאגט צום אינגל:

— וועסט זיך מוזן דורכגאנצנען אף דער שיף שטילערהיים און דורכמאכן די רייזע קאָנטראַבאנדיש.
— פאַרוואָס? — האָט געפֿרעגט דאָס אינגל.

— ווייל פון זינט ס'באלעבאַטעווען בא אונז אומעטום די פאשיסטן, איז די גאנצע ארבעט, וואָס מיר, קאָמוניסטן, פירן אין פאריין, פירן מיר זי בעסאָד. שוין אזעק די צייט, ווען מיר האבן געקענט ארויסרייסן בא די ווייסע פון די הענט די רוסישע שיפן, וואָס זיי פלעגן פירן קיין איינגלאנד צו פארקויפן, אין מיר פלעגן אופהייבן אף זיי פאָנען מיט אַ סערפ און מיט אַ האמער, און מיר האָבן גערעכנט, אַז ס'וועט קומען די צייט, וועלן מיר זיי אומקערן דער ראטן-רעפובליק.

נאָך אין יענעם אַזונט האָט מען טשיקען שטילערהיים ארי-בערגעפירט אף דער שיף, און ס'האָט זיך פאר אים אָנגעהויבן אַ שווערע רייזע אינם פינצטערן בויך פינם שטאַלענעם ריו. —
אַ צוויי, דריי מענטשן פון דער קאָמאנדע, וואָס האָבן גע-וואוסט פון אים, פלעגן אָפּטמאַל אריינקוקן אין טרום, אים זאָגן אַ פאָר גוטע ווערטער אין ברענגען אדערלוי גוטע זאכן, נאָר דאָס איז געווען פאר אים אַ קליינע, זייער אַ קליינע טרייסט.
טשיקא איז געזעסן אין טרום און האָט ניט געזעען ניט די וואונדערלעכע ברעגן פון איטאליע, ניט דעם עגיפאישן יאם, וואָס איז באַזיט מיט אינזלען, ניט דעם שיינעם פירי, ניט די קישעפדיקע פאַנאַראמע פון קאָנסטאַנטינאָפּאָל, אן אייביקייט, אַ גאנצע אייביקייט איז אָפּגעזעסן דאָס אינגל אינם שווארצן בויך פון דער שיף, און ערשט אפן פערצנטן טאָג האָט סאָם אזאָ אים שטילערהיים געזאָגט:

— ס'איז אָפּגעגאָן בעשאַלעם. די קאַנסטאַנטינאַפּאָלער איינגלי-
שע פּאָליציע איז שוין געווען אָף דער שיף, דורך האָט מען ניט
געפונען, און מאָרגן וועלן מיר שוין זיין אָפּן אַרט אין קאַנסטאַנץ.
— אין רוסלאַנד?

— ניין. קאַנסטאַנץ — דאָס איז אַ רומענישער פּאָרט אָפּן
שוואַרצן יאַם.

— וואָס הייסט! איר וועט מיך אַרויסזעצן אין רומעניע?
— ניין. וואָס האָסטו מירע? איך וועל דורך שוין באַחוואַרע-
נען. בעפעס און ליבערעטי האָבן מיר געגעבן געלט אָף דעם. אַט
די מאַטבייע פּאַרני צו זיך אין גאַרטל, נאָר ווי ס'דאַרף צו זיין!
דאָס איז פינף רוסישע רובל גאַלד. זיי וועלן דיר זייער אָון זייער
צונאָך קומען... נו — און איך דאַרף שוין גיין...

ס'איז דורכגעבאַנגען צוויי לאַנגע טעג, און טאַמאַז אַ איז
געקומען צו טשיקען מיט גוטע יעדיעס.

— נו, יאַטל, איך האָב געפרעגן אַ טערקישע פעלוגע, וואָס
גייט קיין סעוואַסטאָפּאָל.

— קיין רוסלאַנד?

— קיין רוסלאַנד.

טשיקא האָט אָנגעהויבן שיינען פון סימכע.

נו?

— מיט דער פעלוגע פּאָרט אַ גריך, וואָס רעדט אַביסל אי-
טאַליעניש. היינט באַנאַכט וועל איך דורך אַראָפּלאָזן אָף אַ שיפל,
און דאָס שיפל וועט דורך צושטעלן אָף דער פעלוגע.

— אַריסגעצייכט! אַדאַנק, טאַמאַז!

אין דערזעלבער נאַכט האָט צוואַמען מיטן שוואַרצן סילוועס
פונם מאַשיניסט זיך אַרויסגעגאַנוועט פון טרום דער שוואַרצער
סילוועס פונם אינגל. ער האָט זיך אַראָפּגעגליטשט מיט דער שטריק,
ווי אַ קאַץ, שטילערהייט זיך געזעגנט מיט טאַמאַז און איז פּאַר-
שוואַונדן געוואָרן אונטערן באָרט. אין עטלעכע מינוט אַרום איז
שוין טשיקא געווען אָף דער פעלוגע — אַ זעגלשיף, וואָס איז
געווען אַביסעלע גרעסער פון „כערעווע“.

דער גריך, וואָס האָט אים איבערגעפירט אָף דער פעלוגע, האָט אים אַ חינוך געטון, ווי איינער זאָגט: קריך פֿון חינוך אריין. טשיקאָ האָט זיך אויסגעצויגן אָף דער דעק. און יענער האָט אים צוגעדעקט מיט אַ זאַק. דאָס אינגל איז געווען אזוי צערו-דערט, אַז ער האָט לאָנג גיט געקענט אַנשלאָסן ווערן. פונדעסט-וועגן האָט אים דאָס געמאַסטענע חינוך פֿון דער פעלוגע פֿאַרספֿאַרשטעלט.

אַז ער האָט זיך אופגעכאַפט, האָט ער זיך גענומען ארוםקוקן ארום זיך.

דעקס יאָם-לייט—אלע קליינזאָקסיקע, יאָדערדיקע, ברוינע מענטשן—האַבן געאַרבעט אָף דער פעלוגע. קימאַס באַ אַלעמען זיינען די פענעמער געווען געשטופלט. אַלע האָבן געטראָגן קאַ-לידעס, אויסגעניסע היטעלעך אָף די קעפּ. צווישן זיי האָט טשי-קאָ דערקענט זיין אַלטן באַקאַנטן, דעם גריך. ער האָט אים אַ מאַך געטון מיט דער האַנט, האט אים באַגריסט, נאָר יענער האָט אים גיט געענטשעלט.

די פעלוגע האָט זיך אַראָפּגענומען פֿון אַנקער. האָט צעלאָזט די זעגלען און איז ארויס אין יאָם. דער יאָם האָט געגלאַנצט, די וואַסער איז געווען בלוי און דורכזיכטיק, ווי גלאַז. — וואָס איז דאָס פֿאַר אַ יאָם? — האָט טשיקאָ געפרעגט באַם גריך, ווען יענער האָט זיך באַטרייט.

— דער שוואַרצער יאָם.

— פֿאַרוואָס-זשע איז ער אַ שוואַרצער, אַז ער איז גאָר אַ בלויער! באַ אונז אין איטאַליע איז דער יאָם שטענדיק אַזאַ. אויב אזוי, איז דער רויטער יאָם גאָר גיט קיין רויטער, נאָר אַ בלויער.

דער גריך האָט אַ שמיכל געטון.

— פֿאַרשטייט זיך.

— און איך האָב גערעכנט, אַז דער שוואַרצער יאָם איז אזוי ווי סינט. נו, גוט, און ווער זיינען אָס די מענטשן? — סערקן.

טשיקא האָט זיי באַטראַכט פון קאַפּ ביז די פיס און האָט
באַ זיך באַשלאָסן, אַז ס'איז נאָר גיט אַזאַ כילעק צווישן טערקן
און אַנדערע מענטשן.

צו מיטאָג האָט טשיקא געזעסן צוזאַמען מיט דער קאַמאַנדע
ברויט מיט געקאכטע פיש מיט ציבעלעס און פאַרביסן מיט דיניע
און מיט קאַזען. נאָ, די לענדער פון דער וועלט זינען שרעק-
לעך ענלעך איינס אפן אַנדערן. ס'יז דו שחיססט אָף אַ פעלוגע,
ס'יז אָף אַ באַרקאס מיט איטאַליענער אָדער מיט טערקן—דער
אונטערשייד איז נאָר אין דער שפראַך.

מ'האָט איבערגעזען גיט געזעסן קיין ערד, גיט קיין אינזעלע,
גיט קיין זעגל, גיט קיין רויד פון אַ שיף-קיימען. נאָר יאָס און
יאָס, אַ לאַזער-בלויזער, אַ רואיקער, אַ גראַטער, זיי פוטער.

אפן פינפטן טאָג פאַרנאכט האָט טשיקא דערזעען, זיי דער
גריך און דער קאַפּיטאַן פון דער פעלוגע קייגו זיך שטאַרק-
דערנאָך איז דער גריך צוגעגאַנגן צום אינגל און האָט אים געזאָגט:
— די גאַנצע קאַמאַנדע האָט זיך מוירע זיך ארויסזעצן אין
סעוואַסטאָפּאָל—דו האָסט דאָך גיט קיין איינגלאָז-פאַס.

טשיקא איז געוואָרן איפגעטראָגן:

— איר האָט דאָך צוגעזאָגט טאַמאַזאַן, אז איר וועט מיך צו-
שטעלן קיין סעוואַסטאָפּאָל! איר האָט הייסט עס, צוגענומען די
געלט—אין פאַטער? שווינדלער, אַפּנאַרער!

דער גריך האָט אַ קוועטש געטון מיט די אַקסלען און האָט
געזאָגט:

— מיר וועלן זיך ארויסזעצן, מירן זיך ארויסזעצן, האָב גיט
מוירע.

— איר זאָגט אָף אַן עמעס?

יענער האָט אַ שאַקל געטון מיטן קאַפּ.

— ווען?

— מאָרגן גאנצטרי וועלן מיר צוגיין צו יעוּפּאָטאַריע. שווי-

מען קענטער?

— אַזוי זיי אַ פיש.

— וועסטו אדעקשוימען צום ברעג, אין מיר וועלן אדעקגיין
ווייטער צו סעזאסטאפאל.

— — יעזאפטאריע איז אין היטלאנד?—האָט טשיקא ווייטער
געזענט.

— אין היטלאנד, פאַרשטייט זיך, האָר דען זאל זי זיין?—
האָט יענער אַ זאָג געטון.

ס'איז נאָך געווען באַנאָסט, ווען טשיקא האָט זיך געדארפט לאָזן
שווימען. ער האָט זיך איינגעטון, צונויפגעלייגט זינע שיד און
זיין גאָק פארבעגן אין אַ זעקל, ארויפגעוואָרפן אַף דער פלייצע,
צוגעשפילט און אַראָפגעשפרינגען פון דער פעליגע דאָס וואַסער
אוי געווען קאלט. ער האָט באַלד דערפונעם, און אַרין הייבענדל פונעם
זעקל האָט זיך אים איינגעשניטן אין האַלז און האָט אים גע-
נומען וואָרען. ער האָט אַ שטאַרקן דריי געטון דעם אַקסל, דאָס
זעקל האָט זיך אדעקגעלייגט באַקוועטער, און טשיקא האָט שוין
מער ניט געפילט זיין וואָג. ער האָט אַ קוק געטון אַף דער פּע-
לונג, האָט האָט זיך דערווייטערט אונטער אַלע זעגלען, אין איז
אדעקגעשחוימען צום ברעג, רעכטס, ווייט-ווייט, האָט מען אים-
געזען ניט קיין הויכע בערג, שוואַרצע אפן גרויען פּאָן פון הימל,
ווערע שפיצן האָבן אַנגעהויבן ברענען אין פאַרטאָנדיקן פּיער.
פאַרויס איז עפעס געווען געפלדיק און ניט קלאָר, דאָס איז גע-
ווען דער ברעג, אַ נידעריקער און אַ פליטקער, טשיקא האָט
אופגעהערט שווימען קלאַפטער, און האָט גענומען צעשניידן די
וואַסער מיט צונויפגעלייגטע דלאַניעס, ניט אופהייבנדיק די הענט
פון דער וואַסער, קלאַפטער שווימען איז דאווקע גיכער, נאָר
דערפאר ביזט מען זיך שטאַרקער איין.

דערווייל האָט טשיקא באַמערקט צוויי ניט קיין איינגענומענע
זאכן, ערשטנס, האָט דער יאָם געשוויבלט מיט מעדוועס, און
צווייטנס, איז זיין זעקל עפעס געווען צו גרינג, טשיקא האָט זיך
איבערגעקערט אַף אַ ווייט און, אַרבעטנדיק מיט איין האַנט, האָט
ער אַראָפגענומען דאָס זעקל, ס'האָט זיך אַריינגעוויזן, אַז ס'איז
ליידיק.

— ס'איז פון אים אַלצדינג ארויסגעפאלן, ווען איך האָב אַ שפרונג
געטון אין וואסער און איך האָב אים אַ טרייסל געטון, אַז דער
רימען זאָל מיך ניט שטיקן. איי-איי-איי! די שייך דאָס אָנטון, און
דאָס וועט, און די הויזן מיט דער גאַלדענער פּאַטבייע! — טשיקא
האָט זיך גענומען צום הארצן — נו, טשיקא, איצט ביסטו הויל,
ווי אַ וואָרעם.

דאָס אינגל האָט זיך פּאַרטראַכט: וואס וועט ער טון אפן
ברעג? ס'איז אים אַפילע אין קאָפּ ניט אריין, ער זאָל זיך אומ-
קערן זוכן זיינע זאַכן. ער האָט ניט געטאַרט פּאַרלירן אומזיסט
קיין איין באוועגונג ניט, קיין איין מאַך מיט דער האַנט.
— נו, וועל איך כאַטש האָבן אַ זאַק! ניט קיין שלעכטן
אויסזען וועל איך האָבן.

פלוצלינג האָט טשיקא אַ געשריי געטון. ער האָט אָנגערירט
מיט דער פּוס אַ מערווע, און זי האָט אים אָפּגעברייט ווי קראַפּיווע.
— וואָס איז דאָס פאַר אַ שוואַרץ-יאָר? — האָט זיך געזידלט
דאָס אינגל. — זיצט אייביק אין וואַסער, און אינעווייניק איז באַ
איר פּייער.

די זון איז אופגעאַנגען. דער ברעג איז געוואָרן געענטער.
טשיקא איז געשוואומען און געשוואומען. ער האָט געפילט, אַז
דאָ איז שווערער זיך האַלטן אַפּן וואַסער, ווי אין מיטלענדישן
יאָם. אין מיטלענדישן יאָם איז אַסאך מער זאלק, די וואַסער איז
געדיכטער, אין ס'איז אַסאך גרינגער צו שווימען. טשיקא האָט אָנ-
געהויבן זיך איינמידן. ס'האָט זיך באוויזן דער ברעג, אַ שמאַלער
זאַמדיקער פאַס צווישן דעם יאָם און די הייזער. וואָס ווייטער
ער איז געשוואומען, אַלץ העכער האָבן זיך אופּגעהויבן די הייזער
און די ביימער, אַלץ קלאַרער האָט מען אויסגעזען דעם אויסגע-
בויענעם ברעג און דעם ווייסן קאנט שוים לעבן אים.

— שטאַרק זיך, האַלט זיך, טשיקא! שוין ניט ווייט.
נאָר ער האָט זיך שוין אינגאַנצן ארויסגעשלאָגן פון די קוי-
כעס. אַט האָט אים איינגעצויגן אַ פּוס, דערנאָך אַ האַנט. נאָך
עטלעכע שוים...

— זיך פאַרשטעלן פאַר אַ דערטרונקענעם באצייטנס, צי
וואָס?—האַט טשיקאַ אַ טראַכט געטון און האָט זיך אוועקגעלייגט
אַפן רוקן. נאָר דאָס וואָסער האָט אים ניט געהאַלטן. מע האָט גע-
מחט ארבעטן מיט די פיס, און די פיס האָבן זיך אָפגעזאָגט די-
נען. טשיקאַ האָט זיך דערשראָקן ניט אָף קאַטאוועס. דערטרונקען
ווערן באַם סאַמע ברעג! באַם ברעג פון רוסלאַנד! ער האָט זיך
נאָכאַמאַל איבערגעקערט אפן בויך. אַ קאַלטער שוידער איז אים
איבערגעגאַן איבערן גאַנצן לייב. ער האָט זיך אָנגענומען מיט
די לעצטע קויכעס, אופגעהויבן דעם קאַפּ און זיך ארומגעקוקט
אין אַלע זייטן. ניטאָ קיינער, קיין לעבעדיקער געפעש ניט!
אַזוי פרי איז דער ברעג געווען לידיק. ניט קיין שיפּל, ניט מע
באָדט זיך.

— ראַטעוועווס!—האַט א געשריי געטון טשיקאַ און האָט א
שלונג געטון ריטערע וואָסער.

— ראטעוועס! איך טיינק זיך. — ס'האַט זיך אויסגעדאַכט,
אַז דאָס וואָסער גיסט זיך אַליין אַריין צו אים אין גאַרגל.
טשיקאַ האָט פאַרצווייפלט אָנגעהויבן מאַכן מיט די הענט,
נאָר די פיס האָבן זיך אים אָנגעגאַסן מיט בליי און זיי האָבן
אים געשלעפט אַראָפּ. ס'איז אים אויסגעגאַן די קויכעס און... ער
האַט אנגערירט דעם גרונט! דער גרונט איז געווען אונטער אים,
און ער האָט געקאַנט שטיין.

ווי גליקלעך ער איז געווען! אַזוי ווי מיט הענט האָט אָפגע-
נומען די קעלט און די מידקייט. ער האָט גענומען שרייען מיט
אַלע קויכעס:

— זאל לעבן רוסלאַנד! — און ער איז אַוועק צום ברעג.
נאָר ס'איז געווען ניט גרינג צו גיין. דאָס וואָסער איז ביון
האַלד, דער גרונט איז באַדעקט מיט וואָסער-פלאַנצן, וואָס האָבן
זיך געפלאָטעט און געשטיסן אין די פיס. דערנאָך האָט ווידער-
אַמאַל אָנגעהויבן גיין סיפער. ער האָט געמוזט אונטערשפּרינגען
ער זאָל זיך ניט פאַרכליינען. מע וואָלט געדארפט שווימען. נאָר
אָף דעם האָט בא אים קיין קויכעס ניט געקלעקט.

ער האָט זיך אָפּגעהיט אביסל, קלאַפּנדיק מיט די ציין פון
 אופּרענגונג. דערנאָך האָט ער זיך איינגעשטעלט און זיך א וואָרף
 געטון שווימען. ניט קוקנדיק אָף די קאַנוואַילסיעס.
 ער איז ניט געשוואומען. ער האָט געצאָפּלט, געשלאָגן מיט
 די הענט איבער דער וואַסער. געשלונגען, געשלונגען—און אָט
 האָט ער דערפילט זאָמד אונטער די פיס. ער האָט זיך געלאָזן
 גיין. אָט איז שוין די וואַסער ביזן גארטל. נאָר ער איז עפעס
 געוואָרן שווער, די פיס האָבן אים ניט געהאלפן. ער האָט זיך
 אַראָפּגעלאָזן אָף אלע פיר און זיך גענומען פּרוּיען אַזן גרונט,
 אונטערציענדיק זיך אָף די הענט. די פיס האָט אים צונויפגע-
 צויגן, זיי זינען געוואָרן הילצערנע און האָבן זיך ניט באַ-
 וועגט.

נאָך אן אַנשטריינגונג, נאָך איין אַנשטריינגונג! אָט איז א
 ווייס פּאסיקל שוים, פייכטער און גלאַטער זאָמד... טשיקאָ איז
 אַרויגעקראָכן אַפּן טרוקענעם וואַרעמען זאָמד, אַ ווייכער, ווי א
 פּערינע, און איז געפאלן כּאלאַשעס.
 נאָר דער ברעג, אָף וועלכן ער איז געלעגן, איז געווען דער
 ברעג פון רוטלאַנד.

XII. אין רויטן רוטלאַנד

טשיקאָ איז געקומען צו זיך אן אויסגעמאַטערטער פון דער
 היץ און מיט שרעקלעכע שטעכענישן אין בויך. אַז ער האָט גע-
 עפנט די אויגן, האָט ער דערזען, אַז ער ליגט מיטן פּאַנעס צו
 דער ערד, דאָס מויל איז אים פאַרשלאָגן מיט זאָמד, און די זון בראַט
 אים אין פלייצע. דער קאַפּ האָט אים וויי גענון, אין די שלייפן
 האָט געקלאַפּט, און ער האָט גאַרנישט ניט געדיינקט. ס'האָט אים
 נאכאַמאָל אַ שניט געטון אין בויך, און ער האָט זיך אופּגעשטעלט
 אָף די פיס, נאָר די פיס האָבן באַ אים געצייכערט, און ער האָט
 אונטער זיך די ערד ניט געפילט. ער האָט זיך אומגעקוקט.

יאם, זאמד, אַ ברייטע קאלוושע — עפעס אזוי ווי א לאגנע,
געל-רויטע ערד, עטלעכע גרויע הייזער מיט רויטע דעכער און
ערטערזייס גרינע ביימער.

נאָר — אוי! נאָכאַמאָל א שניט אין בויך. יא, טשיקא האָט
זיך אָנגעזופט מיט געוואלצענער וואַסער מער ווי בע דאָרף. ער
האָט זיך ווידער אַריינגעוואָרפן אין יאם, זיך גוט אויסגעבאָדן,
זיך אָפגעפרישט און האָט אָנגעהויבן באקוקן דעם ברעג.

אַט, דאָס איז, — דאָס וואָס ער זעט פאַר זיך — רוסלאַנד, די
קאָמוניסטישע רעפובליק, דאָס לאַנד, וואו ס'האָט געזיגט די
פראַלעטאַרישע רעוואָלוציע, דאָס פאַטערלאַנד פון העלדן, קעמ-
מער! דאָס לאַנד פון לענינען, דאָס לאַנד, וואו ס'פלאַטערט פריי
די רויטע פּאָן, וואו ס'איז ניטאָ קיין פאַשיסטן, דאָס לאַנד, פונ-
וואַנען דער פלאם פון אופשטאַנד וועט זיך איבערוואָרפן אין אַ-
דערע לענדער און וועט אויסברענען ווי טעך די ליידן פון דער
גאַנצער וועלט!

ער, טשיקא, א הוילער שנעקל, פון אַרעמע דער אַרעמסטער,
איז אַרופגעטראָטן אף דער ערד — ער איז דער גליקלעכסטער
פון אַלע מענטשן!

ווי א קינד, וואָס לויפט אַנקעגן דער מוטער, האָט טשיקא
צענומען די הענט און האָט זיך געלאָזן לויפן צום ברעג מיט
אַ געשריי:

— רוסלאַנד! רויטע רוסלאַנד!

ניט זייט פון אים האָבן זיך געבאָדן פרויען און מענער. אַנ-
דערע האָבן זיך געפלוטשקעט אין וואַסער און אַנדערע זיינען גע-
לעגן אפן זאָמד אין אונטערגעשטעלט דער הייסער זון די פלייצע
אַדער די ברוסט. אַנדערע זיינען געווען ווייסע, ווי מילך, און
אַנדערע — פארברענטע, בראָנוענע.

טשיקא איז געווען שרעקלעך הונגעריק. וואָס זאָל ער טון?
ער איז דאָ א פרעמדער, אַן קליידער, אַן געלט, ער קאָן ניט
דאָס לאַנד, ניט די מענטשן, און ערגער פון אַלץ, וואָס ער קאָן
די שפראך ניט.

— איינגעזונקען זאל איך ווערן. אויב איך ווײס, וואָס צו טון! — האָט ער א געשרײ געטון.

ער איז אומעטיק געוואָרן. ס'איז צו אים צוגעקראַכן אַ אינ-געלע פּין א יאָר פיר, וואָס האָט געקליבן יאָם-שיסעלעך. אין איין הַנַט האָט ער געהאלטן א שטיקל בייגל, מיט דער אנדער-דער האָט ער זיך געגראָבן אין זאָנד. טשיקאַ האָט אים א קוק געטון אין פאַנעם. צעפענט דאָס מויל און אַ שטעק געטון אַהין מיטן פינגער. — ווי איינער זאָגט: גיב עסן! נאָר דאָס קינד האָט זיט פארשטאַנען, זיך דערשראָקן, א קוויטשע געטון ווי א הינטל, א וואָרף געטון דעם בייגל און איז אַנטלאָפן מיט א געוויין. טשיקאַ האָט אָפגעטרייטלט דעם זאָנד פונם בייגל און האָט אים אריינגעלייגט אין מויל אריין.

נאָר דאָס האָט נאָך מער צערמיצט זיין הונגער. ער האָט אַראָפגעלאָזן דעם קאַפּ צווישן די קני און אַרומגעכאַפּט מיט די הענט די פיס.

א הויכער מוסקלדיקער מאַן, א ריין-געגאַלטער, מיט קאַש-טאַן-העלע האָר, בלויז אריגן און א גוטמיטיק פאַנעם איז גע-גאַן מיטן ברעג אין א בלויען באַד-אַנצוג. ער איז געגאַן פאַמע-לעך, זיך איינגעקוקט אינם פייכטן זאָנד און צייטנוויס זיך אָנגעבויגן און אופגעהויבן אַ יאָם-שיסעלע. אין איין אָרט, וואו די כוואַליעס האָבן צוגעשלאָגן אסאך שפענדלעך, וואַסער-גע-וויקסן און יאָם-שיסעלעך, האָט ער זיך צוגעזעצט, אין דעמאָלט ערשט האָט ער באַטערקט טשיקען.

— וואָס איז דאָס בא דיר אַזאָ וויערע צורע? א? — האָט ער אַ שמיכל געטון.

טשיקאַ האָט אף אים אַ קיק געטון און, פאַרשטייט זיך, נאָר-נישט זיט פאַרשטאַנען.

Che dice a me? — האָט געפרעגט דאָס אינגל.
דער מענטש האָט פאַרכידעשט א קוק געטון אף טשיקען און האָט ווידעראַמאָל געפרעגט:

— ס'האָט דיר עמעצער שלעכטס געטון, צי וואָס?

— Non capisco nullal —

דער מענטש האָט נאָך מער אויסגעגלאָצט די אַרובן און האָט
געזאָגט אָף א ריינער איטאַליענישער שפּראַך:

— פאַרשטייכט דען קיין רוסיש ניט?

איצט האָט שוין זיך טשיקא פאַרכידעשט.

ער האָט א שפּרונג געטון און אַ פּלעסקע געטון מיט די
הענט פון-סימכע.

— וואָס, איר זייט א איטאַליענער?

דער מענטש האָט א לאַך געטון.

— ניין, איך בין א רוסישער, נאָר איך קען רעדן אָף
איטאַליעניש.

— און איך בין א איטאַליענער. — האָט געזאָגט טשיקא —
פון פּלאָרענציע.

— ביסט שוין לאַנג אין רוסלאַנד?

טשיקא האָט זיך אפּיטל פאַרטראַכט. טאַמער איז דאָס א
פאַשיסט. אָדער אַ פאַשיסטישער שפּיאָן. נאַרישקייטן. — האָט ער
באַשלאָסן און האָט געענכפערט:

— ניין, ערשט פון אינדערפרי.

— וואָס הייסט פון אינדערפרי? — האָט זיך יענער פאַרכי-

דעשט, — פון היינט אינדערפרי?

— יאָ.

— ביסטו געקומען מיטן יאָם?

— פאַרשטייט זיך, פונדאָנען זאָל איך נעמען אן אַעראַפּלאַן?

דער מענטש האָט זיך צעלאַכט.

— ביסט אראָפּ אין יעוואַפּאַטאַריע? — האָט ער אים גע-

פּרעגט.

טשיקא האָט נאכאמאָל אָנגעהויבן איבערטראַכטן. אַנשטאָט ער

זאָל אים ענטפערן אָף דער פּראָגע, האָט ער געפרעגט דעם אומ-
באַקאַנטן:

— איר זייט אַ קאָמוניסט?

— פאַרשטייט זיך! וואָס דען?

- א באַלשעוויק?
- א באַלשעוויק.
- נו, און איך בין אויך אַ באַלשעוויק.
- דו?
- איך.
- נאָר ווער-ושע ביסטו?
- איך?—טשיקא האָט א שטעק געטון מיט אַ פינגער זיך אין ברוסט און האָט מיט גאַדלעס געזענטפערט:
- איך בין טשיקא פון סאַן-פרעדיאַנאַ.
- ווי?—האָט יענער געפרעגט.—וואָס זאָסטו?
- טשיקא פון סאַן-פרעדיאַנאַ, —האָט איבערגעכאַזערט דאָס אינגל.
- סאַן-פרעדיאַנאַ? וואָס איז דאָס פאַר א זאַך—סאַן-פרעדיאַנאַ?
- דאָס אינגל האָט פאַרכידעשט אַף אים אַ קוק געטון. קען דען זיין אַ מענטש אַף דער וועלט, און נאָך אַ באַלשעוויק, וואָס ער זאָל ניט וויסן, וואָס אזוינסט איז סאַן-פּרעדיאַנאַ.
- צי דען וויסט איר ניט? סאַן-פרעדיאַנאַ! איר זייט אבאָג געווען אין פּלאָרענציע, צי ניין?
- יאָ.
- איז אַף יענער זייט אַרנאַ, — טשיקא האָט אַ מאַך געטון מיט דער האַנט.
- אַף יענער זייט אַרנאַ — דאָס איז סאַן-פרעדיאַנאַ.
- אַ-אַ! סאַן-פרעדיאַנאַ איז, הייסט עס, אַ קוואַרטאַל אין פּלאָרענציע?
- נו, יאָ, אונזער קוואַרטאַל, דער קוואַרטאַל פון די אַרעמע לייט. איך בין פונדאָרטן און מע רופט מיך טשיקאַ.
- נו, גוט, מע רופט דיך טשיקאַ און דו וואוינסט אין סאַן-פרעדיאַנאַ. און וואָס האָסטו געטון אין סאַן-פרעדיאַנאַ?
- גאָרנישט. איך האָב געפייגערט פון הונגער און בין גע-ווען אַ באַלשעוויק. איך בין געווען דער אָנפירער פון אלע אינג-לעד באַלשעוויקעס.

— און ביסט געקומען דערפאר קיך רוסלאנד?
 — דאכט זיך, אז יא. דא איז דאך רוסלאנד?
 — פארשטייט זיך. דא איז קרים.
 — איז טאקע זייער גוט, — האָט געזאָגט טשיקא. — הייסט עס,
 אז איך האָב קיין טאָעס נישט געהאט.
 — און וואָס וועסטו דאָ טון?
 טשיקא האָט אויסגעשטעלט די אויגן אָף דעם מענטשן, דער-
 נאָך האָט ער אַ קראַץ געטון דעם האלז-און-נאַטו, זיך צוגעזעצט
 אַזן זאָמד און האָט געזאָגט.
 — זייט אזוי גוט, בירגער, איר זייט אַקאָרשט נישט קיין
 שפיאָן, אָדער אַ פּאָליציי-מאַן?
 פון אַזאַ פראַגע איז דער מענטש אינגאנצן צעטומלט געוואָרן.
 — וואָס איז דיר דאָס איינגעפאלן פאַר אַ געדאַנק? — האָט
 ער געפרעגט.
 — פארוואָס איז מיר איינגעפאלן אַזאַ געדאַנק? דערפאר, וואָס
 נישט אומזיסט וועט איר זיך נעמען אויספרעגן בא מיר: ווער בין
 איך, פונדאנען און ווי אזוי בין איך געקומען אַהער. כ'האָב
 דאָך אייך געזאָגט, אז איך בין אַ באַלשעוויק, אַז אין סאָן-פרע-
 דיאנאָ בין איך געווען דער אָנפירער פון אלע איינגלעך באַלשע-
 וויקעס. איר ווייסט, אַז אין איטאַליע זיינען פאַשיסטן, ווי הינט,
 און איר פרעגט מיך נאָך, וואָס בין איך געקומען קיין רוסלאַנד?
 — דו היילסט זאָגן, אַז דו ביסט אנטלאָפן פון די פאַשיסטן,
 אַז די פּאָליציי האָט דיך פאַרפּאָלגט, ווי אַ פּאָליטישן?
 טשיקא האָט אַ קנייטש געטון מיט די פלייצעס: אָדער ער
 איז אַ טיפּעש און פאַרשטייט גאַרנישט נישט, אָדער ער מאַכט זיך
 סאָר אַ נאַר, און איז אַ שפיאָן.
 דאָס אינגל איז געוואָרן אין קאַס, ער האָט מיט שטאַרקייט
 אַ קוק געטון דעם מענטשן אין די אויגן אריין און האָט
 אַ בעשריי געטון.
 — ווּ קומט אַהער פּאָליציי, דער ריך זאָל דאָס נעמען! אזוי
 ווי מע מוז דאָווקע האָבן פּאָליציי הינטער זיך, קעדיי מע זאָל

אַנטלויפן פון איטאַליע! איך בין אַ באַלשעזיק, און דאָרט זיינען
פאַשיסטן, שמוץ, מיעסקייט! בעק זאָלן בלייבן דאָרטן, און איך—
מענטש וואָרטן! נו, בין איך אַוועקגעפאַרן פונדאָרטן און בין
געקומען קיין רוסלאַנד. ווי אזוי בין איך געקומען—דאָס איז
מיין זאך! ניט פאַר אייער געלט—און פאַרטיק! און ס'איז ניטאָ
וואָס צו רעדן!

טשיקאַ האָט זיך אויפגעהויבן און איז אַוועקגעגאַן.

— וואָרט נאָר צו, ס'אַראַ מאַדנער דו ביסט, — האָט אַ געשרי
געטון דער מענטש.

נאָר טשיקאַ איז אָפגעגאַן אַ טריט צוואַנציק, זיך צוגעזעצט
אַפן זאַמד און גענומען קוקן אין יאָם אַרײַן. ער האָט באַ זיך
פעסט באַשלאָסן, ער זאָל מער קיין וואָרט ניט ענטפערן. ס'איז
אים דערגאַנגען ביז טרערן.

— קעדאי אינדערעמעסן! זיך דערשלאָגן ביז רוסלאַנד—און
דאָרטן באַגעגענען אַזאַ אופנאַם.

דער מענטש האָט ניט געוואוסט, וואָס טוט מען. צוגיין צום
אינגל—וועט ער בעזיילע אַנטלויפן. ער האָט זיך אויסגעקערע—
וועט און איז צוגעגאָן צו עטלעכע מענטשן, וואָס זיינען געזעסן
ניט ווייט אָפן זאַמד.

— אָט אַ באַדנעם יאַטל האָב איך געפונען!—האָט ער
אַ געשרי געטון.— טוט נאָר אַ קוק אף יענעם אינגל. ער איז אַ
איטאַליענער.

— אַ איטאַליענער?—האָט איבערגעכאַזערט אַ פרוי מיט
שוואַרצע אויגן אין אַ גרינג ווייט קלייד.

— ציקאַווע! ווער איז ער?

— ער זאָגט, אַז ער איז אַ פלאַרענטינער, פון סאַן-פרעדיאַנאַ.
בא אים איז זייער אַ מאַדנער נאַמען, מע רופט אים טשיקאַ.
דאָס איז, אַפּאַנעס, אַ צונעמעניש.

די פרוי און דער בלאַנדער מענטש מיט די בלויע אויגן,
וואָס איז לעבן איר געזעסן, זיינען אויסגעשפרונגען און אַ געשרי
געטון ציידע מיטאַמאָל:

- טשיקא! —
 — קען דאָס זיין?
 — דער מענטש האָט זיך געלאָזן לויפן צום אינגל.
 — טשיקא — האָט ער אַ רוף געטון דאָס אינגל, צוליבנדיק
 צו אים. — דו ביסט טאַקע טשיקא, טיאיז אַן עמעס?
 טשיקא האָט פאַרשטאַנען, ווייל ער האָט גערעדט אָף איטאָ-
 ליעניש. ווי אַ איטאַליענער.
 — נו, יאָ, ביזן מאַרך פון די ביינער, — האָט געענטפערט
 טשיקא.
 — דער באַלשעזויק פון סאַן-פּרעדיאַנאָ?
 — יאָ, דערזעלבער.
 — נינים, כאַזער? דעם אומבליקלעכן ניני, ווערעס ברודער?
 טשיקא איז צעמישט געוואָרן.
 — וואָס, איר קענט דען נינין און ווערען?
 — וואָדען? און ברוט אַ און גאַס טאַ און טאַ פאַ.
 — און טאַפּאָ?
 — פארשטייט זיך, און פּלוטאַ..
 — הייסט עס, אז איר זייט געזען אין פּלאַרענציע?
 — איך? ניין, איך בין אין דער צייט געזען אין מאַסקווע.
 — איז פּונדוואַנען-זשע... פּונדוואַנען ווייסט איר?
 — איך האָב געלייענט אַ בוך.
 — וואָס פאַר אַ בוך?
 — נו, וועגן דיר!
 — וועגן טיר?
 — נו, יאָ, דאָ האָט מען אָפּגעדרוקט אַ בוך וועגן דיר, ער
 רופט זיך „ניני און טשיקא קעגן די פאַזיסטן“.
 — אַ איטאַליענישן בוך?
 — ניין, אַ רוסישן.
 — און אָפּגעדרוקט אין רוסלאַנד?
 — פארשטייט זיך.
 — אין רוסלאַנד וועגן מיר אָפּגעדרוקט אַ ביכל?

טשיקען האָט זיך דאָס ניט בעלייגט אָף די געדאנקען. ער
איז געווען גרייט פאַרווארפן דעם באַכער מיט פראגן, נאָר יענער
איז שוין אַנטלאָפן צו זיינע פריינט.

אָפּדרוקן וועגן מיר אַ בוך, — האָט געטראכט דאָס אינגל. —
פונדאָנען ווייסן זיי דאָס אַליק, אָט די באַלשעוויקעס? אַ גאַנצן
בוך! דאָס, פארשטיי איך, איז אַ לאַנד, שוין איינמאַל אַ לאַנד!
סערגיי האָט דערווייל דערציילט זיינע פריינט, אַז דאָס איז
טשיקאַ.

— לאַז אָפּ סעריאָזשאַ, — האָט געזאָגט די פרוי, זיין ווייב, —
דאָס קען ניט זיין.

— וואָס הייסט ס'קען ניט זיין? איך האָב דיר די גאַנצע צייט
געזאָגט, אַז דאס איז ניט אויטגעטראַכט, אַז דאָס איז אן עמעס.
— נארישקייטן! דאָס אינגל האָט פאשעט געהערט די מאיסע
און פירט דיך פאר דער נאָז.

— וואָס רעדסטו, לענאַ, ער האָט זיך געכידעשט כער פון
מיר. קום, וועלן מיר אַביסל מיט אים שמועסן.
אַלע דריי זיינען צוגעגאַן צום אינגל.

— דאָס איז, טשיקאַ, מיין פרוי. זי קען אויך איטאַליעניש,
און זי איז געווען אין פלאָרענציע.

— שוין לאנג ביסער געקומען, אינגעלע? — אָט געפרעגט לענאַ.
טשיקאַ האָט אָף איר אַ קוק געטון פונויבן אַראָפּ — וואָס
איז ער איר פאַר אַ אינגעלע?

— היינט אינדערפרי, — האָט ער געענטשערט טרוקן.

— מיט וועלכער שיף?

— וואָס איז אייער דאיגע, — האָט טשיקאַ אָפּגעשניטן. דאס
בלוט האט זיך אים אַ ווארף געטון אין פאַנעם אַרײן. וואָס איז
דאס פאר אַ פארהער! וואָס בין איך, אַ שווינדלער, צי וואס?

— קאָך זיך ניט, היץ-קאַפּ! — האט פריינטלעך אים געזאגט
סערגיי. — וואָס איז דאָ פאַר אַ כידעש, אַז מיר ווילן וויסן פון וואָס
פאר אַ לעוואָנע ביסטו אַראָפּגעפאלן? שוין דריי טעג, אַז דאָ
זיינען ניט געווען קיין שיטן. דו האָסט מיט זיך נאר דיין זאק, און

מיר האָבן זיך קיינמאל אין די אויגן ניט געזעען. איז ווי אַזוי
זאָל איך זיך ניט פאַרכידעשן? איצט איז דאָ זייער חייניק
מענטשן אף אונזער ברעג. און מע קען גוט איינער דעם צווייטן,
און דו ביסט אינמיטן דרינען, אזוי ווי פון זאמד ארויסגעקראַכן.
טשיקאָ האָט זיך אופגעהערט בייזערן און האט זיך צעלאַכט.
— איר זייט דאָך טאַקע גערעכט. מע דארף אייך דערציילן
די גאַנצע מאיסע. געקומען בין איך היינט אינדערפרי.

— מיט וועלכער שיף? — האָט געפרעגט סערגיי.

— מיט קיין שיף ניט. איך בין געקומען מיט אַ סערקישער
שעלוגע פון קאנסטאַנץ. די פעלוגע איז געגאַן קיין סעוואַסטאפאל.
זיי האָבן מיר צוגעזאגט מיך בריינגען אַהינצו, נאר אנשטאט דעם,
האָבן זיי מיר געהייסן שפרינגען אין וואַסער אריין. — ער האָט
אַ חייז געטון מיט דער האַנט אפן יאַם. מיינע זאַכן זיינען אלע
געווען אין דעם זעקל. און דארט איז באַ מיר געווען אין גאַרטל
אַ גאָלדענע מאַסבייע און לירעס. נאָר אַז איך בין אַריינגע-
שפּרונגען אין וואַסער, האָט געפלאצט איינער פון די רימענס און
איך האָב דאָס ניט באַמערקט און ס'איז אַלצדינג פאַרפאַלן געווארן.
— און ווי אַזוי ביסטו געקומען ביז קאָנסטאַנץ? — האָט גע-
פרעגט סערגיי.

— און נאָך וואָס ביסטו געקומען קיין רוסלאַנד? — האָט געפרעגט
יענער אין בלויען אַנצוג. וואס האט דער ערשטער אַנגעהויבן
רעדן מיט טשיקען.

דאָס אינגל האט שוין מער ניט געוואלט, אז מע זאל אים
פרעגן, און האט זיך גענומען דערציילן, ווי אזוי ער האָט באשלאסן
פארן, און וואס האט זיך מיט אים געטראפן אין וועג. בעשאס
ער האט דערציילט, האבן זיך אלע געקאטשעט פון געלעכטער
פון זיינע כאַכמעס און ווערטלעך. צייטנווייס פלעג זיי אַנעמען
אַ טרויער, אז זיי האבן געהערט, ווי ס'ליידן די איטאליענישע
אַרבעטער.

אז דאס אינגל האט געענדיקט דערציילן. האט לענא אַ געש יי
געטון.

— אָרעם, ארעם קינד! וואס-זשע וועסטו איצטער טון אָן גארנישט ניט? וואס טוט מען? — האט זי געפרעגט דעם מאן.
 — מיר וועלן גיין אָפּזען. — האט יענער פריילעך געענטפערט.
 טשיקא האט אים געוואלט כאפן קושן. אזוי איז ער געווען הונגעריק. זיי האבן זיך גיך אנגעטון און זיינען אדעק מיט אַ שמאלן וועג. דער מאן אין די פרוי הודקאח האבן פאנאנדער-געפרעגט דאס אינגל וועגן זיין הייז. און ער האט זיך געוואלט דערוויסן טוינט זאכן ביטאמאל: וועגן רוטלאב, וועגן קאמו-ניום, וועגן די פידער פון קאמוניום, וועגן דעם שווארצן יאם, וועגן קרום, וועגן ביימער אין פייגלען.

אז זיי זיינען געווען אהיים אין זיי האבן זיך געזעצט צום טיש. האט דאס אינגל פארגעסן די גאנצע וועלט. ער האט געריבן אָף ביידע באסי אלק. וואָס מע האט אים געגעבן, אין האט זיך אפילע ניט איבערהיט אָף זיינע גייע פריינט. אין יענע האבן די גאנצע צייט צעשט געטאנעט מיט אנדערע מענטשן, וואס זיינען געזעסן באם טיש, געטאנעט און געטאנעט אלק וועגן אים.

XIII. מאַסקווע

סערגיי כאריטאָנאָוויטש און זיין פרוי יעלענא זיינען ביידע געווען קאמוניסטן און האבן געארבעט אין מאסקווע. אפן זימער-דיקן אורלויב זיינען זיי געקומען קיין יעוואסאריע פאריכטן דאס געזונט. שוין עטלעכע יאר, אז זיי האבן כאסענע געהאט. באקענט האָבן זיי זיך אין דער עמיגראציע, האָבן צוזאַמען אַנטהיל גענו-מען אין דער אַקטיאבר-רעוואָלוציע. צוזאַמען געהונגערט אין די שווערע ביטאמאל יאָרן. קיין קינדער האָבן זיי ניט געהאַט, און האָבן ארויסגעזיגן זיך זשיקען אַ יאָם מיט ליבע, אופמערקזאמקייט און זאָרגעוודיק.

אַ שאַ צוויי גאָסן ביטאָג איז לענא אַדעקגעפאָרן אין שטאַט און האָט פונדאָרטן געבראַכט דעם אינגל אַ העמדל, אַ פאַר הויזלעך און צו דעם אַ טאַטעריש היטעלע. דאָס איבעריקע

איינקויפן האָט מען אָפגעלייגט אַף מאַסקווע. צו וועטשערע האָט
לענאָ אַלעמען אָנגעגאַסן טיי, און שטיקאָ. האָט און געווען
שטאַרק דאַרשטיק, האט שוין ארויסגעקוקט, אז די באַריסטע טיי
זאָל זיך אָפּקילן. אין איטאַליע טרינקט מען ניט קיין טיי, מע
טרינקט נאָר קאַווע. און ס'איז אים געווען זייער ציקאַווע זיך
דערוויסן, האָט און די פאַר אַ זאַך.

און אָט האָט זיך דער טיי אָפגעקילט.
שטיקאָ האָט צוגעטראָגן די גלאַז צום מויל און האָט אָנגע-
הויבן שפּייען. אַרום טיש האָבן זיך אלע צעלאַכט.
— פּע, דאָס איז דאָך אַ דעפּוע, דאָס איז סאַם, ס'איז פאַסקודנע!
— ניין. — האָט לענאָ געזאָגט לאַכנדיק. — ס'איז בלעטער פונם
טיי-בוים.

— נאָר איך האָב קיינמאַל ניט געטרונקען אזוינע בלעטער
כ'האָב געפּיינט, זי איז אַזוי ווי ביר.
— אַ, איך פאַרשטיי שוין, האָט דאס און, האָסט נאך ניט
אַריינגעלייגט קיין צוקער, — האָט אַ געשריי געסון סערגיי. — אַ נו-
פּראַוז נאר איצטער.

שטיקאָ האט זיך פאַרקרימט, אַ זופ געטאן און זיך צעלאַכט.
— יאָ, איצט איז עפעס אנדערש. ס'איז כאַטש זיס.
אַזוי האָט זיך דאס אינגל באַקענט מיט טיי. צוביסלעך האט
ער זיך צוגעוויינט צו אלץ.

— נו, איצט — שלאָפן! — האָט געזאָגט סערגיי.
דאָס אינגל האט זיך געוועגנט מיט סערגיי'ען און מיט לעווען
און איז אַוועק שלאָפן.
נאר אין אַ רעגע אַרום האט זיך זיין פאַרשלאַפענע צויע
באוויזן אין סיר.

— זאגט, דא איז דא אַ פאַטשט? — האט ער געפרעגט.
— סארשטייט זיך, וואס איז?
— און קיין סאן-מרעדיאנא קען מען שיקן אַ בריח? ...
— מע קען, מע קען. נאָר איצט ביי שלאָפן. מאָרגן וועטו
אָנשרייבן.

— נו, גוט.

טשיקא איז ארויס פון צימער.

— אָן א טערעץ מאַרגן, אַז אַיך וועל אַרעשטיין, וועל אַיך

אַנשרייבן. — האָט ער געטראַכט.

און אַזוי איז טאַקע געווען. אַנאַנצן אינדערפרי ביז אַ זיגער

צוועלף האָט זאָס אינגל געקערצט און געטאַפעט איבער אַ לאַנגן,

לאַנגן בריוו צו דעם אַלטן פלוטאַ.

דער כוידעש אין יעוּפּאַטאַריע איז דורכגעלאָפּן גיך, און

טשיקא האָט אים גוט אויסגענוצט. ער האָט געהאַט גענוי צייט

אַף אַלץ. ער פלעג זיך באדן אין יאָם, זיך בראַטן אַף דער זון,

קאמאנדעווען מיט אלע אַרומיקע שכיינישע קינדער. ער פלעג זיי

דערקלערן מיט געבראַכענע רוסישע ווערטער, ווי אַזוי דארף מען

בויען באַריקאַדן, ווי אַזוי גראָבן טראַנשייען און אַנשיטן באַס-

טיאַנען, ער פלעג פאַר זיי זינגען רעוואָלוציאַנערע לידער אַף

איטאליעניש, און די קינדער פלעגן אים אונטערהאַלטן אַף רוסיש.

אין דערוועלבער צייט פלעג ער פלייסיק לערנען באַ לענען די

רוסישע שפראך און באַ סערגיען אַלגעמיינע לימודים: געאָגראַ-

פיע, געשיכטע, נאַטורקענטעניש און אריפמעטיק. גרויס פרייד

האַבן אים פאַרשאפט די שמועסן מיט סערגיען וועגן דער

מענטשלעכער געזעלשאַפט און וועגן פאַליטיק.

אָנגי האָט וואָס ווייטער, אַלץ מער זיך איבערצייגט, אַז

וועט מיט דער צייט בריינגען גרויסע נוצן דער אַלגעמיי-

נער. ער האָט אָנגעשריבן וועגן אינגל אַ פאַר ווערטער צו

זיינע כאַוויירים קאָמוניסטן, וואָס האָבן געוואוינט אין מאַסקווע.

דערווייל האָט זיך צוגערוקט דער דרייסיקטער יולי, און מע

האַט זיך גענומען קלייבן אין וועג.

טשיקא איז געווען אַפּן זיבעטן הימל, טראַכטנדיק, וואָס פאַר

אַ לאַנגע רייזע ס'שטייט אים מאַר. און דערמאנענדיק זיך, אַז זיי

פאַרן קיין מאַסקווע, האָט ער גאָר ניט געוואוסט, אַף וואָס פאַר

א וועלט ער איז פון סימכע. קיין מאַסקווע! אין דער גרויסער
שטאָט, אין דער הויפטשטאָט פונם גרויסן פארבאנד פון רע-
פובליקן.

דער גאַנצער וועג איז באַ אים געווען א יאנטעוו. דער
פאַשעטער וואַגאַן, אין וועלכן זיי זיינען געפאָרן, האָט זיך אים
אויסגעוויזן ווי אַ פאלאך. דער וועטער האָט זיך איינגעגעבן א
זעלטענער.

זיך אופכאפנדיק גאַנצפרי אין וואַגאַן, האָט טשיקא פון זיין
אייבערשטער פאַליצע גענימען קרייען ווי א האַן. עפעס אַ פעפער
האָט אים דערפאַר אוועקגעשיקט צו אַלדי רוכעס. דערנאָך איז
טשיקא צוגעשטאנען צום פענצטער און האָט זיך שוין פון אים
ניט אָפגעקלעפט די גאַנצע צייט.

אומענדלעכע פעלדער פון צייטיקן ברויט האָבן געכוויליעט,
ווי אַ גאָלדענער יאָם.

פאַר טשיקען איז אַלץ געווען ניי: די הייזער, די דערפער,
און אַפילע די קליידער פון די פויערים. און דערנאָך האָבן זיך
אַנגעהויבן וועלדער און סטעפעס, וואָס ער האָט קיינמאַל אַזוינע
ניט געזען. וועלדער שאָטנדיקע, גרינע אין פרישע, אין לאַנקעס
ענלעכע אָף טונקל-גרינע טעפּיכער, אויסגענייטע מיט פארשידנ-
פאַרביקע קווייטן. דער טאָג איז דערכגעפלוין. ס'האָבן אָפּטער
זיך אָנגעהויבן דערפער. דערנאָך האָט זיך שוין געדאכט, אַז די
דערפער האָבן זיך צונריפגעגאַסן אין איין אומענדלעך-לאַנגן
דאָרף. ס'האָבן זיך באַוויזן הייזער מיט צוויי און אַפילע מיט דריי
שטאָקן און קלויסטערס אין א חייטן גרינגע געפּל, און גאָלדענער
שיין פון גן-פארגאנג. מאַסקווע!

— טו נאָר א קוק. — האָט געזאָגט לענא — זעסט דאָרט אַ
גאַנצן וואלד פון קלויסטערס און קופאַלן? דאָס איז דער קרעמל.
— דער קרעמל! — האָט באַגייסטערט אַ געשריי געטון דאָס
אינגל.

דער צוג האָט פארקערעוועט, און אַלץ איז פארשוואונדן
געוואָרן.

דעם ערשטן מאל האט טשיקא דערזען מאסקווע אינאָונט
אָן אַן עק כּוּרן, אַן אוילעם אין די גאַסן—אַרבעטער, אָנגעשטעלטע.
שטראמען מענטשן, געבוירענע קרומע גאַסן און געסלעך, שיינע
געביידעס, ביימער אָף ברייטע בולוואַרן, שפּרינגענדיקע און
שרייענדיקע קינדער, טראַמוואַ-גלעקעלעך, הידען פון גלעקער,
שיין פּין עלעקטרישע לאַמטערנס אין דער שווינדל פון אַוואַט-
מאַביל-אויגאַנעס. אוי, ס'אַרא פּריילעכקייט טשיקען איז געוואָרן
באַרעכנט זיך נאָר, זיי באַ אונז שרייען דאָס די פּאשיסטן פון
אַלע זייטן, אַז רוסלאַנד איז געשטארבן און אַז מאַסקווער פּלעצער
זיינען פּאַרוואַסן מיט גראָז.

אַט זיינען זיי שוין געקומען אהיים אין הודקאָוס דירע. צוויי
קליינע צימערלעך, דאָס נייטיקסטע מעבל און א יאם מיט ביכער.
מ'האַט אַפּגיך אָפּגעגעבן. לענא האָט צונויפּגערוקט צוויי אַלטע
פּאַטער-שטולן, און טשיקא האָט זיך אויסגעצויגן אָף זיי און איז
געשטאַק אַנשלאָפּן געוואָרן. אינדערפרי, בעשאַס לענא האָט זיך
געפּאַרעט, צוגרייטנדיק אַנבייטן, האָט סערגי פון ערגעץ אַרויס-
געשלעפּט א פּלאַן פון מאַסקווע און האָט באַוויזן טשיקען ווי אַווי
זיך מיט אים באַנוצן.

— דאָס איז דיר אַ מאַטאַנע, אז דו זאָלסט זיך ניט פּאַרבלאַגן-
זשען. נו, איצט לאַמיר אָפּטרינקען טיי און גיין אָף דער אַרבעט.
וויילסט מיך באַלייטן?

— נו, יאָ. איך וויל. ווייז מיך וואו ארבעטסטו?

— אַט דאָ ניט ווייט פון קרעמל. פּונדאַרט קענסטו זיך גיין
וואוהין דו ווילסט באַקוקן די שטאַט. זע נאָר, צו זעקס אויגען
זאָלסטו זיין אינדערהיים. אַניט פּאַרשפּעטיקסטו וואַרעמעס.

— לאַדנאָ, לאַדנאָ. — האָט לאַכנדיק געזאָגט טשיקא אָף רו-
סיש. ער האָט שוין זיך אַרומגעטראָגן מיט עטלעכע רוסישע ווער-
טער. ער פּלעג זיך סטאַרען וואָס ווייניקער רעדן אָף איטאַ-
ליעניש.

צו זעקס אזייגער האָט זיך טשיקאַ אומגעקערט אַהיים, אַ
טויט-מידער, אַ פאַרטשאַדעטער פון אַלץ, וואָס ער האָט געווען,
פון טוינטער כידושים. אַ שלעפּעריקער האָט ער זיך געוועזט
עסן מיטאַג.

— נו, וואָס? אַ שיינע שטאַט מאַסקווע? — האָט געפרעגט
סערגיי, — נו, וואו ביסטו געווען, וואָס האָטו געווען?

— פריער בין איך אוועק גלייך, גלייך און בין ארויס אַפן
רויטן פלאץ. דאָרט איז דער קרעמל, און אַף אים אַ רויטע פּאַן,
און וואָס פאַר אַ כורעמס, און דער זייגער שלאָגט דאָרט דעם
אינטערנאַציאָנאַל, און באַם וואַנט קוואַרים. ס'האָט זיך מיר אויס-
געזיין, אַז דאָרט ליגט גיני. און צום סאָף פונם פּלאַץ — אַ וואונ-
דערלעכער קלויסטער, אַזוי ווי אַ שפּילעכל, און יעדער קופּאַל
איז אַן אנדערער, און דערנאָך גייט אַ ברייטער פּאַסאַזש. מ'האָט
מיך אין אים אריינגעלאָזן. דערנאָך בין איך אוועק אַראָפּ,
דאָרט זיינען די שענסטע גאַסן, און ווידער אַ קלויסטער, אַ ווייסער,
אַ גרויסער, אַ גאַלדענער, סאַמע איבערן טייך. מע רופט אים
טעמפל".

— דער טעמפל פון קריסטוס דעם אויסלייזער! — האָט זיך
צעלאַכט לענאַ.

— יאָ. יאָ. אַזוי האָט מען געזאָגט. דערנאָך זיינען געווען
פולוואַרן. איך בין געגאַנגען, געגאַנגען, געגאַנגען, דערנאָך האָב
איך דערזעען אַ גרויסע געביידע. און זיינע ווענט און אַלע ארו-
מיקע הייזער זיינען געווען צעלעכערט. מינעסטאַם האָט מען זיך
דאָ געשלאָגן אין דער צייט פון דער רעוואָלוציע?

— באַ ניקיטער טויערן?

— דאַכט זיך.

— יאָ, דאָרט זיינען געווען די קאַדעטן. מיר האָבן זיי ארויס-
געשלאָגן פונדאָרטן.

— דאָרט איז מינעסטאַם, געווען אַ מוירעריקער געשלעב.

— יאָ, יאָ, נאָר איך וועל דיר דערציילן אַן אַנדערס מאָל.
לייג זיך שלאָפן, ס'קלעפן זיך באַ דיר די אויגן. מאָרגן וועלן
מיר זיך נאָך גענוג אָנרעדן.

XIV. גליקלעכע יאָרן

סאָף יולי האָט מען טשיקען אָפגעגעבן אין שול. די שול איז
געווען ווייט פון מאַסקווע, צווישן פעלדער און וועלדער. פריער
פון אַלץ האָט זיך טשיקאַ פאַרשריבן פאַר אַ פּיאָנער.
גאַנצע טעג האָבן די קינדער פאַרבראַכט אונטערן פרייען
הימל. דאָ האָבן זיי געאַרבעט, געלערנט און דאָ האָבן זיי גע-
געסן. די קינדער האָבן אליין געקאַכט, געראַמט. נאָכן לערנען
פלעגן זיי לויפן צו מאַסקוואַ דעם טיך זיך באַדן, שווימען און
זיך שיפן. טשיקאַ האָט שוין ניט שלעכט גערעדט אַף רוסיש,
און געשריבן אַף רוסיש האָט ער שוין געסער ווי אַף איטאַליע-
ניש. נאָר זיין אייגענע שפּראַך האָט ער אויך ניט פאַרגעסן. אלע
אַיונט, פון זינט ער איז אָנגעקומען אין שול, האָט ער זיך פאַרנומען
מיט איטאַליעניש. סערגיי האָט מיט אים שטענדיק געטאַינעט, אַז
קענען די שפּראַך איז אַ גרויסער אויצער, אַז ער דאַרף ניט
פאַרגעסן קיין איין איטאַליעניש וואָרט, און שזעטער, אז ער וועט
איבערגיין אין דער שול פון דער צווייטער שטופע, וועט ער זיך
דאַרפן אויסלערנען פּראַנצויזיש, דייטש און איינגליש. טשיקאַ
פלעג אָס טראַכטן, וואָס וואָלט ער איצט געטון אין פּלאַרעניציע?
ער וואָלט איצט אויך געווען אַן אומגליקלעכער יאַסעס, אָן אַ
דאָך, נאַקעט און באַרוועט און אָן אַ שטיקל ברויט. און דערנאָך—
וואָס וואָלט פון אים געוואָרן? מיט וואָס וואָלט ער פאַרדינט זיין
אויסקומעניש: וואָסן געפעס באַ פּלוטאַ? מיט שוואַרצער אַרבעט?
צו וואָס נאָך וואָלט ער געטויגט—און אנאלפאבעט, ניט קיין גע-
לערנטער? נו, יאָ, ער וואָלט ערגעץ אַף אַ פּאַבריק געשלעפט
שווערע מאַסעס פאַר גראַשנס און וואָלט שטענדיק געציטערט

פאר ארבעטקאזיקייט, פאר הונגער. ער וואלט געווען א קנעכט. וואס ציטערט פאר זיין באלעבאס. און וואס טוט איצטער טאפא? און די איבעריקע: דזיניא מוסקאלא, סידוא און אלע, אלע אנדערע, מאָדערע, בלייכע, אויסגעוונערטע, נאקעטע קינדער, וואָס זיינען פון געבוירן אָן פארמישפעט אף אַרעמקייט, לידן און קנעכטשאפט. אָ, ווי גליקלעך איז ער, טשיקא, וואָס ער איז געקומען קיין מאַסקווע! ווי ניט ענלעך איז אָט די גייע וועלט, וואָס דער ארבעטער האָט אויסגעבויט, אָף דער שרעקלע-כער מעלוכע פון קאפיטאליזם!

ס'איז געוואָרן ווינטער. פאר טשיקען איז דאָס געווען אַ גרויסאַרטיקער ווינטער, פול מיט גייע, אומבאַקאַנטע איינדרוקן. מער פון אלץ האָט אים גערירט דער יאַרטאָג פון דער אַקטיאָבר-רעוואָלוציע. סערגיי האָט מיטגענומען מיט זיך דאָס אינגל אף דער טריבונע, אפן רויטן פלאץ, און טשיקא האָט דערזעען טויזנט-טער מענטשן, ער האט דערזעען דעם קייווער פון לענינען, דעם גרויסן קעמפער, דעם שעפער פון גייער רוסלאַנד. ער האָט גע-הערט די רעדע פון טראַצקין, און די רעדעס פון אנדערע כא-וויירים, וואָס האָבן זיך פאַרוואַמלט פון דער גאַנצער וועלט.

זייערע רייד האָבן אים דערמאַנט דעם גאַנצן גאַנג פון דער רוסישער רעוואָלוציע, זיין האַרץ האָט געציטערט פון פרייד, אז זיי האָבן געמאַלט פאַר אים די בילדער פון דער קומענדיקער פרייהייט-באַוועגונג אין דער גאַנצער וועלט, פון דער קומענדי-קער באַפרייאונג פון אלע אַרבעטנדיקע. דערנאָך איז געווען אַ פאַראַד. דאָס מיליטער איז געגאן מיט מוזיק, מיט געזאַנג פון אינטערנאַציאָנאַל, מיט געמאַסטענע טריט, אויסגעצויגן ווי אַ סטרוֹנע. ס'איז פאַרבייגעגאַנגען קאַוואַלעריע אָף ברענענדיקע, שיינע פערד, דערנאָך איז דורכגעגאן מיט אַ טראַסקעריי די אַר-טילערע, און נאָך זיי—אַ ברייטער שטראָם פון אַרבעטער, קאָמו-ניסטן, קאַמיוג, רייען נאָך רייען פון אלע ראַיאָנען פון באַסקווע, פון די פאַבריקן און זאַוואַרדן, רויטע פּאַנען, פלאַקאַטן, לאַזונ-גען, פרויען און מענער, אלטע און יונגע, גליקלעכע, זיכערע

פענעמער. און איבער אלעמען—א לויטערער הימל, א זון, א צע-
פינקלטע אין שניי. טשאטצט פלי-מאשינען אינדערלופטן, און
אן אופהער—א הילכיקער, צעקייקלטער געשריי:
— זאל לעבן דער קאמוניזם!

טשיקא איז ביז פארנאכט ניט אראפ פון דער טריבונע. דער-
נאך, ווען ס'האט זיך אים אויסגעוויזן, אז די מאניפעסטאציע איז
געענדיקט, האט ער פארלאזן דעם פלאץ. ערשט דעמאלט האט
ער פארשטאנען, וויפל אוילעס ס'צייט זיך נאך צום רוטן פלאץ.
אלז גאסן האבן געקאכט מיט מענטשן, געדיכטע, געדיכטע מאסן
האבן געווארט ביז ס'ועט קומען זייער ריי. מיט גרויסע שווע-
ריקייטן איז אים אָנבעקומען איבערגיין פון איין גאס אף דער
צווייטער: אַלץ נייע און נייע רייען פון זאוואָדן און אנשטאלטן
האט ער געזען, וואָס זיינען געגאנגען אָנבייגן זייערע פאָנען פארן
קרעמל, פאר דער פעסטונג פון פרייהייט, גערעכטיקייט און
גלייכהייט, דעם ליכט-טורעם פון די אונטערגעדריקטע פון דער
גאנצער וועלט.

יענעם אַוונט האט טשיקא לאנג ניט געקענט אַנשלאָפן ווערן,
כאָטש ער איז געווען זייער מיד. ער האט פארגלייכט היינטיקע
דעמאָנסטראציע מיט די דעמאָנסטראציעס, וואָס זיינען געווען אין
פלאָרענציע. ער האט פארגלייכט די לאגע פונם רוסישן ארבעטער
מיט דער לאגע פונם ארבעטער אין איטאליע.

XV. די סציפלין

אין דריי יאָר אַרום. ס'איז געווען נאָכן יאָנטעו פונם ערשטן
מאַי. טשיקעס קאַפּ איז געווען פארנומען מיט פלענער, ווי אזוי
ער וועט אין צוויי יאָר ארום ענדיקן די שול און וועט איבער-
גיין אין אַ העכערן אנשטאלט, אין קאָמוניסטישן אוניווערסיטעט.
איז איינמאָל גאנצאָרי צו אים אריינגעקומען סערגיי כאָרי-
טאָנאָוויטש. טשיקא האט זיך זייער דערפרייט און האט זיך

געכידעשט, וואָס ער איז אזוי פֿרי געקומען, — אין דער צייט איז
סערגיי שטאַנדיק אָף דער שטעלע. באַ סערגיי'ען איז געווען זייער
אָן ערנסט פּאָנעם.

— טשיקא, מיר זייַןן עפעס רעדן, — האָט ער געזאָגט. — דו
וואָלסט געוואָלט זיך אַנטקערן קיין איטאַליע?
טשיקא האָט אָף אים א קוק געטון האַלב ערנסט, האַלב
שמיכלענדיק.

— דו טרייבסט קאַטאַוועס, סערגיי!
— ניין. איך מיין דאָס אָף אן עמעס. דו ווילסט קיין איטאַליע?
— ניין. פֿאַר קיין זאַך אין דער וועלט ניט, — האָט אַ געשריי
געטון דאָס אינגל.

סערגיי האָט אים א קוק געטון אין די אויגן.

— טאַקע?

— ערן וואָרט!

— און אז דו וואָלסט דאָרט געהאט אַלץ, וואָס דו דארפסט?

— איך דאָרף גאַרנישט ניט — נאָר בלייבן אין רוסלאַנד.

— נאָר זייטאַליע איז דאָך דיין פּאַטערלאַנד...

— דאָס איז אן עמעס, סערגיי. געבוירן געוואָרן בין איך אין

איטאַליע, כאָטש איך ווייס ניט וואו און באַ וועמען. נאָר אין

איטאַליע האָב איך זיך זייער לאַנג געמאַסערט. כּי'האָב דאָרט גע-

לעבט, ווי אַ הונט, און דאָ איז מיר די גאַנצע צייט געווען גוט.

מיהאָט מיר ליב, מע לערנט מיר, איך בין געוואָרן אַ מענטש. אין

איטאַליע האָב איך איצט קיינעם ניט. דעם אלטן פּרוטאָ האָט

מען שוין אויך, מיסטאם, אַוועקגעטראָגן אַפן הייליקן אָרט. שוין

צוויי יאָר, אַז איך האָב פון אים קיין בריוו ניט. דו וויסט דען

ניט, סערגיי, אַז דאָ איז באַ מיר אַלץ: אי דער היינט, אי די

צוקונפט, און דאָרט — גאַרנישט! אז דאָ זיינען ראַטן, און דאָרט

פּאַשיסטישע שטעקנס.

— אָבער פֿאַרט — דאָ איז דאָך ניטאָ ניט דער קאַראַישער

בריק, ניט דער אייזערנער, ניט פּיניאָנע, ניט אַרנאָ!

דאָס אינגל האָט זיך פֿאַרטראַכט.

— מיר איז דער קרעמל טייערער, יא, טייערער!
— נו, און אז מע זאל דיר געבן די מעגלעקייט דאָרט ווײַ-
טער לערנען, לעבן רואיק, דיר עפענען אַ ביכער-קרעמל?
— אָף וואָס דאָרף איך דאָס? איך דארף ניט!
— הייסט עס, אז דו ווילסט פאַשעט ניט אַוועקפאַרן פון
רוסלאַנד?

— פאַרשטייט זיך, גיין! גיין!
— און פונדעסטוועגן וועסטו מוזן אַוועקפאַרן.
— מוזן?!—האַט אַ געשריי געטון טשיקא פאַרכידעשט און
אופגעבראַכט.— וואָס הייסט עס?

— דאָס הייסט, אז דו וועסט מוזן אַוועקפאַרן, ניט-ווילנדיק.
— ניט ווילנדיק? וואָס בין איך — א ספּעקוליאַנט, צי וואָס?
— גיין. נאָר...

— וואָס טרייבסטו מיט מיר היינט קאַטאַוועס? נו, אלציינס.
זאָלסט וויסן,—איך וועל אין ערנען ניט פאַרן, אַפּילע די גאַנצע
וועלט זאל זיך איבערקערן מיטן קאַפּ אראָפּ. און אויב איר וועט
מיך אַרויסטרייבן, וועל איך זיך שטילערהייט אומקערן.
טשיקא האָט אַלץ ניט געקענט פאַרשטיין, צי סערגיי רעדט
אָף קאַטאַוועס, צי ערנסט, און דאָס האָט אים אופגעבראַכט.
— צו אַלדי רוכעס!—האַט ער אַ געשריי געטון און אַ זען
געטון מיט דער פויסט אין טיש.
סערגיי האָט זיך צעלאכט.

— אָרעמער טשיקא! איך האָב דיך אומיסטן צערייצט, קעדי
זען, ווי שטאַרק דו האָסט ליב רוסלאַנד, נאָר דו וועסט פאַרט
מוזן פאַרן. דאָס דאָרף אונזער פאַרטיי.
— אַ!—האַט אַ געשריי געטון טשיקא. ער האָט געשוויגן אַ
מינוט און האָט געזאָגט מיט אַ ציטערדיק קאָל:
— דאָס דאָרף די פאַרטיי? אויב אַזוי!... אויב אַזוי בין-איך
גרייט.

ס'האָבן זיך באַ אים באַוויון טרערן אָף די אויגן. סערגיי
האַט אים געדריקט די האַנט.

— ביסט אַ וואַילעד יאָט, טשיקאַ, אַ בעריע אַ יאָט! דו ביסט
ווערט צו זיין אין דער קאָמוניסטישער פאַרטיי.

טשיקאַ האָט געשוויגן.

— יאָ, טשיקאַ, וועסט מוזן פאַרן, וועסט ניט קענען ווייטער
לערנען, וויסט ניט לעבן וואַיק און וועסט ניט האַנדלען מיט
קיין ביכער. דו פאַרסט אַף קאַמף. וועסט עפּשער מוזן נאַכאַמאַל
אַריינקריכן אין דיינע שמאַטעס, ווידער בעטלען, לעבן מיט דיין
פּריערדיק הינטיש לעבן...

נאָר דאָס אינגל איז שוין געקומען צו זיך.

— איז וואָס! אויב אַזוי וויל די פאַרטיי? כּוועל דאָך פאַרן
צוליב דעם קאָמוניזם! אויב אַזוי, פאַר איך, איך פאַר מיט פאַר-
געניגן!

סערגיי האָט אים אַרומגענומען.

— אי אַ טשיקאַ!

אין עטלעכע ווערטער האָט ער אים דערציילט אין וואָס ס'גייט:
אינעם אַ כאַווער, אַ רוסישן האָט מען אַוועקגעשיקט קיין
אויסלאַנד צוליב אַ וויכטיקן איניען. ער האָט געדאַרפט דורכפאַרן
איטאַליע און פונדאַרטן קיין פראַנקרייך. מיט זיך האָט ער
געהאַט אַ גרויסע סומע אין בריליאַנטן און שטאַרק וויכטיקע פא-
פירן. ער איז אָנגעקומען קיין פראַנק, און פון דאָרט איז שוין פון
אים מער קיין יעדיעס ניטאָ. קיין שפור ניט. מע. דארף זיך דער-
וויסן, וואָס איז מיט אים געוואָרן. צי ער האָט ניט אויסגעפירט
זיין שליכעס און האָט צוגענומען זיך די בריליאַנטן? צי האָט ער
פאראטן דעם קאָמוניזם און איז איבערגעגאַן אַף דער זייט פון
די סאָניט? פאַרשטייט זיך, ס'האָט זיך אַזוי אויך געקענט טרעפן,
נאָר ס'האָט זיך עפעס ניט געגלויבט. דער כאַווער איז געווען אַ
זיכערער, אָן אויסגעפּרוואַחטער אַרבעטער. דאָס איינציקע, וואָס
מ'האָט געקענט רעכענען, איז, אז ער איז אַריינגעפאַלן צו די
סאָניט אין די הענט. טשיקאַ האָט געדארפט העלפן געמינען דעם
מענטשן, דאָס געלט און די דאָקומענטן.
— רעכט, סערגיי, איך בין גרייט.

— און מע וועט דיר צו וויסן געבן ווען דו דארפסט סאָרן.
דערווייל זאָלטו קיינעם קיין וואָרט ניט זאָגן.
— זיי רואיק, איך פלוידער ניט.
ער האָט באַלייט סערגיען ביז דער טיר. דערנאָך האָט ער זיך
אומגעקערט צו זיך אין צימער, האָט זיך געזעצט אָף זיין בעט
און האָט צוניפגעוויקט מיט די הענט דעם קאַפּ.
— עך.— האָט ער געזאָגט מיט א געבראָכענער שטימע, —
אָועקגעגאַן דינע גליקלעכע יאָרן, טשיקאַ!

אין צוויי טאָג אַרום האָט אן אווטאָמאָביל אָועקגעטראַגן
טשיקען צום ווינדאווער וואָקזאל. דאָס אינגל האָט פון סענצטער
פון שלאָף-וואַגאַן געקוקט, ווי ס'איז פאַרשוואונדן געוואָרן מאַסקווע
מיט אירע קופאַלן און פאַבריק-קוימענס, וואָס האָבן געפּינקלט אין
גאָלד פון זון-פאַרגאַנג.

